

منهائی نفت

ویژه نامه معرفی قطب‌های اقتصاد مقاومتی
سازمان بسیج سازندگی استان آذربایجان شرقی

۲

طلای سرخ مرند نیازمند برندسازی

۴

سماق هوراند، گنج دارویی در ارسباران

۶

تولید ۸۰ هزار تن گندم در سرزمین خوشه‌های طلایی

۸

کشمش ملکان در بازارهای جهانی

۱۰

نمایشگاه دائمی برای فرش هریس دایر کنید

۱۲

راه اندازی ۱۰۰ سالن تولید قارچ در بستان آباد

۱۴

باغ شهر ایران سالانه ۲۵۶ هزار تن سیب تولید می‌کند

۱۶

میانه را با سرکه سیب و عسل به ذهن بسپارید

۱۸

کلیبر سالانه ۱۶۰۰ تن زغال اخته تولید می‌کند

۲۰

سفر به قطب گل و گلاب آذربایجان

۲۲

تولید ۱۰ هزار تن لبنیات در ۷۰ روستای چارویماق

۲۴

قطب عسل استان از نبود صنعت بسته بندی می‌رنجد

۲۶

عجب شیر ۲۵۰۰ تن بادام به استان‌های شمالی صادر می‌کند

۲۸

قدمت ۱۰۰ ساله لبنیات سراب

۳۰

جلوگیری از ۳/۵ تن ضایعات محصولات کشاورزی در اهر

۳۲

خداآفرین نگین تولید طلای سفید

۳۴

ارزآوری ۶۰ میلیون دلاری فرآوری انگور در بناب

۳۶

لواشک‌های ۲ روستای شبستر در کشورهای همسایه

۳۸

پای نیمی از ایرانی‌ها در کفش تبریزی‌ها

۴۰

برای کوتاه کردن دست واسطه‌ها شرکت تعاونی ایجاد کنید

۴۲

فرش سردرود در بازارهای جهانی

۴۴

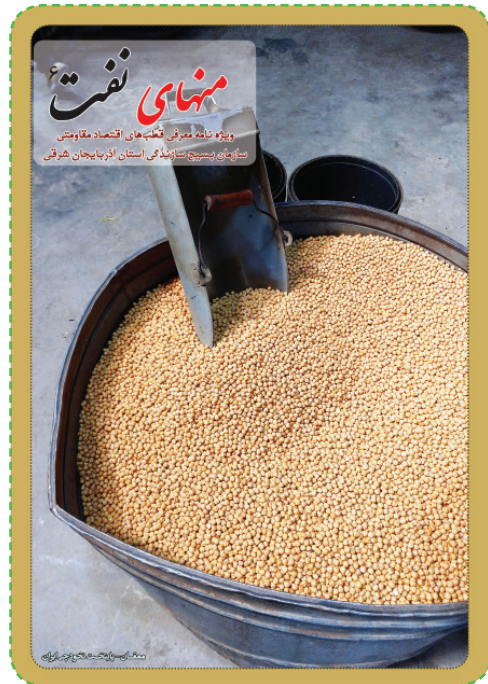
ممقان ۶۰ درصد نخودچی تولیدی را به جهان صادر می‌کند

۴۶

رزمایش کمک مومنانه استان آذربایجان شرقی به روایت آمار

۴۸

رزمایش جهادگران فاطمی ۳ به روایت تصویری

سردبیر: الیاس محمدی

مدیر مسئول:

جواد
ملک‌لو

گفتگو: معصومه درخشان

هماهنگی: حامد صادقی

گرافیک: فرزانه اسدزاده

عکس روم: جلد: سیده مریم یوسفی

همکاران این نشریه:

علیه رضاییه - مهدی عبدالله آزاد - منصور اصلانی -

ابوالفضل بصیر نی - احمد امین - سلیمان پیشقدم

- رحیم خطیبی - حامد حاجی محمدی

با همکاری:

مسئولین محترم بسیج سازندگی نواحی مقاومت بسیج

سپاه عاشورا

آدرس: تبریز - اتوبان شهید کسایی - خروجی منظریه - جنب مسجد شهدای عاشورا - سازمان بسیج سازندگی استان آذربایجان شرقی

آدرس سایت: azarbayjansharghi.sazandegi.ir

تلفن: ۰۴۱۳۴۷۲۰۳۹۸

فرمانده سپاه عاشورا:

گشایش های اقتصادی در دولت سیزدهم آشکار است و ریشه یابی مشکلات اقتصادی جزو مطالبات مردمی برای رفع مشکلات اقتصادی و معیشتی می باشد. بر این اساس باید مردم مطالبه گری کرده و با بیان منطقی و ارایه راهکارهای مناسب و علمی برای برون رفت از مشکلات کنونی دولت را یاری کنند

نماینده ولایه فقیه در سپاه عاشورا:

تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی نیازمند ایجاد تحول و تغییرات اساسی فرهنگی در حوزه های مصرف کننده و تولید کننده است

مسئول سازمان بسیج سازندگی سپاه عاشورا:

چاره و پادزهر جنگ اقتصادی حرکت در مسیر اقتصاد مقاومتی است که بسیج سازندگی به همین منظور اقتصاد مقاومتی را جزو برنامه های مهم و راهبردی خود قرار داده است

با توجه به شرایط خشکسالی و اقلیمی استان طی سال‌های گذشته، توسعه کشت محصولات کم آب باید جزو اولویت‌های جهاد کشاورزی بوده و در این راستا محصول زعفران در کنار محصولاتی چون عناب، سنجد و پسته می‌تواند گزینه خوبی برای اصلاح الگوی کشت باشد

ارسال می‌شود.

کجا زعفران بکاریم؟

وی در مورد محل کشت زعفران گفت: زعفران گیاهی است که هر سال گل می‌دهد، باید در جایی کاشته شود که در تابستان آبیاری نشود. زمان شخم‌زنی زمین برای کاشت زعفران خردادماه است. برای آماده‌سازی کاشت زعفران زمین زیر و رو شده و علف‌های هرز آن پاکسازی شده و سمپاشی می‌شود تا برای کاشت زعفران آماده شود.

اواسط مرداد بهترین زمان کاشت زعفران

زعفران کار مرندهی بهترین فصل کاشت زعفران را اواسط مردادماه ذکر کرد و گفت: مردادماه بهترین زمان برای کاشت زعفران است، کاشت به موقع در این فصل باعث افزایش پیازچه و تولید آن می‌شود.

وقتی در مردادماه برای اولین بار زعفران کاشته شد آبیاری می‌شود. دو ماه بعد نوبت آبیاری در ۱۵ مهرماه است وقتی به این شکل مزرعه زعفران آبیاری شد تا آخر مهر گل‌دهی شروع می‌شود.

در زمان کاشت بین زعفران‌ها فاصله نگذارید

پیش از این عموم کشاورزان فکر می‌کردند برای کاشت زعفران باید بین آنها فاصله‌گذاری شود در حالی که الان کارشناسان می‌گویند باید در عمق ۲۰ سانتی‌متری زمین و در یک ردیف و بدون فاصله کاشته شود، سپس در ردیف بعدی ۲۰ سانتی‌متری فاصله‌گذاری شده و دوباره بدون فاصله در یک ردیف کنار هم کاشته

و شاهرودی اشاره کرد که هم قابلیت تازه خوری و هم قابلیت خشکباری دارد.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان مرند در مورد سطح زیر کشت محصولات باغی خاطر نشان کرد: ۹۵ هزار و ۴۰۰ هکتار سطح زیر کشت محصولات باغی شهرستان مرند است که چهار هزار هکتار سطح زیر کشت باغات زردآلو اختصاص دارد.

تقوی نژاد ادامه داد: در این شهرستان ۱۶ هزار و ۹۷۰ تن میوه شامل زردآلو، سیب، گردو و گیلاس تولید می‌شود که ۴۵ درصد تولیدات به کشورهای آسیای میانه، ترکیه و کشورهای حوزه خلیج فارس صادر می‌شود. همچنین ۳۵ درصد نیز به خشکبار تبدیل می‌شود.

بنابه گفته وی در هر هکتار ۱۲ تن زردآلو تولید می‌شود و مقام اول زردآلوی استان را به خود اختصاص داده و برای سه هزار نفر اشتغالزایی مستقیم ایجاد کرده است

پرداخت ۲ میلیارد تومان تسهیلات

مسئول بسیج سازندگی شهرستان مرند با اشاره به حمایت‌های صورت گرفته از کشاورزان شهرستان اظهار داشت: در سال ۱۴۰۱ از طرف بسیج سازندگی دو میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه برای فعالان زعفران و خشکبار پرداخت شده است.

وی با اشاره به اقدامات بسیج سازندگی در راستای حل مشکلات کشاورزان گفت: رفع موانع تولید و مشکلات فروش، رفع مشکلات مربوط به صدور مجوزها، برگزاری کلاس‌های آموزشی، راهنمایی کشاورزان در جهت آفت زدایی و... از جمله اقدامات بسیج سازندگی در جهت حمایت از کشاورزان در این زمینه است.

شود. فاصله گذاشتن در هر ردیف برای این است که در زمان چیدن گل زعفران افراد در آن فاصله ردیف‌ها بوده و دیگر گل زعفران له نمی‌شود.

افزایش قیمت زعفران

فعال اقتصاد مقاومتی با اشاره به افزایش قیمت زعفران در ماه‌های اخیر گفت: متأسفانه طی ماه‌های اخیر قیمت زعفران به شدت افزایش پیدا کرده است به همین علت بخشی از ظرفیت فعالیت کارگاه بسته بندی کمتر شده است ولی امیدوارم این وضع موقتی بوده و قیمت زعفران کاهش پیدا کند.

صلابتی با توجه به اشتغالزایی صورت گرفته در کار تولید و بسته‌بندی زعفران، گفت: در حال حاضر دو سالن وجود دارد که بسیار بهداشتی بوده و در زمینه تولید زعفران برای پنج نفر اشتغالزایی ایجاد شده و کار بسته‌بندی به صورت دستی صورت می‌گیرد. در بخشی از سالن آزمایشگاهی وجود دارد که زعفران از لحاظ رنگ، وجود میکروب و سایر آیتم‌ها مورد آزمایش و ارزیابی قرار می‌گیرد و تمام زعفران‌های ما به شرط آزمایش فروخته می‌شود.

مرند شهر زردآلوی ایران

شهرستان مرند علاوه بر زعفران دارای محصولات باغی بسیار خوب و با کیفیتی است که می‌توان به زردآلو، سیب، گردو، گیلاس و آلبالو اشاره کرد. از آن جایی که تنوع زردآلو در این شهرستان زیاد است به شهر زردآلوی ایران شهرت دارد. از بهترین ارقام زردآلوی شهرستان مرند می‌توان به ارقام عسگر آباد، نصیری، تبرزه، اردوباد

تولید بیش از یک هزار کیلوگرم زعفران در مرند

طلای سرخ مرند نیازمند برندسازی

توسعه کشت زعفران به دلیل درآمدزایی بالا و مصرف آب پایین در مناطقی که مشکل آب دارند به خصوص شهرستان مرند در حال گسترش است چرا که آبیاری این محصول زمانی انجام می‌شود که آبیاری سایر محصولات کشاورزی به اتمام رسیده است.

ویژگی مطلوب این محصول، حداکثر بهره‌وری با حداقل مصرف آب است به طوری که کشت زعفران سالانه به سه هزار تا سه هزار و ۵۰۰ مترمکعب آب نیاز دارد در حالی که سایر محصولات، نیاز آبی هشت هزار مترمکعبی و حتی بالای ۱۰ هزار مترمکعب دارند.

با توجه به شرایط خشکسالی و اقلیمی استان طی سال‌های گذشته، توسعه کشت محصولات کم آب باید جزو اولویت‌های جهادکشاورزی بوده و در این راستا محصول زعفران در کنار محصولاتی چون عناب، سنجد و پسته می‌تواند گزینه خوبی برای اصلاح الگوی کشت باشد.

راه‌اندازی صنعت بسته‌بندی تنه‌ها راه حمایت از زعفران کاران

رحمان صلابتی یک کارآفرین و فعال عرصه اقتصاد مقاومتی در شهرستان مرند استان آذربایجان شرقی است که در گفتگو با خبرنگار منهای نفت تنها راه حمایت از زعفران کاران را گسترش صنایع بسته‌بندی زعفران اعلام کرد. وی گفت: بعد از مطالعات زیاد، در زمینه کاشت و بسته‌بندی زعفران یک شرکت به نام ثبت کردم.

کارآفرین اقتصاد مقاومتی ادامه داد: وقتی متوجه شدم زعفران کاران به صورت فله‌ای زعفران می‌فروشند، تصمیم گرفتم اول صنعت بسته‌بندی را راه‌اندازی کنم، اکنون انواع و اقسام زعفران بسته‌بندی شده و به بازارهای هدف

با توجه به نتایج خوب به دست آمده، به مرور زمان کشاورزان برای کشت این محصول رغبت زیادی نشان دادند. در سال زراعی ۹۸-۹۹ تولید زعفران در شهر جدید بناب مرند به ۸۰۰ کیلو رسیده بود و پیش بینی می‌شد برای سال ۱۴۰۱ مقدار یک هزار و ۴۵۰ کیلوگرم تولید شود ولی میزان تولید یک هزار و ۱۶۰ کیلوگرم شد و دلیل آن نیز از سوی کارشناسان مربوطه خشکسالی و کاهش بارندگی‌ها عنوان شده است.

نقی زاده با اشاره به برداشت زعفران در هر هکتار ادامه داد: در هر هکتار دو نفر شاغل بوده و حدود چهارکیلو زعفران تولید می‌شود و ۷۰۰ کیلو زعفران در داخل استان به شهرهای مرند، تبریز و مراغه و در خارج از کشور به کشورهای آسیای میانه و ترکیه صادرات می‌شود.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان مرند با اشاره به برگزاری جشنواره ملی و بین‌المللی زعفران اظهارداشت: همه گیری بیماری کرونا بسیاری از فعالیت‌ها را تحت الشعاع خود قرار داده است، در جهت برندسازی زعفران بناب مرند قرار بود جشنواره ملی زعفران در سال ۹۹ و جشنواره بین‌المللی در سال ۱۴۰۱ برگزار شود ولی به علت جلوگیری از شیوع ویروس کرونا این همایش‌ها برگزار نشد.

درآمد زایی بالا، مصرف آب پایین

ایران بزرگترین تولیدکننده و صادرکننده زعفران در جهان است و بیش از ۶۵ درصد تولید جهانی این محصول گرانبها به ایران اختصاص دارد. این گیاه یک محصول استراتژیک بوده و جایگاه ویژه‌ای در بین محصولات صنعتی و صادراتی ایران دارد.

زعفران به عنوان یکی از گران‌بهارترین گل‌های جهان جایگاه ویژه‌ای در بین محصولات صنعتی و صادراتی ایران دارد که پیش‌تر در شمال شرق کشور کاشته می‌شد و در دهه‌های اخیر در آذربایجان شرقی برای اولین بار در شهر بناب جدید از توابع مرند کاشت و برداشت شده است.

سال ۷۲ بود که کشت زعفران در یک هکتار از مزارع شهر بناب مرند آغاز شد و طی سال‌های اخیر به بیش از ۲۰۰ هکتار رسیده و میزان تولید نیز هر ساله افزایش پیدا می‌کند. به طوری که این شهر، قطب زعفران شمالغرب کشور محسوب می‌شود.

محمد نقی زاده مسئول بسیج سازندگی شهرستان مرند در گفتگو با خبرنگار منهای نفت با اشاره به سابقه کشت زعفران در این شهرستان گفت: از سال ۷۲ کشت زعفران در یک هکتار زمین آغاز شد و در سال ۹۸ به ۱۸۵ هکتار زمین رسیده بود و در سال ۱۴۰۱ با هشت درصد افزایش سطح زیر کشت زعفران به ۲۱۰ هکتار رسیده است.

وی افزود: بعد از کاشت زعفران برای اولین بار و

“

سماق هوراند با کیفیت‌ترین سماق کشور است، تنوع پوشش گیاهی جنگل‌های ارسباران و آب و هوای کوهستانی باعث مرغوبیت و افزایش کیفیت سماق این شهر شده است.

راه اندازی ۵ کارگاه فرآوری

بنا به گفته وی پنج کارگاه فرآوری سماق در بخش چهاردانگه از توابع هوراند فعال است که در هرکارگاه چهارالی پنج نفر مشغول کار هستند و در مجموع می‌توان گفت کارگاه‌های فرآوری سماق برای ۲۰ نفر اشتغالزایی مستقیم به همراه داشته است. اشتغالزایی غیر مستقیم در زمینه کشت و فرآوری نیز ۷۰۰ الی ۸۰۰ نفر عنوان شده است.

یکی از بهترین روش‌های توسعه اشتغال و افزایش درآمدهای غیرکشاورزی در مناطق روستایی، ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و صنایع روستایی است. از سوی دیگر ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی، موثرترین راهکار برای کاهش حجم ضایعات کشاورزی به شمار می‌رود. زیرا محصولات کشاورزی در کمترین زمان در معرض فاسد شدن قرار می‌گیرند و به همین علت اگر در تولید محصولات کشاورزی سعی شود که با فرآوری آنها بهترین و باکیفیت‌ترین محصول را تولید کرد، می‌توان ضایعات آن را به حداقل رساند.

عبدی آزاد با اشاره به راه اندازی کارگاه‌های صنایع تبدیلی در این شهرستان خاطر نشان کرد: فرآوری سماق تا ۱۰ سال قبل به صورت سنتی بود و هیچ کارگاه فرآوری به صورت صنعتی فعال نبود از ۱۰ سال قبل با راه اندازی کارگاه‌های صنعتی فرآوری سماق از شکل سنتی به صنعتی تبدیل شده است. البته هنوز هم فرآوری، سماق به شکل سنتی ادامه دارد. وی ادامه داد: سماق هوراند با کیفیت‌ترین سماق کشور است، تنوع پوشش گیاهی جنگل‌های ارسباران و آب و هوای کوهستانی باعث مرغوبیت و افزایش کیفیت سماق این شهر شده است. این شهرستان قابلیت این را

دارد که سطح زیر کشت سماق به ۱۵۰۰ هکتار نیز افزایش یابد.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان هوراند با اشاره به اینکه سماق درختچه ای مقاوم در برابر خشکسالی است افزود: سماق جزو درختانی است که فقط دوسال نیاز به آبیاری دارد، وقتی کاشته می‌شود بعد از دوسال دیگر به آبیاری نیازی ندارد. با توجه به اینکه شهرستان هوراند دچار بحران کم آبی است کاشت درخت سماق بهترین گزینه برای

مقابله با کم آبی بوده و می‌تواند محصول خوبی با ارزش افزوده بالا باشد.

صنعت ضعیف بسته بندی

وی با اشاره به اینکه بسته بندی مناسبی برای عرضه کردن سماق وجود ندارد خاطر نشان کرد: متأسفانه صنعت بسته بندی در شهرستان هوراند به شدت ضعیف است و لازم است تجهیزات بسته بندی در این زمینه خریداری شده و از این طریق نیز به بازاریابی و فروش سماق کمک شود.

عبدی آزاد تصریح کرد: یکی از فرآورده‌های سماق، آب سماق است که برای درمان چاقی و کاهش وزن استفاده می‌شود و از دیگر خواص سماق می‌توان به رفع التهاب و

عفونت نام برد.

بنابه گفته وی رنگ اصلی سماق قرمز رنگ است. ۸۰ درصد سماق تولیدی برای مصرف خانگی بوده و ۲۰ الی ۳۰ درصد آن نیز در غذاخوری‌ها استفاده می‌شود.

عبدی آزاد خاطر نشان کرد: عملیات برداشت محصول سماق از اواخر مردادماه آغاز و تا پایان شهریور ادامه خواهد داشت و بخش عمده این محصول از طریق خشک کردن و فرآوری در کارگاه‌های سماق کوبی فعال در منطقه، به بازارهای هدف عرضه می‌شود.

برند سازی بین المللی سماق همت مضاعف می‌خواهد

وی ادامه داد: خوشبختانه سماق شهرستان هوراند نه تنها در کشور بلکه پا به عرصه بین‌المللی گذاشته و معرفی می‌شود و برندسازی محصول سماق در جهت آشنایی مردم سایر کشورها به همت مضاعف در معرفی این محصول نیاز دارد به طوری که در اروپا کسانی هستند که به سماق هوراند علاقه داشته و مشتری هستند.

در پایان باید گفت: رونق اقتصادی شهرستان هوراند در گرو معرفی هر چه بهتر و بیشتر محصولات کشاورزی و مخصوصاً سماق است. معرفی بهتر محصول سماق بسیار مؤثرتر از توسعه هکتارها باغات با وجود کم آبی است در حالی که اگر با معرفی سماق بتوانیم گردشگران را به این شهرستان جذب کنیم قطعاً در رونق اقتصادی منطقه نیز تأثیرگذار خواهیم بود. توسعه کشاورزی به عنوان کانون و محور اصلی توسعه کشور، از نقش و جایگاه ویژه ای برخوردار است و صنایع وابسته به کشاورزی را می‌توان به عنوان شرط لازم و محرک توسعه این بخش ذکر کرد.

سماق هوراند، گنج دارویی در ارسباران

ضد قارچ، ضد اسهال و اشتها آور بوده و خواص بیشمار دیگری نیز دارد.

مرغوب ترین سماق کشور

با کسب این اطلاعات در مورد خواص دارویی سماق بهتر است بدانیم «سماق» شهرستان هوراند در دل جنگل ارسباران آذربایجان شرقی، مرغوب ترین سماق کشور و ظرفیتی برای برنڈسازی در سطح ملی و فراملی دارد که تاکنون ناشناخته و مغفول مانده است.

اگر گذرتان به شهرستان هوراند افتاد می‌توانید با خیال راحت در این شهرستان و روستاهای اطراف آن قدم بزنید و مشاهده کنید ۱۰ فروشگاه بزرگ به صورت دائمی فعال بوده، سوغات و محصولات عمده کشاورزی هوراند از جمله توت، گردو، زغال اخته و سماق را به مسافران و گردشگرانی که محو جاذبه‌ها و طبیعت زیبای هوراند شده‌اند، هدیه می‌دهند.

۵۰۰ تن تولید سماق در سال

آن طور که مرتضی عبدی آزاد مسئول بسیج سازندگی شهرستان هوراند به خبرنگار «منهای نفت» می‌گوید: در بین تمام محصولات به دست آمده در این شهرستان سماق اصلی ترین محصول این شهرستان است که ۵۰۰ هکتار آن به صورت جنگلی و ۱۰۰ هکتار آن نیز به صورت دست کاشت و باغی است و در هر هکتار ۷۰۰ الی ۸۰۰ کیلو سماق تولید می‌شود.

وی افزود: ۵۰۰ تن تولید ناخالص سماق است که تولید خالص آن بعد از فرآوری به ۱۵۰ تن می‌رسد.

هر جا نام کباب باشد بی درنگ سماق نیز در کنارش دیده می‌شود، سماق این چاشنی خوش عطر و رنگ پای ثابت سرو کباب است و در همه جای دنیا و مخصوصاً کشور خودمان به عنوان یک چاشنی خوشمزه در کنار غذاهای گوناگون مخصوص کباب استفاده می‌شود. اصلاً بدون سماق کباب معنی ندارد.

سماق یکی از ادویه‌ها و طعم دهنده‌های پرکاربرد در سراسر جهان است که در طبخ بسیاری از غذاها نیز کاربرد دارد؛ این ادویه همچنین سرشار از ویتامین ث و دیگر ترکیبات شیمیایی گیاهی است که جزء آنتی اکسیدان‌های قوی در طبیعت به شمار می‌روند.

سماق، گنج دارویی

پزشکان طب سنتی بر این باورند که این چاشنی چندین خاصیت درمانی و دارویی برای سلامتی بدن دارد، در پیشگیری و درمان بسیاری از بیماری‌ها از جمله بیماری‌های قلبی، سکتة مغزی، دیابت، کبد چرب و درمان سرطان نقش دارد این خاصیت ناشی از سطح بالای آنتی اکسیدان‌ها در آن است. سماق ضد کلسترول، ضد چربی، ضد التهاب،

آزاد به مرغداری‌ها یا به واسطه‌ها بفروشند و بخشی از آن را برای مصرف احشام نگه دارند.

رونق تولید گندم با اجرای طرح «کشت قراردادی»

گندم کار نمونه کشوری با اشاره به مطرح شدن طرح «کشت قراردادی» خاطر نشان کرد: اخیراً طرح «کشت قراردادی» توسط جهادکشاورزی و اداره تعاون روستایی مطرح شده است. چون کشاورز نقدینگی ندارد تا بتواند کود، سم و بذر اصلاح شده بخرد بر اساس این طرح تصمیم گرفته شده است کود، سم و بذر اصلاح شده توسط جهادکشاورزی و تعاون روستایی خریداری شده و در اختیار کشاورز قرار گیرد و موقع برداشت گندم دولت هزینه‌های خود را از گندم تولیدی کشاورزان بردارد.

وی تاکید کرد: این طرح بسیار خوب است و امیدوارم مسئولان این طرح را اجرا کنند. با اجرای این طرح گندم بیشتری تولید می‌شود و بخشی از تولید هر سال افت پیدا نمی‌کند.

اصلانی یکی از مهم ترین علت‌های کاهش و افت تولید گندم را عدم کوددهی به موقع زمین زراعی گندم ذکر کرد و افزود: به علت افزایش هزینه‌های سرسام آور کود و سم در بازار کشاورز نمی‌تواند زمین زراعی خود را در وقت مناسب خود سمپاشی و کوددهی کند. سهمیه تعلق گرفته از سوی دولت پاسخگوی زمین زراعی کشاورز نیست و ما مجبوریم کود را به قیمت آزاد کیسه ای ۲۲۰ هزار تومان خریداری کنیم و بسیاری از کشاورزان توان پرداخت و خرید کود به قیمت آزاد را ندارند.

هکتار برداشت کردم. وی میزان برداشت گندم در تابستان سال ۱۴۰۰ را ۲۳۰ تن ذکر کرد و افزود: امسال خشکسالی زیاد بود و این تاثیر خودش را در کشت و برداشت گندم نشان داد هر چند که من به صورت مکانیزه کشت گندم را انجام می‌دهم میزان برداشت مزرعه به مزرعه فرق می‌کند در پاییز سال ۹۹ سطح زیر کشت ما ۱۲۰ هکتار بود که در تابستان سال ۱۴۰۰ به میزان ۲۳۰ تن گندم برداشت کردم.

وی با اشاره به استفاده از کودهای ایرانی در کوددهی مزارع گندم ادامه داد: سهمیه کود یک کیسه ۶۵ هزار تومان است که از شهرهای عسویه، شیراز و کرمانشاه وارد استان می‌شود.

کشاورزان تمایلی برای فروش گندم به دولت ندارند

اصلانی در پاسخ به این سوال که چرا کشاورزان تمایلی به فروش گندم به سیلوها را ندارند تصریح کرد: چون قیمت تضمینی گندم خریداری شده دولت پایین است. سال گذشته قیمت تضمینی دولت برای هر کیلو گندم پنج هزار تومان بود برای سال ۱۴۰۱ نیز هفت هزار تومان قیمت داده است. این اعتبار برای خرید گندم از کشاورز در مقابل هزینه تعمیر ماشین‌آلات، لوازم یدکی و دستگاه‌های مکانیزه، خرید کود، سم، بذر اصلاح شده رقم بسیار ناچیزی است برای اینکه هزینه‌های تعمیرات دستگاه‌ها و ماشین‌آلات کشاورزی خیلی بالا است. کشاورز برای اجاره تراکتورهای سنگین برای شخم زدن در هر هکتار باید هزینه ۶۰۰ الی ۷۰۰ هزار تومانی پرداخت کند. به همین خاطر کشاورزان ترجیح می‌دهند گندم تولیدی خود را به صورت نقدی و

که با روش‌های نوین کاشت و برداشت گندم آشنا بوده و طی سال‌های اخیر سه نوبت به عنوان گندم کار نمونه استانی و کشوری معرفی شده است.

جهانگیر اصلانی ساکن روستای قوپوز هشتروند است که در گفت و گو با خبرنگارمنهای نفت گفت: تا کنون سه نوبت به عنوان گندم کار نمونه استانی و کشوری انتخاب شده ام و از آنجایی که علاقه زیادی به کار کشاورزی دارم کارم را با عشق و علاقه انجام می‌دهم.

وی با اشاره به حجم زیر کشت گندم خود گفت: برای سال زراعی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ در زمینی به مساحت ۱۵۰ هکتار گندم کاشته‌ام ۱۰۰ هکتار از این زمین متعلق به خودم و ۵۰ هکتار آن اجاره ای است.

اصلانی، کاشت مکانیزه، کوددهی به موقع، سمپاشی و مبارزه با آفات گندم را یکی از رموز موفقیت ذکر کرد و افزود: در کنار کوددهی، سمپاشی و آبیاری کسب اطلاعات جدید کمک خیلی زیادی به کشاورز می‌کند، مطالعه کتاب‌هایی در زمینه کشت مکانیزه، استفاده از خدمات فنی و مهندسی و اطلاعات جدید از جمله روش‌هایی است که باعث می‌شود محصول گندم خوبی برداشت شود.

گندم کار نمونه هشتروند با اشاره به میزان کوددهی و سمپاشی گندم‌زارهای خود خاطر نشان کرد: امسال با توجه به خشکسالی دو الی سه تن گندم برای هر

چون قیمت کود به مقدار خیلی زیاد افزایش پیدا کرده است و از طرف دیگر دولت پول گندم خریداری شده از کشاورزان را پنج ماه بعد پرداخت می کند بنابراین کشاورزان امسال بخشی از گندم تولیدی را به سیلواها تحویل نداده اند

۲۳ هزار تن گندم از سوی کشاورزان برای ذخیره به سیلواها تحویل داده شده است. مهدوی با اشاره به ظرفیت اشتغالزایی سیلواهای گندم گفت: در سیلواهای ذخیره گندم این شهرستان ۱۱۰ الی ۱۲ نفر در هر سیلو به صورت مستقیم مشغول به کار بوده و به طور غیر مستقیم هم ۵۰ الی ۶۰ نفر فعالیت می کنند.

حمایت بسیج سازندگی از کشاورزان

بنابه گفته مصطفی پور از طریق صندوق های قرض الحسنه پایگاه های مقاومت و تسهیلات بسیج سازندگی حدود یک میلیارد تومان وام به کشاورزان گندم کار پرداخت شده است. اعطای تسهیلات قرض الحسنه، برگزاری طرح های آموزشی با عنوان « همگام با کشاورز» در جهت بالا بردن بهره وری و راندمان تولید کشاورزان با همکاری بسیج مهندسی

در مورد مکانیزاسیون از جمله اقدامات بسیج سازندگی در این شهرستان است تا کشاورزان بیشتر از گذشته نسبت به کاشت گندم ترغیب شوند.

وی ادامه داد: همچنین در جهت رفع موانع تولید گندم، اعطای زودهنگام کود شیمیایی از جمله اقدامات دیگر بسیج سازندگی در این زمینه است.

گندم کار نمونه کشوری

جهانگیر اصلانی گندم کار نمونه کشوری در شهرستان هشتگرد یکی از کشاورزانی است

پرداخت می کند بنابراین کشاورزان امسال بخشی از گندم تولیدی را به سیلواها تحویل نداده اند و چون دلال ها هزینه گندم را به صورت نقدی و یکجا پرداخت می کنند کشاورزان نیز برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر تمایل دارند نقدی بفروشند.

مصطفی پور با اشاره به قدمت کاشت گندم این شهرستان ادامه داد: قدمت کشت گندم در شهرستان هشتگرد به ۱۰۰ سال قبل باز می گردد. و در طی این سالها همیشه با افزایش کاشت و برداشت مواجه بود ولی متأسفانه کشت گندم طی دو سال اخیر بر اثر خشکسالی و همچنین افزایش آفت « سن گندم» کاهش یافته است، سازمان بسیج سازندگی در کنار جهاد کشاورزی برای رفع

نانه های خوشمزه ای که هر روز مهمان سفره هایمان هستند محصول زحمت و دسترنج کشاورزانی است که در گندم زارهای شهرستان هشتگرد، سرزمین خوشه های طلایی مشغول کسب روزی حلال هستند.

طی چند سال اخیر خشکسالی بر کشاورزان این شهرستان نیز روی خوش نشان نداده است به طوری که می توان گفت سطح تولید گندم این شهرستان در سال زراعی جاری ۵۰ درصد کاهش یافته است.

این مطلب را رضا مصطفی پور مسئول بسیج سازندگی ناحیه مقاومت شهرستان هشتگرد عنوان کرد و در گفت و گو با خبرنگار منهای نفت گفت: در سال زراعی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ سطح زیر کشت گندم ۹۷ هزار هکتار بود

تولید ۸۰ هزار تن گندم در سرزمین خوشه های طلایی

این موضوع پای کار آمده و با برگزاری کلاس های آموزشی و آشنایی کشاورزان با روش های نوین کاشت و برداشت و مبارزه با آفات تلاش می کند سطح زیر کشت گندم و میزان تولید آن را افزایش دهد.

ظرفیت سیلواها ۲۵۰ هزار تن / گندم تحویل گرفته شده ۲۳ هزار تن

مصطفی پور با اشاره به فعالیت سیلواهای ذخیره گندم در این شهرستان اظهار داشت: ماندگاری گندم در سیلواها سه سال است. ۶ سیلو در شهرستان هشتگرد وجود دارد که کار احداث یک سیلو هنوز به پایان نرسیده و پنج سیلو فعال است. ظرفیت سیلواها ۲۵۰ هزار تن است که در سال زراعی جاری

که با توجه به افزایش خشکسالی و حوادث طبیعی میزان تولید گندم ۸۰ هزار تن بود که این میزان تولید طبق آمار جهاد کشاورزی در سال زراعی قبل از آن ۱۶۰ هزار تن بود که ۵۰ درصد کاهش یافته است.

وی ادامه داد: هشتگرد قطب گندم استان بوده و سطح زیر کشت سال زراعی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ نیز هفت هزار تن کاهش یافته و به ۹۰ هزار تن رسیده است.

مسئول بسیج سازندگی ناحیه مقاومت شهرستان هشتگرد با اشاره به سود کمتر کشاورزان از کاشت گندم افزود: چون قیمت کود به مقدار خیلی زیاد افزایش پیدا کرده است و از طرف دیگر دولت پول گندم خریداری شده از کشاورزان را پنج ماه بعد

تولید سالانه انگور در استان آذربایجان شرقی ۳۲۴ هزار تن است که علاوه بر مصرف داخل ۶۵ هزار تن به صورت کشمش خشک، کالیفرنی و تیزابی پس از فراوری به کشورهای حاشیه خلیج فارس، امارات، عراق، ترکیه ، آذربایجان و کشورهای اروپایی صادر می‌شود.

واسطه‌گری به شدت باعث افت قیمت کشمش می‌شود.

وجود تحریم‌ها و محدودیت‌های کرونایی در شرایط فعلی باعث شده است تا فرصت‌های بازار کشمش در دست واسطه‌گرها باشد، این افراد براساس قیمت واقعی عمل نمی‌کنند و از سویی نیز برگشت ارز نیمایی را مشکل و بهانه می‌کنند.

ملکه میوه‌ها

تاک و مو نام‌های دیگر درخت انگورند که در کتاب‌های ادبیات فارسی بارها آن‌ها را خوانده‌ایم. همین‌طور خیلی شنیده‌ایم که انگور میوه‌ای بهشتی است و خواص مفیدی دارد. بزرگان و پزشک‌های قدیمی در بیشتر کتاب‌های طب سنتی به خوردن این میوه شیرین سفارش کرده‌اند.

انگورهای ایران رنگ، شکل و طعم‌های متفاوتی دارند. در بسیاری از شهرهای ایران انواع انگورها به رنگ‌های سرخ، سبز، زرد و سیاه می‌روید و هر کدام مزه و شکلی متفاوت دارند. این میوه بهشتی که به «ملکه میوه‌ها» شهرت دارد سرشار از ویتامین «ث» است و یک آنتی‌اکسیدان قوی به شمار می‌رود. بوته انگور با یک قلمه ساده در خاک باغچه هم می‌تواند رشد کند.

علاوه بر میوه انگور از برگ مو برای تهیه غذای لذیذی به نام دلمه هم استفاده می‌شود و طرفدارن زیادی هم دارد در کنار دلمه انگور، غوره که میوه نارس انگور است برای ترشی و طعم دادن به خورشدهای مختلف مناسب است. انواع کشمش هم از فراورده‌های انگور است که استفاده از آن برای غذاها، میان وعده و در کنار چای طرفداران زیادی دارد.

کرد: انگوری که از درخت چیده می‌شود به گرمخانه می‌رود در آنجا بعد از ۴۸ ساعت طی فرایندی به کشمش تبدیل شده و آماده بسته بندی برای صادرات می‌شود. بعد از گرمخانه با گونی‌های تمیز مخصوص حمل شده و وارد دستگاه CNC سورتینگ می‌شود و بعد از آن به چهارنوع کشمش تبدیل می‌شود.

پرداخت ۲ میلیارد تومان وام قرض الحسنه توسط بسیج سازندگی

وقر با اشاره به نقش بسیج سازندگی در حمایت از کشاورزان در این شهرستان افزود: برگزاری طرح «همگام با کشاورز» در جهت آشنایی کشاورزان با روش‌های جدید کشاورزی و تجهیزات آن، حمایت از کشاورزان با اعطای تسهیلات قرض الحسنه، رفع موانع در جهت بازاریابی و صادرات، حل مشکلات مربوط به آبیاری از جمله برنامه‌های بسیج سازندگی در جهت حمایت از کشاورزان است. وی افزود: در سال زراعی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مبلغ دو میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه به کشاورزان پرداخت شده است ولی باید گفت بانک‌های عامل برای پرداخت وام‌ها نگاه حمایتی نداشته و با بروکراسی پیچیده اداری آن قدر پرداخت وام کشاورزان را به تاخیر می‌اندازند که فصل انگور تمام می‌شود و کشاورز نمی‌تواند تجهیزاتی که برای کارگاه فراوری مورد نیاز است تهیه کند.

هر چند انگور ملکان به کشورهای مختلف صادر می‌شود ولی باید گفت کشاورزان ملکانی برای صادرات محصول خود با مشکلات زیادی مواجه هستند نبود پایانه صادراتی و اداره استاندارد در شهرستان ملکان از مهم‌ترین موانع صادرات محصولات کشاورزی از جمله کشمش به سایر کشورهاست،

می‌شود.

راه اندازی ۱۲ کارگاه فراوری انگور در ملکان

غلامحسین وقر مسئول بسیج سازندگی شهرستان ملکان در گفتگو با خبرنگار منهای نفت با اشاره به تعداد کارگاه‌های فعال فراوری انگور در این شهرستان گفت: ۱۲ کارگاه بزرگ فراوری انگور در ملکان فعال است که از این تعداد چهار کارگاه پیشرفته و مجهز به دستگاه‌های بسته بندی و سورتینگ (جداسازی و پاک کنی) فعال هستند. این دستگاه‌ها انگورها را به چهار قسمت درجه یک تا درجه چهار تقسیم بندی می‌کند.

وی با اشاره به اشتغالزایی کارگاه‌های فراوری انگور افزود: در چهار کارگاه فعال ۵۰ الی ۵۵ نفر که در مجموع ۲۱۰ نفر می‌شود مشغول کار هستند. تعدادی از کارگاه‌ها نیز به صورت فصلی کار می‌کنند که در هر کدام از کارگاه‌های فصلی ۱۰ الی ۱۲ نفر مشغول به فعالیت هستند.

وقر با بیان اینکه سردخانه ای برای نگهداری انگور وجود ندارد اظهار داشت: در این شهرستان سردخانه برای نگهداری انگور وجود ندارد و عمدتاً افراد خودشان به فراوری انگور اقدام می‌کنند به عنوان مثال در یک روستا ۱۰ الی ۱۵ بارگاه انگور وجود دارد که کشاورز خودش در این بارگاه فراوری و انبار کرده و در زمان مناسب می‌فروشد.

وی ادامه داد: وقتی انگورها به درجه‌های یک تا پنج تقسیم بندی شد انگورهای درجه یک تا سه با بسته بندی خاص صادرات می‌شود و انگورهای درجه چهار و پنج که انگورهای ریز هستند به مصرف قنادی‌ها می‌رود. وقر در مورد نحوه فراوری انگور خاطرنشان

کشمش ملکان در بازارهای جهانی

و طعم خاص و ملقب به شهر خوشه‌های طلایی است. این شهر اولین تولیدکننده انگور استان بوده و نقش بسیار مهمی در اقتصاد استان ایفا می‌کند.

تاکداران ملکانی به عنوان قشر بزرگی از خانواده کشاورزان استان، هر ساله انگورهای رنگارنگ بر روی درختچه‌های انگور را در شهریورماه می‌چینند و فراوری نموده و بخشی را روانه بازار می‌کنند این شهرستان به شهر الهه انگور مشهور است و چندین کارخانه سبزه پاک کنی از صنایع تبدیلی وابسته مشغول هستند.

استفاده نکردن از سموم و کود شیمیایی، ارگانیک بودن انگور و همچنین مقاوم بودن به سرما و صرفه جویی در مصرف آب از جمله مزیت‌های ارقام انگور این شهرستان است. ایران با تولید سالانه ۴ میلیون تن انگور رتبه ۱۱ این محصول و رتبه دوم صادرات کشمش را در دنیا دارد و صادرات انگور و فراورده‌های آن هر ساله ۳۰ میلیون دلار ارز عاید کشورمان می‌کند.

تولید سالانه انگور در استان آذربایجان شرقی ۳۲۴ هزار تن است که علاوه بر مصرف داخل ۶۵ هزار تن به صورت کشمش خشک، کالیفرنسی و تیزابی پس از فراوری به کشورهای حاشیه خلیج فارس، امارات، عراق، ترکیه، آذربایجان و کشورهای اروپایی صادر

شهرستان از تولید انگور است و تعداد اشتغال مردمی این تاکستان‌ها را می‌توان ۵۰۰ شغل ذکر کرد.

ملکان با ۱۱ هزار هکتار باغ انگور و تولید ۲۷۵ هزار تن انگور ۶۰ درصد محصول استان و ۷ درصد تولید کشور را به خود اختصاص داده است و مقام اول استان در این محصول می‌باشد که بخش قابل توجهی از صادرات کشمش کشور از این شهرستان صورت می‌گیرد.

خوشه‌های رنگین و زرین انگور در تاکستان‌های دیار ملکان رویداده و این شهر را جزو قرارگاه‌های اصلی خود در کشور قرار داده است. ملکان، شهر انگورهای باکیفیت

کافیست فقط یک بار گذرتان به ملکان شهر الهه انگور بیفتد، آن وقت است که از دیدن تاکستان‌های انگور این شهرستان نمی‌توانید دل بکنید. همان طور که محو تماشا شده اید می‌توانید انواع انگورها را در ذهن خود به یادگار ثبت کرده و با خود بشمارید انگور فخری، حسینی، شاهی، کشمش بی دانه، صاحبی قرمز، عسگری، قزل اوزوم، سولی قره و ... انگورهای خوش و آب رنگی هستند که کام همه را شیرین می‌کنند.

همان طور که در تاکستان‌های ملکان قدم می‌زنید و از تنوع انگورها به وجد آمده اید به اطلاعات خود اضافه کنید که سطح زیر کشت تاکستان‌های کشورمان ۲۷۷ هزار هکتار و سطح زیر کشت تاکستان‌های آذربایجان شرقی ۱۸ هزار هکتار است که شهرستان ملکان از این تاکستان‌ها سهم عمده ای را به خود اختصاص داده است به طوری که سطح باغات زیر کشت انگور ملکان ۱۱ هزار و ۵۰۰ هکتار است و این یعنی ملکان قطب انگور استان آذربایجان شرقی است.

۹۵ درصد ملکانی‌ها انگور تولید می‌کنند

حالا این آمار را گفتیم که بگوییم ۲۷۵ هزار تن حجم تولید سالانه انگور تازه در شهرستان ملکان است و ۹۵ درصد شغل کشاورزان این

صورت شیمیایی است. وی یکی دیگر از تفاوت‌های فرش هریس را عدم پرداخت آن ذکر کرد و افزود: معمولا فرش بعد از تمام شدن به مرحله پرداخت می‌رود ولی فرش هریس مرحله پرداخت ندارد. در فرش هریس از هر دو لای باید گره‌ها به طور مناسب در جای خود قرار گیرند بنابراین بافنده فرش هریس با نوک چاقوها گره‌ها را در جای خود قرار می‌دهد و گره فرش هریس برجسته شده و دیگر نیازی به پرداخت ندارد.

نوراللهی با اشاره به ابعاد فرش هریس ادامه داد: ابعاد فرش هریس معمولا در ابعاد «یک متر عرض و یک و نیم متر طول»، «یک و نیم متر عرض و دو متر طول»، «دو متر عرض و سه متر طول» و غالبا به رنگ پس زمینه لاکه یا همان قرمز رنگ و سرمه ای بافته می‌شود.

نقشه تاجری همیشه در بورس است

وی در مورد نقشه فرش هریس نیز گفت: طرح‌های رایج منطقه عبارتند از: طرح تاجری صبوری، رزگل، حیاط گل، توکلی، صمدخان، عظیم بیگ، چلنگری، افشان و... است و این اسامی برای طراحان و بافندگان این فرش‌ها بوده است که بیش از ۱۰۰ سال گذشته این طرح و نقشه‌ها را برای اولین بار بافته و نام خود را بر روی فرش گذاشته‌اند و از بین این طرح‌ها نقشه تاجری همیشه مورد توجه بوده و مشتریان و طرفداران خاص خود را دارد.

وی افزود: فرش تبریز ۵۰ رج و ریز بافت است، به علت اینکه سوی چشم‌هایم کم و ضعیف شده بود چشم پزشک گفت بهتر است شغل خودت را عوض کنی و من به این علت بافت فرش هریس که ۲۰ رج بود را انتخاب کردم.

نوراللهی در مورد تفاوت بین فرش تبریز و هریس گفت: فرش هریس گره‌های مخصوص خود را دارد که در فرش تبریز آن گره‌ها وجود ندارد. گره‌های فرش هریس برجسته هستند.

نخ پشم، فرش هریس را زیباتر می‌کند

این بافنده فرش هریس در ادامه در مورد نخ استفاده شده در فرش هریس خاطرنشان کرد: یکی از مهمترین تفاوت‌های فرش هریس با سایر فرش‌ها استفاده از پشم گوسفندی است. قبلا رنگرزی نخ پشمی به صورت کاملا سنتی بود و لی اکنون رنگرزی به

اقتصادی و بسیج سازندگی پیگیر موضوع بودیم حتی در مجمع عالی شهرستان تصویب شد مسئولان مربوطه آمدند و قول‌هایی دادند و یک نمایشگاه موقت برگزار شد ولی متأسفانه افرادی که با برگزاری نمایشگاه موقت منافع آنها به خطر می‌افتاد باعث شدند این نمایشگاه موقت نیز برگزار نشود.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان هریس تاکید کرد: باید مدیریت عالی استان با همکاری سازمان صمت در جهت برپا نگه داشتن قالی هریس حمایت‌های زیادی داشته باشند و حمایت اصلی در این زمینه هم برگزاری نمایشگاه به صورت دائمی است.

اگر تولید کننده فرش خود را در نمایشگاه بفروشد و خریدار هم در نمایشگاه بخرد هم فروشنده و هم خریدار از این معامله راضی خواهند بود. هم تولید کننده به سود خود می‌رسد و هم خریدار می‌داند که به قیمت واقعی خریده است نه اینکه با واسطه و از طریق بازار دلالی بخرد.

۵۸ سال تجربه در قالی بافی

محمد تقی نوراللهی، یکی از بافندگان فرش هریس که ۵۸ سال در کار بافت فرش فعالیت می‌کند به خبرنگار «منهای نفت» گفت: از سن هفت سالگی قالی بافی را در تبریز یاد گرفتم و اکنون ۵۸ سال است که در کار قالی بافی فعالیت می‌کنم. ۴۳ سال در کار بافت فرش تبریز بودم و از ۱۵ سال پیش کار بافندگی فرش هریس را شروع کردم.

۶۶۶

برای رنگرزی فرش هریس از گیاهان طبیعی موجود در این منطقه استفاده می‌شود که مهمترین این گیاهان؛ روناس، ذلیر، تولوخ کولی، پوست پیاز، قره چوپ (چوب سیاه)، نیل کلکته، دوه قولاغی (گوش شتر)، ریشه اشگون و... می‌باشد که هر کدام برای تولید رنگ خاصی استفاده می‌شود

آوازه جهانی فرش هریس

نمایشگاه دائمی برای فرش هریس دایر کنید

هزار و ۴۰۰ کارگاه خانگی قالی بافی فعال هستند که در این کارگاه‌ها همه اعضای خانواده با همدیگر مشغول قالی بافی بوده و از این طریق گذران زندگی می‌کنند

تولید ۱۵ هزار تخته فرش در سال

وی ادامه داد: حجم تولید سالانه فرش هریس ۱۵ هزار تخته فرش است که ۱۰ درصد آن از طریق تجار تبریزی به کشورهای اروپایی، ترکیه، آلمان و اتحادیه اروپا صادر می‌شود. گاهی اوقات تجار به صورت حضوری آمده و خرید می‌کنند و گاهی وقت از طریق تجار تبریزی خریداری شده و ارسال می‌گردد.

برای حمایت از فرش هریس نمایشگاه دائمی ایجاد کنید

مسئول بسیج سازندگی شهرستان هریس یکی از موانع بازاریابی و فروش فرش هریس را نبود نمایشگاه دائمی ذکر کرد و افزود: اگر نمایشگاه دائمی فرش دستباف در اینجا دایر شود مردم می‌توانند تولیدات خود را به صورت مستقیم عرضه کرده و به فروش برسانند. در این صورت خریدار واقعی نیز به صورت مستقیم از بافنده خرید می‌کند. وی افزود: در شرایط فعلی سود اصلی نصیب واسطه‌ها و دلال‌ها می‌شود و مردمان زحمتکش این منطقه سودی نمی‌برند. عنصری خاطرنشان کرد: برای دایر کردن نمایشگاه دائمی چندسال از طریق کارگروه

آوازه جهانی فرش هریس

مجید عنصری مسئول بسیج سازندگی شهرستان هریس در مورد اقتصاد و گردش مالی این شهرستان به خبرنگار منهای نفت می‌گوید: هریس شهرستانی است با ۱۸ هزار و ۲۵۰ خانوار که دارای ۷۰ هزار نفر جمعیت است. فریش هریس شهرت و آوازه جهانی دارد و قالی بافی باعث گردش اقتصاد این شهرستان شده است به طوری که ۸۰ درصد مردم شهرستان هریس در کار قالی بافی فعال هستند هر چند دامداری نیز بخش دیگری از فعالیت آنان را تشکیل می‌دهد ولی کار قالی بافی زنان و مردان این شهرستان زبانزد عام و خاص است.

وی افزود: مردم در منطقه کوهستانی عمدتاً از طریق طبیعت امرار معاش می‌کنند، حتی طرح و نقشه فرش هریس الهام گرفته از طبیعت است. مردم این منطقه از زمان‌های بسیار قدیم برای بافت فرش از پشم طبیعی استفاده می‌کنند و الان نیز پشم طبیعی اولین انتخاب آنها برای قالی بافی است چون دارای رنگ طبیعی است. کیفیت مصالح قالی بافی، طرح و نقشه مرغوب و الهام گرفته از طبیعت بر زیبایی آن می‌افزاید.

۸۴۰۰ کارگاه فعال قالی بافی خانگی

عنصری با اشاره به تعداد کارگاه‌های فعال قالی بافی در این شهرستان اظهار داشت: هشت

فرش هریس یکی از نمادهای هنر ایران و ایرانیان در جهان است که نقش و نگارهای چشم نواز آن حکایت جذابی است از ورای درخشش صدها طرح و رنگ که در هم گره می‌خورند

رقص انگشتان خود بر کمند تار و پود دار

زنان و مردان هنرمند این دیار سرسبز و زیبا با الهام از طبیعت با چرخش نخ‌ها و جلوه‌گری رنگ‌ها و رقص انگشتان خود بر کمند تار و پود دار سمفونی عشق به هنر را می‌نوازند و به این ترتیب شورانگیزترین و زیباترین هنر ایرانی را تحت عنوان فرش به همگان هدیه می‌کنند.

فرش این هنر زیبا با سرانگشتان نیاز هنرمندانی به هم گره می‌خورند که طرح در طرح و رج به رج آن با عشق و علاقه‌ای که بافندگان آن دارند و با خون این هنرمندان آمیخته شده است، به هم پیوند می‌خورند. طرح و رنگ فرش هریس، که با سرانگشتان دست‌ها هنرمند بافته می‌شود باعث آفرینش هنر زرین می‌شود که چشم و دل هر بیننده‌ای را محو تماشا و عاشق خود می‌کند. از مشخصات طرح و نقشه‌های فرش هریس می‌توان به عدم استفاده از خطوط منحنی در بافت آن اشاره کرد و بالطبع چیزی که به وفور مشاهده می‌شود استفاده از اشکال اسلیمی هندسی و خطوط شکسته است.

۶۶۶

قیمت نهاده‌ها و مواد اولیه از جمله کمپوست که هر دوماه یکبار گران می‌شود و هزینه داخل سالن به صورت تصاعدی افزایش پیدا می‌کند و این باعث می‌شود تعدادی از کارگاه‌ها تعطیل شوند

سه روز از ۲۵ درجه به ۱۷ درجه می‌رسانیم. در این سه روز قارچ‌ها تشکیل می‌شوند که به آن مرحله ته سنجاقی گفته می‌شود. سپس به مدت یک هفته دما روی ۱۸ درجه ثابت می‌ماند تا آخرین مرحله کار نیز صورت گیرد. حالا روز سی و پنجم است و قارچ‌ها تولید شده و آماده برداشت هستند. که به مراحل برداشت فلش گفته می‌شود. در روز سی و پنجم مرحله برداشت یک آغاز می‌شود که سه یا چهار روز طول می‌کشد. سپس به مدت یک هفته قارچ برداشت نمی‌شود بعد مرحله دوم برداشت قارچ شروع می‌شود. معمولا سالن کاران باتجربه در مرحله سوم فلش، قارچ برداشت نمی‌کنند چون اندازه قارچ‌ها ریز است.

برداشت ۲ تن قارچ در هر سالن

حسین پور ادامه داد: در سالن‌های پرورش قارچ روی هم رفته دو تن قارچ برداشت می‌شود، یک تن و ۳۰۰ کیلوگرم در فلش اول، ۶۰۰ کیلوگرم در فلش دوم و برخی افراد که مبتدی هستند در فلش سوم نیز ۱۵۰ کیلوگرم قارچ برداشت می‌کنند.

وی با اشاره به تاریخ مصرف قارچ نیز اظهار داشت: معمولا قارچ یک هفته بعد از تولید تاریخ مصرف دارد. اگر در ظروف پلاستیکی نگهداری شود تا ۴۸ ساعت بهتر است مصرف شود و در ظرف کاغذی سه روز می‌توان آن را نگهداری کرد.

برای نگهداری قارچ به مدت چند روز در یخچال بهتر است از شستشوی قارچ تا قبل از مصرف خودداری نمایید و در صورت شستن حتما آن را در جریان هوای خنک خشک کنید بهترین راه برای تازه ماندن قارچ در یخچال، نگهداری آن در پاکت‌های کاغذی مخصوص میوه، در

بعد از این مرحله ریسه دوانی صورت می‌گیرد و ۱۵ روز بعد مشاهده می‌شود که بستر سفید سفید می‌شود. در این حالت بستر ما آماده خاک گیری یا همان خاک دهی است. در روز پانزدهم بستر پرورش قارچ خاک دهی می‌شود یعنی خاک‌ها روی کمپوست ریخته شده و سپس عمل ضد عفونی کردن خاک صورت می‌گیرد. خاک دهی به مدت یک هفته باقی می‌ماند.

بعد از ۲۱ روز دمای کمپوست روی ۲۵ درجه سانتی گراد نگه داشته می‌شود، در این حالت ریسه‌ها روی خاک می‌آیند.

بعد از یک هفته مرحله رافلینگ یا پنجه زنی است که خاک بهم زده می‌شود و دوباره به مدت چهار روزه سفره پلاستیکی روی خاک کشیده می‌شود.

حالا روز بیست و پنجم است بستر پرورش قارچ یک دست سفید شده و دما همچنان روی ۲۵ درجه سانتی گراد است. اکنون مرحله شوک دهی است یعنی دمای سالن را در طی

۶۰ سانتی متر باشد، قفسه‌ها باید فلزی با پروفیل آهنی باشند.

بعد از قفسه بندی باید به فکر تهویه سالن و تامین اکسیژن مورد نیاز و راه‌های ورودی بود که این موضوع معمولا از طریق به کارگیری فن در سقف سالن پرورش قارچ حل می‌شود. در مکان مورد نظر برای پرورش قارچ در جهت تنظیم دما، فن دمنده، فن کشنده، دستگاه رطوبت‌ساز، مه‌پاش و ..

لازم است.

وی ادامه داد: یکی دیگر از موارد مورد نیاز داشتن کولر در فصل تابستان و هیتر در زمستان است تا دمای سالن به حد معمول برسد.

صباغی افزود: بعد از کمپوست گذاری مرحله تخته کوبی است در این مرحله نایلون‌های روی کمپوست را باز کرده و بعد از تخته کوبی سفره پلاستیکی یک بار مصرف روی آنها کشیده شده و به مدت ۱۵ روز دست نخورده باقی می‌ماند. البته باید گفت در فصل تابستان در این مرحله روزنامه کشیده می‌شود.

افزایش بی رویه قیمت‌ها سالن‌ها را تعطیل می‌کند

وی در ادامه با اظهارناراحتی از افزایش بی رویه و سرسام آور هزینه‌های تولید خاطر نشان کرد: قیمت نهاده‌ها و مواد اولیه از جمله کمپوست که هر دو ماه یکبار گران می‌شود و هزینه داخل سالن به صورت تصاعدی افزایش پیدا می‌کند و این باعث می‌شود تعدادی از کارگاه‌ها تعطیل شوند همان طور که ۱۰ سالن پرورش قارچ جمع آوری شده است. صباغی افزود: مواد اولیه پرورش قارچ از شهرستان ملارد و قزوین وارد می‌شود ولی

منهای نفت با اشاره به گردش اقتصادی این شهرستان از راه خرید و فروش گفت: گردش اقتصادی شهرستان بستان آباد از خرید و فروش داخل شهرستان بین تولید کننده و مصرف کننده است.

حسین پور با اشاره به تعداد سالن‌های فعال پرورش قارچ افزود: در این شهرستان بیش از ۱۰۰ سالن کوچک و بزرگ صنعتی و نیمه صنعتی قارچ به تولید و پرورش قارچ مشغولند.

مسئول بسیج سازندگی بستان آباد با اشاره به حمایت بسیج سازندگی از کارگاه‌های پرورش قارچ گفت: یکی از موارد حمایت،

شهر فطیر، شهر کامیون داران، شهر آب گرم سه مشخصه بارز شهرستان بستان آباد است که هنگام ورود به این شهرستان می‌توانید مغازه‌های مختلف فطیر پزی و مغازه‌های متعدد تعمیر و فروش لوازم یدکی کامیون‌های متعدد و سایر لوازم حمل و نقل را ببینید و بعد اگر بخواهید خستگی یک روز گردش در این شهرستان را از بدن بیرون کنید بهتر است سری به آب گرم آن بزنید و از آبی که از دل زمین می‌جوشد لذت ببرید.

اما علاوه بر این طی چند سال اخیر شهرستان بستان آباد به علت پرورش و تولید قارچ خوراکی شهرت زیادی پیدا کرده است.

راه اندازی ۱۰۰ سالن تولید قارچ در بستان آباد

هیچگونه نظارتی به افزایش قیمت‌ها وجود ندارد.

وی ادامه داد: در حالی که مقام معظم رهبری هر سال بر تولید ملی، رفع موانع و تسهیل امور مربوط به تولید تاکید می‌کند ولی متأسفانه هر سال موانع زیاد می‌شود.

حسین پور در بخش دیگری از توضیحات خود در مورد نحوه کار و ابزار آلات مورد نیاز برای پرورش قارچ گفت: داشتن سالن برای پرورش قارچ شرط لازم است.

یک سالن استاندارد باید حتماً ۶ متر عرض و ۱۸ متر هم طول داشته باشد؛ اما این ابعاد در کارگاه‌های خانگی می‌تواند کوچک‌تر باشد. دیوارها و درهای سالن شما باید حتماً عایق باشند و برای استفاده از حداکثر فضا هم می‌توان سالن را قفسه‌بندی و تا پنج طبقه از آن استفاده کرد.

فاصله هر کدام از طبقات با هم حداقل باید

پرداخت وام قرض الحسنه کارگاه‌های پرورش قارچ است. کارگاه‌های تولید و پرورش قارچ بعد از شناسایی در جهت تامین مواد اولیه و توسعه و تجهیز سالن حمایت می‌شوند.

وی با اشاره به میزان اشتغالزایی کارگاه پرورش قارچ گفت: در هر سالن معمولاً پنج نفر به صورت مستقیم کار می‌کنند در فصل برداشت ۱۵ نفر به صورت غیر مستقیم مشغول به کار می‌شوند و میزان درآمد برای هر سالن در هر دوره دو ماهه ۲۰ الی ۲۵ میلیون تومان است. البته این درآمد نسبت به بزرگی و کوچکی سالن متغیر است.

تولید ۷۵۰ تن قارچ در سال

حسین پور با اشاره به میزان تولید سالانه قارچ در شهرستان بستان آباد گفت: سالانه ۷۵۰ تن قارچ از ۱۰۰ کارگاه پرورش و تولید قارچ در بستان آباد تولید می‌شود.

شرایط اقلیمی خاص شهرستان بستان آباد در کنار آموزش‌های ترویجی کارشناسان مدیریت جهاد کشاورزی، این منطقه را برای تولید قارچ خوراکی مساعد کرده است و نوع قارچ خوراکی تولیدی در این شهرستان از نوع دگمه ای بوده که در مقایسه با سایر ارقام بازار پسندی بالا داشته و خوش خوراک تر است.

این روزها مصرف قارچ برای درست کردن بسیاری از غذاها کاربرد دارد و بانوان کدبانو برای خوشمزه شدن غذاهای خود و تنوع بخشی به آن مصرف قارچ را در برنامه غذایی خود دارند.

راه اندازی ۱۰۰ سالن پرورش قارچ در بستان آباد

مهدی حسین پور مسئول بسیج سازندگی شهرستان بستان آباد در گفتگو با خبرنگار

بیشتری دارد، حتی می‌توانند ضایعات آن را به سرکه سیب، مربا یا پوره تبدیل نمایند. اگر آموزش‌های لازم به آنها داده شود به اهمیت صنایع تبدیلی پی برده و می‌توانند محصولات بیشتری از سیب تولید نمایند که ارزش افزوده بیشتری نیز دارد. در این صورت سیب را به قیمت ارزان و نازل نمی‌فروشند.

پرداخت ۳۵۰ میلیون تومان تسهیلات قرض الحسنه

مسئول بسیج سازندگی شهرستان مراغه در مورد تسهیلات حمایتی بسیج سازندگی خاطرنشان کرد: در سال گذشته ۳٫۵ میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه در این زمینه به کشاورزان پرداخت شده و ۳۰ نفر به بانک‌های عامل معرفی شده‌اند. میزان صادرات سیب یکی دیگر از سوالاتی است که از مسئول بسیج سازندگی مراغه می‌پرسیم و او در پاسخ می‌گوید: صادرات به صورت فصلی از مرز شهرستان بانه و سقز به عراق صورت می‌گیرد. همچنین برخی تاجران از کشور عراق، عمان، پاکستان و هندوستان به واسطه رابط‌ها و نمایندگانی که در شهرستان دارند خرید می‌کنند، گاهی اوقات نیز خودشان مستقیم به شهرستان آمده و خرید می‌کنند.

بنا به گفته وی در شهرستان مراغه دو کارگاه صنایع تبدیلی با ظرفیت بالا کار می‌کنند که به علت عدم بازاریابی و مشکلات مربوط به فروش از طریق واسطه‌ها و رابط‌هایی که دارند اکثراً به روسیه ارسال می‌شود.

سیب این شهرستان از نظر طعم، مزه، رنگ و ماندگاری در تمام کشور بسیار بازار پسند است و همه ساله بخشی از محصول سیب مراغه برای تامین نیاز شب عید استان و کشور ذخیره سازی می‌شود.

نگهداری کرد.

زعفرانلو نوع آبیاری باغات این شهرستان را آبیاری تحت فشار و سنتی ذکر کرد و افزود: ۴۵ درصد باغات یعنی پنج هزار و ۷۰۰ هکتار به صورت آبیاری تحت فشار و بقیه به صورت سنتی و غرقابی آبیاری می‌شود. وی اظهار داشت: خوشبختانه طی دو سال اخیر با پیگیری‌های بسیج سازندگی و جهاد کشاورزی تلاش می‌کنیم با ایجاد صنایع تبدیلی جلوی حیف و میل محصولات کشاورزی از جمله سیب گرفته شود.

۱۵ کارگاه خانگی فرآوری سیب در روستاها

فعالیت کارگاه‌های خانگی نیز در کنار کارگاه‌های صنعتی در روستاهای این شهرستان رواج دارد و در حال حاضر ۱۵ کارگاه خانگی در روستاهای فعال هستند و طی دو سال آینده در صدد هستیم تعداد کارگاه‌های خانگی به ۱۰۰ کارگاه افزایش پیدا کند.

وی در ادامه از اجرای برنامه‌های فرهنگ سازی در روستاها خبر داد و افزود: طی بازدیدی که همکاران بسیج سازندگی از شهرستان مراغه و روستاهای آن داشتند سه روستا به عنوان پایلوت انتخاب شده و افراد فعال در زمینه تولید سیب شناسایی شدند تا با آموزش‌های لازم و فرهنگ سازی بتوانند کارگاه‌های کوچک صنایع تبدیلی ایجاد کرده و محصولات همچون میوه خشک، سرکه سیب، مربا و پوره سیب تولید کنند.

مسئول بسیج سازندگی مراغه افزود: هدف از این کار این است که آنها فقط به فکر فروش سیب نباشند به آنها آموزش داده می‌شود به جای اینکه سیب را سر مزرعه بفروشند، می‌توانند محصولات دیگری از جمله میوه خشک تولید کنند که ارزش افزوده

۱۸ سردخانه فعال با ظرفیت ۷۷ هزار تن

مسئول بسیج سازندگی شهرستان مراغه با اشاره به تعداد سردخانه‌های فعال برای نگهداری سیب‌های تولید شده خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۱۸ مورد سردخانه که ظرفیت نگهداری آنها ۷۷ هزار تن است در این شهرستان فعال است و مابقی سیب‌ها به سردخانه‌های تبریز، ارومیه، تهران و کرج ارسال می‌شود.

بنابه گفته زعفرانلو ۶ مورد سردخانه در شهرستان مراغه در حال احداث است که حدود ۵۰ الی ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و ظرفیت این سردخانه‌ها ۲۸ هزار تن است و امیدواریم احداث این سردخانه‌ها تا پایان سال تمام شود.

همچنین ۱۷ مورد سردخانه دیگر در حال احداث است که پیشرفت فیزیکی این سردخانه‌ها زیر ۵۰ درصد است که ۸۴ هزار تن نیز ظرفیت نگهداری این سردخانه‌ها است که می‌توان گفت با اتمام این سردخانه‌ها ظرفیت نگهداری سیب به ۱۲۰ هزار تن می‌رسد.

وی با اشاره به میزان اشتغالزایی سردخانه‌ها در مراغه اظهار داشت: ۸۷ نفر به صورت دائمی و ۳۵ نفر نیز به صورت غیرمستقیم و فصلی در سردخانه‌های این شهرستان مشغول به کار هستند.

در حال حاضر سیب به دو صورت نگهداری می‌شود، برخی از باغداران به صورت سنتی در انباری و مکان سرد در حدود یک الی دو ماه نگهداری می‌کنند. حالت دوم به صورت صنعتی و سردخانه‌ای است که معمولاً بعد از برداشت محصول سیب تا ۴۵ روز بعد از عید یعنی تا اردیبهشت ماه می‌توان در سردخانه

مراغه قطب تولید سیب کشور

باغ شهر ایران سالانه ۲۵۶ هزار تن سیب تولید می‌کند

این میان شهرستان مراغه ۲۳ هزار هکتار باغ میوه دارد. مساحت تقریبی باغات سیب شهرستان مراغه ۱۲ هزار و ۸۰۰ هکتار است که در هر هکتار بدون دخالت عوامل خسارت از ۳۰ تن سیب برداشت می‌شود. که این مقدار دو برابر متوسط استان و کشور است.

ایران از نظر سطح زیر کشت سیب رتبه سوم و از نظر تولید رتبه پنجم جهان را به خود اختصاص داده است کشورهای عمده صادرکننده سیب به ترتیب چین، لهستان، ایتالیا، آمریکا، شیلی هستند و ایران در زمینه صادرات سیب درختی

شهرت زیادی دارد.

مردمان سختکوش مراغه در کار کشاورزی و محصولات باغی فعال هستند که از جمله محصولات کشاورزی آنها می‌توان به گندم، جو، انگور، بادام و گردو اشاره کرد ولی آنچه که شهرستان مراغه را در کل کشور و استان آذربایجان شرقی متمایز کرده است تولید سیب‌های خوشمزه، سرخ و آبدار آن است که نظیر آن را در کمتر جایی می‌توان یافت.

در جایگاه ششم دنیا قرار دارد.

سطح باغات سیب کشور حدود ۲۵۱ هزار هکتار بوده و نزدیک به ۲۳۰ هزار هکتار از این سطح، باغات بارور هستند. کمتر از ۱۰ رقم سیب مرغوب در باغات ایران کشت شده اند که رقم اصلی سیب در باغات کشور، رد دلشیز و گلدن دلشیز هستند این دو رقم در ۸۵ درصد باغات سیب کشور کشت شده اند

تولید ۲۵۶ هزار تن سیب در مراغه

رضا زعفرانلو مسئول بسیج سازندگی شهرستان مراغه تولید سالانه سیب در این شهرستان را ۲۵۶ هزار تن اعلام کرد و افزود: از این مقدار سیب تولید شده متأسفانه ۳۰ هزار تن به صورت ضایعات حیف و میل می‌شود.

وی افزود: از هفته دوم مهرماه برداشت محصول سیب پاییزه در باغات زیرکشت در مراغه آغاز می‌شود و تا پایان آبان ادامه خواهد داشت، برداشت و نگهداری محصول سیب در این شهرستان زمینه ساز اشتغال فصلی برای هزاران نفر از کارگران این شهرستان و شهرهای همجوار شده است. در این راستا ۱۲ هزار نفر بهره بردار به صورت اشتغال دائم در این زمینه مشغول به کار هستند و به صورت فصلی و مستقیم هم ۲۶ هزار نفر کارگر مشغول به کار می‌شوند و ۱۱۵ هزار نفر نیز غیر مستقیم فعال هستند.

یکی دیگر از زمینه‌های فعال کاری در باغات سیب موضوع هرس کاری درختان است که در این زمینه ۱۳ هزار نفر به عنوان هرس کار باغات سیب در شهرستان مراغه در طول سال فعال هستند.

مراغه ۲۳ هزار هکتار باغ میوه دارد

در آذربایجان شرقی ۶۰ هزار هکتار از باغات به کشت سیب درختی اختصاص یافته است در

مراغه باغ شهر ایران

قرار گرفتن باغ‌های سیب شهرستان مراغه در دامنه جنوبی کوه سهند و دانش بالای کشاورزان، مراغه را به قطب تولید سیب در استان آذربایجان شرقی و کشور تبدیل کرده است و سیب زرد و قرمز مراغه شهرت زیادی دارد.

شهرستان مراغه با بیش از ۲۳ هزار هکتار باغات از قطب‌های تولید محصولات باغی شمالغرب کشور است.

تولید سیب باکیفیت و در انواع مختلف در این شهرستان آن چنان پررونق است که طرفداران خاص خود را دارد. شهر مراغه به عنوان باغ شهر ایران مشهور بوده و سطح زیر کشت محصولات باغی در این شهرستان

۶۶۶

شهرستان مراغه با بیش از ۲۳ هزار هکتار باغات از قطب‌های تولید محصولات باغی شمالغرب کشور است

شده ای نیز وجود دارد. ملکه نقش کلیدی در فعالیت زنبورداری و تولید عسل دارد. آقایای ادامه داد: در تولید عسل، مدیریت در امر زنبورداری، نحوه زمستان گذرانی و جابه جایی کلنی‌ها خیلی مهم است.

ژل رویال، گرده گل و بره موم آنتی اکسیدان طبیعی

وی با اشاره به سایر فرآورده‌های زنبور اظهارداشت: عسل، ژل رویال، گرده گل و بره موم از فرآورده‌های زنبور هستند. ژل رویال یک محصول دارویی و بسیار پرخاصیت است که در داروسازی کاربرد زیادی دارد و به افزایش قدرت جنسی و سالم سازی و جوان سازی سلول‌های بدن کمک می‌کند.

در شهرستان میانه از هر کندو طبق زنی شده که جمعیت آن افزایش یافته ۳۰۰ گرم ژل رویال برداشت می‌شود. وی در مورد گرده گل نیز گفت: گرده گیری زمان خاصی دارد و ملکه گرده گل نمی خورد بلکه گرده غذایی زنبور نوزاد است و در مورد خاصیت دارویی گرده گل باید گفت گرده گل برای ریه و اعصاب خیلی مفید بوده و یک آنتی بیوتیک است.

یکی دیگر از فرآورده‌های زنبور بره موم است که به شدت خاصیت آنتی بیوتیک و ضد باکتریایی دارد. وی در مورد بیماری زنبور نیز خاطر نشان کرد: افت زنبور کنه «واروا» و «نوزما» است کنه «واروا» از خون زنبور عسل تغذیه می‌کند و کنه «نوزما» معمولاً از رطوبت در کلنی زنبور پدید می‌آید و زنبوردار برای جلوگیری از رشد این کنه‌ها کلنی‌ها را بعد از برداشت عسل سمپاشی می‌کنند.

افزایش هزینه جابه جایی و حمل و نقل کلنی‌های زنبور به مناطق گرمسیر، افزایش قیمت کندو، کاهش قدرت خرید مردم را از عمده ترین مشکلات زنبورداران ذکر کرد و افزود: متأسفانه هر روز تعداد زنبورداران منطقه کمتر می‌شود و به علت افزایش هزینه‌ها کارگاه‌های تولید کلنی نیز تعطیل شده اند.

بازاریابی مشکل عمده زنبورداران

حیدری نبود آزمایشگاه کیفی سنجی عسل را یکی از موانع ذکر کرد و گفت: در شهرستان میانه آزمایشگاه کیفیت سنجی وجود ندارد تا زنبورداران کیفیت عسل خود را سنجیده و بر اساس برگه کیفیت سنجی عسل بازاریابی کنند. مسئول بسیج سازندگی شهرستان میانه بازاریابی را یکی از مشکلات عمده زنبورداران شهرستان ذکر کرد و افزود: متأسفانه بازاریابی خوبی در زمینه فروش عسل وجود ندارد، دوستان زنبوردار برای جذب بازار سایر استان‌ها با مشکلات زیادی مواجه هستند و اکثر فروش آنها به تهران است.

نقش ملکه زنبور در تولید عسل

محمدحسین آقایای، مدرس زنبورداری در شهرستان میانه نیز در گفتگو با خبرنگار منه‌ای نفت با اشاره به نقش زنبور عسل در طبیعت گفت: کار زنبورداری به طبیعت وابسته است، زنبور نقش عمده ای در گرده افشانی دارد و خیلی از آفات را از بین برده و در باروری درختان موثر است.

وی یکی از مولفه‌های تولید عسل را نژاد زنبور دانست و افزود: یکی از نژادهای خوب ملکه برای تولید عسل باکیفیت نژاد کارنیکا یا قفقازی است، علاوه بر آن نژادهای اصلاح

یک کیلو سیب نیم کیلو سرکه سیب به دست می‌آید.

قاسمی با اشاره به تولید سایر سرکه‌ها در این کارگاه‌ها ادامه داد: هم اکنون علاوه بر سرکه سیب، ۲۰ تن سرکه خرما و انگور و ۲۰ تن سرکه ترکیبی چند میوه دیگر نیز تولید می‌شود.

وی با اشاره به نقش بسیج سازندگی در حمایت از فعالان اقتصاد مقاومتی گفت: بسیج سازندگی با ارائه وام و تسهیلات و برگزاری کلاس‌های آموزشی فعالان این عرصه را حمایت می‌کند. همچنین با برگزاری نمایشگاه‌های مختلف در طول سال باعث می‌شود تولیدات فعالان اقتصادمقاومتی در معرض دید و فروش قرار گیرد. قاسمی بازار مصرف تولیدات خود را شهرهای میانه، تبریز، مشهد، تهران و شهرهای شمال کشور اعلام کرد.

تولید ۳۰۰ تن عسل از ۶۲ هزار کلنی زنبور

حیدری در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به ظرفیت بالای تولید عسل در شهرستان میانه گفت: در این شهرستان ۶۲ هزار کلنی زنبور عسل وجود دارد و سالانه ۳۰۰ تن عسل تولید می‌شود. به خاطر آب و هوای معتدل و کوهستانی منطقه عسل تولید شده نیز از کیفیت و مرغوبیت بالایی برخوردار است.

وی افزود: در حال حاضر یک هزار و ۴۴۰ نفر در زمینه زنبورداری در این شهرستان فعال بوده و پروانه کسب زنبورداری دارند. وی نحوه زمستان گذرانی زنبورها، بازاریابی و فروش، افزایش قیمت داروهای مربوط به سمپاشی کلنی‌ها و افزایش قیمت شکر،

میانه را با سرکه سیب و عسل به ذهن بسپارید

فعالیت ۵۰۰ کارگاه خانگی تولید سرکه سیب

بنابه گفته وی سه کارگاه کوچک فرآوری سرکه سیب و بیش از ۵۰۰ کارگاه خانگی تولید سرکه سیب وجود دارد.

وی افزود: سرکه سیب تولید شده به صورت عمده به تهران ارسال می‌شود. حیدری با اشاره به میزان اشتغال آن خاطر نشان کرد: بیش از یک هزار و ۴۵۰ نفر در این زمینه شاغل هستند.

وی مهم‌ترین مشکلات کشاورزان میانه را خشکسالی و کم‌آبی، عدم نقدینگی، افزایش قیمت مواد اولیه، تامین دستگاه‌های مورد نیاز، عدم حمایت، مشکل بازاریابی و بسته‌بندی ذکر کرد.

با حمایت بسیج سازندگی کارم را شروع کردم

شهریار قاسمی یکی از فعالان اقتصاد مقاومتی در شهرستان میانه است که در زمینه تولید سرکه سیب فعالیت می‌کند. وی به خبرنگار «منهای نفت» گفت: ۶ سال پیش کارگاه فرآوری تولید سرکه سیب را در این شهرستان راه اندازی کرده و با حمایت‌های بسیج سازندگی کارم را ادامه دادم.

وی ادامه داد: در ابتدای کار با دریافت وام ۳۰ میلیون تومانی از سوی بسیج سازندگی این کارگاه را تجهیز کرده و مشغول به کار شدم و با دایر کردن کارگاه برای هشت نفر اشتغالزایی مستقیم ایجاد شده است که برای همه آنها بیمه تامین اجتماعی پرداخت می‌شود.

فعال اقتصاد مقاومتی با اشاره به میزان تولید سرکه سیب افزود: در این کارگاه سالانه ۵۰ تن سرکه سیب تولید می‌شود یعنی به ازای هر

مواجهه است اگر در تمامی شهرستان‌ها صنایع تبدیلی ایجاد شود می‌توان با فرآوری این محصولات جلوی ضایعات گرفته شده و محصول جدیدی تولید کرد.

تولید ۴۵ تن سرکه سیب

حیدری در مورد ضایعات سیب میانه افزود: مساحت کل باغات سیب میانه ۱۱ هزار هکتار بوده و حجم تولید سیب شهرستان میانه ۱۲۰ هزار تن است که بنا بر آمار اعلام شده از سوی جهاد کشاورزی از این مقدار ۵۰ تن سیب به عنوان ضایعات فرآوری می‌شود با فرآوری این ضایعات ۴۵ تن سرکه سیب در این شهرستان تولید می‌شود.

وی یکی دیگر از محصولات فرآوری شده سیب را میوه خشک یا چیپس میوه اعلام کرد و افزود: از ۲۰ تن میوه که فرآوری می‌شود دو تن میوه خشک تولید می‌شود. حیدری با اشاره به پرداخت وام‌های حمایتی توسط بسیج سازندگی گفت: در سال جاری حدود ۶ میلیارد تومان در زمینه امنیت غذایی، دامداری، صنایع تبدیلی و زنبورداری از ۱۰ میلیون تا ۵۰ الی ۱۰۰ میلیون تومان پرداخت شده است.

در کتاب طب سنتی اسلامی تالیف دکتر مهدی برزو آمده است: «در اوایل دوره قاجار وقتی پزشکان فرانسوی می‌آیند در ایران طبابت کنند می‌بینند سرشان خیلی خلوت است و مراجعه کننده زیادی ندارند در این بین یکی از محققین فرانسوی چند سالی در ایران تحقیق می‌کند و کتابی می‌نویسد که در ابتدای کتابش گفته اگر می‌خواهید مطب‌های شما رونق پیدا کند دو کار انجام دهید: اولاً سرکه را از ایرانه‌ها بگیرید ثانیاً حجامت را ممنوع کنید، در این صورت مطب‌هایتان خود به خود رونق می‌گیرد.» دقت کردن در این نوشته بیان می‌کند که مصرف سرکه سیب چقدر از نظر دارویی و پزشکی اهمیت دارد و باعث جلوگیری از بروز انواع بیماری‌ها می‌شود.

میانه قطب تولید سرکه سیب

در میان شهرستان‌های آذربایجان شرقی کم و بیش سرکه سیب تولید می‌شود ولی شهرستان میانه از نظر تولید سرکه سیب رتبه اول استان آذربایجان شرقی را در اختیار دارد. مجید حیدری مسئول بسیج سازندگی شهرستان میانه در گفتگو با خبرنگار منهای نفت با اشاره به اهمیت صنایع تبدیلی گفت: در حال حاضر وجود صنایع تبدیلی در هر شهرستان یک ضرورت است چرا که از ضایعات محصولات کشاورزی جلوگیری می‌کند. در حال حاضر در این شهرستان ۳۸ واحد صنایع تبدیلی اعم از سردخانه، کشتارگاه و کارگاه فرآوری مجوز فعالیت دریافت کرده اند که از این تعداد ۳۴ واحد صنایع تبدیلی فعال هستند. وی ادامه داد: سیب یکی از محصولاتی است که در سال با ضایعات زیادی

کلیبر سالانه ۶۰۰ تن زغال اخته تولید می‌کند

۶۶۶

بازار مصرف لواشک کیوی کلیبر و تهران بوده و دو سوم زغال اخته فرآوری شده به داروخانه‌ها و مراکز طب سنتی در تبریز ارسال می‌شود

پوچ و بیهوده نظام بانکی در مورد اخذ تسهیلات واحدهای تولیدی نیز گفت: برای دریافت وام یک میلیارد تومانی طرح توجیهی نوشته و آن را به بانک ارائه دادم در حالی که من خودم طرح توجیهی اقتصادی برای افراد و واحدهای مختلف می‌نویسم ولی طرح توجیهی که نوشته بودم را بانک قبول نکرد و گفت باید طرح توجیهی از طرف یک شرکت خاص نوشته شود. به آن شرکت نامبرده مراجعه کرده و در قبال هزینه گزافی طرح توجیهی برایم نوشته شد بعد به همراه طرح توجیهی به جهاد کشاورزی رفتم آنها این طرح توجیهی را قبول نکرده و گفتند باید طرح جداگانه ای برای ما و توسط یک شرکت دیگر نوشته شود برای بار دوم به شرکت رفته و طرح دیگری در قابل دریافت وجه نوشتند این بار مرا به نظام مهندسی کشاورزی فرستادند و آنها نیز مرا برای نوشتن طرح توجیهی به یک شرکت دیگر معرفی کردند این بار طرح توجیهی سوم نوشته شد و در آخر سر مرا به بانک کشاورزی سرپرستی آذربایجان شرقی در تبریز فرستادند آنجا هم یک شرکت دیگر را برای نوشتن طرح توجیهی معرفی کردند. با همه دوندگی‌ها و زحمت کشیدن‌ها آخر سر اعلام کردند چون در تحریم هستیم نمی‌توانیم وام و تسهیلاتی به واحد تولیدی شما پرداخت کنیم. لذا از مسئولین شهرستانی، استانی و کشوری استدعا داریم در راه اندازی کارخانه فرآوری زغال اخته یاری گر ما باشند.

کمتر است و در زمان برداشت و فروش نیز حاشیه سود آن برای واسطه‌ها و دلال‌ها زیاد است.

کاغذبازی اداری سرمایه‌گذاران را فراری می‌دهد

فعال اقتصاد مقاومتی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با انتقاد و اظهار ناراحتی از وعده‌های پوچ و توخالی مسئولان در حمایت از واحدهای تولیدی و کاغذبازی شدید اداری در نهادهای مختلف

دولت سابق خاطرنشان کرد: سال قبل یک سرمایه‌گذار تبریزی با ۱۵ میلیارد تومان سرمایه قصد داشت در منطقه خدآفرین با ایجاد یک کارخانه فرآوری و صنایع تبدیلی برای جوانان منطقه اشتغال زایی کند ولی در طی ۶ ماه نهادهای مختلف اداری چنان او را درگیر سیستم بیمار اداری کردند که نتوانستیم با سرمایه و نقدینگی که در دست داشتیم یک زمین به متراژ هزارمترمربع خریداری کنیم. وی در ادامه با اشاره به کاغذبازی‌های

این کارگاه برای درست کردن مربا و زغال اخته خشک بدون هسته از نوع مرغوب و با کیفیت زغال اخته استفاده می‌شود ولی برای سایر فرآورده‌ها از محصولات زیر درختی غیر بازاری استفاده می‌شود. وی در مورد ماندگاری زغال اخته گفت: ماندگاری زغال اخته ضعیف است سه الی چهار روز می‌تواند دوام داشته باشد باید هرچه زودتر فرآوری شود. وقتی زغال اخته وارد بازار شد یک سوم آن توسط کارگاه ما خریداری می‌شود. کار آفرین اقتصاد مقاومتی با اشاره به اشتغال زایی کارگاه فرآوری زغال اخته ادامه داد: در این کارگاه پنج نفر به صورت مستقیم مشغول به کار هستند و ۱۵ خانوار نیز همکاری غیر مستقیم دارند. در این کارگاه علاوه بر فرآوری زغال اخته، لواشک کیوی، رب انار و لواشک انار نیز درست می‌شود.

نجف زاده ادامه داد: بازار مصرف لواشک کیوی کلیبر و تهران بوده و دو سوم زغال اخته فرآوری شده به داروخانه‌ها و مراکز طب سنتی در تبریز ارسال می‌شود. مربای زغال و کیوی نیز در فروشگاه‌ها و سوغاتی سراهای کلیبر، تبریز و تهران و نمایشگاه‌های سراسری عرضه می‌شود.

واسطه‌ها سود می‌برند

نجف زاده در ادامه صحبت‌های خود با اشاره به اینکه واسطه‌ها و دلال‌ها سود اصلی تولید زغال اخته را برداشت می‌کنند خاطرنشان کرد: میزان تولید زغال اخته نسبت به جمعیت این شهرستان

نشده است.

موحدی ماندگاری زغال اخته را چند روز نهایتاً یک هفته ذکر کرد و افزود: در شهرستان کلیبر زغال اخته بیشتر به صورت تازه خوری به بازار عرضه می‌شود. زغال اخته هر چه زودتر باید فرآوری شود. چون ماندگاری آن کم است.

موحدی با اشاره به نقش بسیج سازندگی در حمایت از فعالان عرصه فرآوری زغال اخته را اعطای وام‌های قرض الحسنه ذکر کرد و افزود: در این راستا ۵۰ میلیون تومان وام برای تجهیز کارگاه فرآوری زغال اخته پرداخت شده است.

کار آفرینی با طعم ملس

نامدار نجف زاده جوان کارآفرینی است که از ۱۵ سال پیش وارد دنیای ترش و شیرین و ملس زغال اخته، گردو، آلوئی جنگلی و زردآلوئی بومی جنگل‌های ارسباران شده و با ایجاد کارگاه برای خود کسب و کار جدیدی راه انداخته است.

وی در گفتگو با خبرنگار منهای نفت گفت: سالانه ۲۰۰ تن محصول کشاورزی باغی در این کارگاه فرآوری می‌شود. در ابتدا زغال اخته به صورت مستقیم و بی واسطه از باغدار خریداری شده و در این کارگاه به صورت شربت، مربا، رب و لواشک، زغال اخته خشک با هسته و بدون هسته فرآوری می‌شود.

نجف زاده با تأکید بر اینکه ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی در شهرستان‌ها یک ضرورت است خاطر نشان کرد: یکی از مهمترین کاربردهای صنایع تبدیلی جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی است، در

موحدی ادامه داد: میانگین تولید در هر هکتار ۵ الی ۶ تن است. یک کارگاه فرآوری زغال اخته در این شهرستان فعالیت می‌کند که ظرفیت کارگاه به صورت روزانه یک تن است، روزانه محصولی که فرآوری شده و وارد شهر می‌شود ۴۰۰ الی ۵۰۰ کیلوگرم است که در کارگاه خشک و فرآوری می‌شود و منظور از فرآوری تولید شربت، مربا، خشک کردن میوه با هسته و بدون هسته زغال اخته است.

مسئول بسیج سازندگی کلیبر با اشاره به کاربرد زغال اخته در صنعت دارویی گفت: زغال اخته حاوی مقادیر زیادی آهن، کلسیم، اسید فولیک، ویتامین‌های E، B1، B2، C و فلاونوئیدها است، این میوه خوشمزه کم‌کالری است و باعث اضافه وزن نمی‌شود. همچنین این میوه منبع خوبی برای فیبر است و آنتی‌اکسیدان‌ها زیادی دارد که مقاومت بدن در برابر بیماری‌های غیرواگیر را بالا می‌برد و به پیشگیری از صدمه به سلول‌ها و بافت‌های بدن و در نهایت پیشگیری از بیماری‌هایی چون بیماری قلبی، سرطان، دیابت، تصلب‌شراین، آب‌مروارید، آرتروز و آرتروز کمک به سزایی می‌کند

زغال اخته کلیبر در بازارهای داخلی و خارجی

وی بازار مصرف زغال اخته را داخلی و خارجی ذکر کرد و افزود: در داخل کشور شهرهای تهران، تبریز و کلیبر بیشترین میزان مصرف را دارند و در خارج از کشور نیز به ترکیه و نخجوان صادر می‌کردیم که برای سال ۱۴۰۲ امکان صادر هنوز فراهم

در شمال شرقی استان آذربایجان شرقی در دل جنگل‌های زیبای ارسباران درختانی سربه فلک کشیده اند که با میوه خوشمزه و خوش طعم زغال اخته، خاطرات خوشی را برای مسافران و گردشگرانی که شهرستان کلیبر را برای مقصد سفر خود انتخاب کرده اند به یادگار ثبت می‌کند.

تولید سالانه حداقل یک هزار و ۳۰۰ تن و حداکثر یک هزار و ۶۰۰ تن زغال اخته شهرستان کلیبر را به قطب تولید این محصول تبدیل کرده است. زغال اخته در دل جنگل‌های ارسباران به ثمر می‌نشیند و وجود یک کارگاه فرآوری باعث می‌شود محصولاتی همچون لواشک، ترشک، رب و... تولید شود. در این کارگاه ۵ نفر به صورت مستقیم و ۳۰ نفر به صورت غیر مستقیم مشغول فعالیت هستند. محصولات باغی این شهرستان به اکثر نقاط کشور از جمله تبریز، تهران و سایر استان‌ها ارسال می‌شود.

۲۱۰ هکتار زمین‌های زیر کشت زغال اخته

هادی موحدی مسئول بسیج سازندگی شهرستان کلیبر در گفتگو با خبرنگار منهای نفت با اشاره به سطح زیر کشت زغال اخته گفت: سطح زیر کشت زغال اخته ۲۱۰ هکتار بوده و تولید سالانه آن یک هزار و ۶۰۰ تن است.

وی افزود: در این شهرستان ۸۰ درصد مردم دارای باغ بوده و محصولات باغی تولید می‌کنند می‌توان گفت افرادی که از راه تولید و فرآوری زغال اخته درآمد اقتصادی دارند چهار هزار نفر برآورد می‌شود.

در جهت رضایت مشتریان قدم بر می‌دارم سفارش‌ها و خواسته‌های آنان را اجابت می‌کنم. البته برخی از مشتریان نیز سایر عرقیجات را با غلظت بالا می‌خواهند و من آنها را راهنمایی می‌کنم که مصرف غلیظ این محصول می‌تواند خوب نباشد و آنها این توصیه را می‌پذیرند.

عرق گیری ۶۰ نوع گیاه دارویی

فعال عرصه اقتصاد مقاومتی در مورد عمده ترین محصولات و عصاره‌هایی که در این کارگاه تولید می‌کند خاطر نشان کرد: در این کارگاه از ۶۰ نوع گیاه دارویی عرق گیری می‌کنیم، عصاره‌ها و محصولات گیاهی متفاوت است به طور مثال سالانه ۱/۵ تن شاه اسپران، یک تن نعنا، یک تن عرق بوقناق، ۵۰۰ کیلو گل محمدی، ۵۰۰ کیلو بیدمشک، عرق شاه تره، رازیانه و ... عرق گیری می‌شود.

وی در مورد خاصیت برخی از عصاره‌هایی که در این کارگاه تولید می‌شود افزود: گلاب ناب که یک پای ثابت سفره‌های ایرانی در مراسمات مذهبی و نذورات است، نسترن و بیدمشک و بهار نارنج جهت شربتی مطبوع در فصل تابستان، نعنا و پونه برای درمان دردهای معده بوقناق برای درمان دیابت و شاه تره برای سایر موارد استفاده عامیانه این عرقیات است.

غنیچه‌های گل محمدی این روزها نیز طرفداران خاص خود را دارد. خانم‌های کدبانو و خوش سلیقه علاوه بر درست کردن مرباهای خوشمزه از غنیچه‌های گل محمدی در تزئین غذاها، دسرها و انواع حلواها استفاده می‌کنند.

است که در دامنه‌های سهند با ایجاد کارگاه در کار عرق گیری گیاهان دارویی مشغول است. در کارگاه این بانوی کارآفرین از استشمام عطر و بوی گیاهان روحیه ای جدید پیدا می‌کنی از گلاب که معطرترین عرق گیاهی است تا سایر عرق‌های گیاهی می‌توانی در این کارگاه پیدا کنی.

خانم سلمانی اشاره می‌کند عطر گل‌های محمدی دامنه سهند از مرغوب ترین نوع گل‌های محمدی هستند در روستای گنبرف و عنصرود تهیه می‌شوند باعث می‌گردند تا گلاب این کارگاه سرآمد بقیه عرقیجات بوده و طرفداران و مشتاقان زیادی هم داشته باشد. وی در مورد فرآوری گل محمدی می‌گوید: فصل گلاب گیری به دمای هوا و گرم یا سرد بودن هوا بستگی دارد ولی در حالت کلی از دهه آخر خرداد تا تیرماه بوده و مشتریان گلاب نسبت به سایر محصولات و تولیدات بیشتر است. به طور میانگین از هر ۱۰ کیلو گل محمدی ۲۰ لیتر گلاب گیری می‌کنیم.

سلمانی ادامه داد: برخی از مشتریان سفارش می‌دهند گلاب آنها غلیظ باشد و من چون

دم کرده گلبرگ‌های خشک شده آن اثر درمانی برای تقویت اعصاب، برطرف کردن بیماری‌های گلو و دهان است.

اشتغالزایی ۱۵ هزار نفری گل محمدی

وجود دو کارگاه صنعتی و ۳۰۰ کارگاه سنتی در شهرستان اسکو در زمینه فرآوری گل محمدی باعث اشتغال ۱۰ هزار نفر به صورت مستقیم و بیش از پنج هزار نفر به صورت غیر مستقیم شده است باید گفت گل محمدی به صورت سنتی گلاب گیری می‌شود.

علی زکی مسئول بسیج سازندگی شهرستان اسکو در گفتگو با خبرنگار «منهای نفت» با اشاره به حجم تولیدات گل محمدی گفت: محصولات فرآوری شده از گل محمدی شامل گلاب، شربت، اسانس، مربا و مارمالاد است. حجم تولید اسانس ۲۰ تن و تولید گلاب چهار هزار و ۵۰۰ تن است.

وی افزود: میزان صادرات گل محمدی سالانه دو هزار تن است که بیشتر به صورت گل محمدی خشک شده صادر می‌شود و بر اساس اعلام مسئولان وزارت جهاد کشاورزی سالانه گلاب و اسانس ایران به کشورهای حوزه خلیج فارس و کشورهای اروپایی از جمله فرانسه و انگلستان صادر می‌گردد.

ذکی ادامه داد: در مورد بازار مصرف داخلی نیز می‌توان گفت، استان‌های همجوار بیشترین مصرف کننده گل محمدی شهرستان اسکو هستند و به دلیل نداشتن کارخانجات فرآوری بخش دیگری از گل محمدی شهرستان اسکو برای فرآوری به کاشان ارسال می‌شود.

گلاب پر خاصیت پر طرفدار

خانم سلمانی یکی از فعالان اقتصاد مقاومتی

انواع عرقیجات، گل محمدی، انواع شربت‌ها، خشکبار و محصولات باغی موجب افزایش جذابیت جشنواره گل محمدی در این دو روستا می‌شود.

تنوع محصولات موجود باعث می‌شود گردشگرانی که برای شرکت در جشنواره به این روستای زیبا می‌آیند با دست پر به شهر و دیار خود باز گردند. هر چند که در طی دو سال اخیر شیوع ویروس کرونا باعث عدم برگزاری جشنواره گل محمدی شده است. با ایجاد باغات الگویی و تلاش برای توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی و گلاب‌گیری و تهیه اسانس گل محمدی، می‌توان در رشد و توسعه صنعت گل سرخ استان قدم‌های موثری برداشت.

ویژگی‌های خاص گل محمدی

گل محمدی گیاهی بسیار مقاوم و کم‌توقع است و این گل اغلب شرایط آب و هوایی را به خوبی تحمل می‌کند ولی برای حداکثر عملکرد، طالب مکان‌های باز و پرافتاب بوده و نسبت به کم‌آبی مقاوم است که معمولاً در زمان گل‌دهی در این شهرستان، هر ۱۵ روز یکبار بعد از برداشت و اتمام گل‌دهی، آبیاری می‌شود.

محصول عمده گل محمدی، گلاب، اسانس و گلبرگ خشک است که از آنها در صنایع دارویی، عطرسازی، فرآورده‌های بهداشتی و آرایشی و صنایع غذایی استفاده می‌شود.

مصارف دارویی آن بیشتر در درمان دردهای رماتیسمی، قلبی، تقویت اعصاب و معده و رفع بعضی از سردردها بوده و در تهیه شربت مربا و در صنایع شیرینی سازی و تهیه بستنی نیز استفاده می‌شود.

سفر به قطب گل و گلاب آذربایجان

۶۶۶

بازار مصرف لواشک کیوی

کلیبر و تهران بوده و دو سوم

زغال اخته فرآوری شده به

داروخانه‌ها و مراکز طب سنتی

در تبریز ارسال می‌شود

تر از تمام عطر فروشی‌ها است. مراسم گلاب‌گیری شهرستان اسکو در این دو روستا چنان جاذبه گردشگری به همراه دارد که هر سال جشنواره گل محمدی در دو روستای عنصرود و گنبرف برگزار می‌شوند و همه ساله گردشگران زیادی برای گلاب‌گیری و خرید گل و گلاب و اسانس از شهرها و استان‌های همجوار به شهرستان اسکو می‌آیند. برگزاری نمایشگاه صنایع دستی از دست بافت‌های زنان روستا، محصولات گیاهی،

گردشگرانی که اردیبهشت ماه خود را خوش‌بوتر از همیشه کرده و به روستای سرسبز و زیبای عنصرود و گنبرف در دامنه عروس آذربایجان (سهند) سری زده اند خوب می‌دانند این دو روستا با طبیعت چشم‌نواز خود عطر گل‌های محمدی را در کوچه پس‌کوچه‌ها روستا پراکنده و مسافران را مهمان عطر ناب گلاب می‌کنند.

این دو روستای زیبا با طبیعت جذاب و خوشبوی خود در شهرستان اسکو واقع شده و عطر گل‌های محمدی از همان ابتدای ورود به روستا انسان را سرشار از عطر طبیعت می‌کند.

از شهرستان اسکو که به طرف دو روستای گنبرف و عنصرود بروید درختان متراکم در دو سوی جاده منظره زیبا و بهشتی را پیش روی چشمان شما می‌گشایند.

جاده‌های زیبا و باطراوت دامنه‌های سهند در مسیر روستاهای گنبرف، عنصرود، کردآباد و مجارشین شما را غرق در زیبایی سحرانگیز طبیعت می‌کند.

اگر آوازه گل و گلاب کاشان نه تنها در ایران بلکه در دنیا پیچیده باید بگوئیم گل و گلاب دو روستای گنبرف و عنصرود شهرستان اسکو آذربایجان شرقی نیز کم از گلاب کاشان ندارد و همه ساله همزمان با فرا رسیدن فصل گلاب‌گیری و عطرآگین شدن فضا با عطرگلهای محمدی شور و نشاط خاصی را می‌توان در سراسر شهرستان اسکو مشاهده کرد.

چیدن گل و گلاب‌گیری، رسم و رسوم زیبای مردم خوب و مهربان شهرستان اسکو و روستاهای آن و مخصوصاً دو روستای عنصرود و گنبرف است. آئین زیبایی که تمام روستا را سرشار از عطر زیبایی می‌کند که خوش بو

به دلیل بکر بودن منطقه در بیش از ۲۰۰ روستا بصورت سنتی و بعضا نیمه صنعتی سالانه بیش از ۱۰ هزار تن لبنیات تولید می کند

پنیر گفت: اولین مرحله دوشیدن شیر است، سپس چندین نوبت از پارچه صافی که معمولاً از متقال است رد می شود. به این ترتیب که ۸ الی ۱۰ پارچه متقال روی هم قرار گرفته و شیر روی پارچه ریخته می شود تا هر گونه مواد اضافی داخل آن بود در ته صافی باقی مانده و قاطی شیر نشود.

سپس این شیر خام از صافی رد شده در دیگ های بزرگ ریخته شده و

به مقدار معین مایه پنیر به آن اضافه می شود. بعد از این کار در اصطلاح محلی پنیر دلمه می زند و وقتی به این حالت درآمد با پارچه در قالب های مخصوص گذاشته شده و پارچه را از هر طرف روی پنیر می کشند تا آب پنیر گرفته شود. وقتی آب پنیر گرفته شد آن را با چاقوی بزرگ به اندازه حلب های مربع شکل نیم کیلو یا یک کیلویی می برند.

پنیرهای بریده شده را نمک اندود می کنند و به همین شکل به مدت یک روز در هوای آزاد می ماند تا تلخی آب پنیر گرفته شود. بعد از یک روز در حلب های ۱۷ کیلویی بسته بندی می شود.

در بسته بندی نیز یک لایه پنیر گذاشته و لایه ای دیگر نایلون ضخیم می گذارند و آب نمک به آن اضافه می کنند سپس در حلب ۱۷ کیلویی پلمپ شده و برای ذخیره و نگهداری به سردخانه رفته و سپس به فروش می رسد.

که ۱۲ سال سابقه کار در این زمینه را دارد. محصولات تولیدی او پنیر، دوغ، کره، روغن زرد، کشک، شور محلی، خامه، سر شیر است.

این جوان کارآفرین از زمانی که ۲۴ سال داشت با راه اندازی کارگاه خانگی لبنیات برای خود و دو نفر دیگر اشتغال ایجاد کرده و با زحمت های شبانه روزی

لبنیات خوشمزه ای تولید کرده و رزق حلال کسب می کند.

علی شرفی در گفتگو با خبرنگار منهای نفت با اشاره به کار تولید لبنیات گفت: عمده ترین محصول لبنی پنیاست و ماده اولیه همه محصولات لبنی شیر است.

وی ادامه داد: ما در این شهرستان به کار دامداری مشغول هستیم ولی چون تعداد دام های ما کمتر است فقط سه درصد شیر مورد نیاز را خودمان تامین می کنیم و بقیه شیر مورد نیاز را از سایر دامداری های این منطقه خریداری می کنیم.

کارآفرین جوان با اشاره به ظرفیت کارگاه تولیدی لبنیات اظهار داشت: روزانه ۵۰۰ الی ۸۰۰ کیلو شیر را به پنیر تبدیل می کنیم. البته این مقدار شیر در دو نوبت صبح و شب وارد کارگاه می شود.

از هر ۱۰ کیلو شیر گاو حدود یک الی دو کیلو پنیر تولید می شود.

وی در ادامه با اشاره به تولید ماست گوسفندی نیز گفت: زمان تهیه و تولید ماست گوسفندی نیز از اول بهار تا آخر تابستان است.

شرفی افزود: معمولاً از ۲۰۰ الی ۲۵۰ کیلو شیر ۲۴۰ کیلو ماست خالص تهیه می شود. وی با اشاره به نژاد گاو های شیری منطقه گفت: نژاد بومی گاو های شیرده این منطقه نژاد گاو دو رگ هلندی است، نژاد هلندی چون از سالیان دور وارد منطقه شده و پرورش یافته است بومی منطقه محسوب می شود. کارآفرین جوان شهرستان چارایماق بازار فروش لبنیات تولیدی این شهرستان را استان تهران و شهرستان های آن ذکر کرد و افزود: عمده فروش محصولات ما استان تهران است. من علاوه بر تولیدات لبنی خودم به صورت هفتگی ۸۰۰ الی ۹۰۰ کیلو پنیراز تولیدکنندگان این شهرستان را به تهران ارسال می کنم. از نظر وضعیت فروش نیز معمولاً فروش در تابستان بیشتر است. علی شرفی در مورد نحوه درست کردن

تولید ۱۰ هزار تن

لبنیات در

۷۰ روستای

چاراویماق

می شود.

قرار گرفتن این شهرستان است. وقتی برف می بارد

شهرستان چاراویماق در زیر برف مدفون می شود، عدم احداث جاده میانه - میان دو آب راه دسترسی این شهرستان به شهرهای دیگر را با بن بست مواجه کرده است به طوری که راه های روستایی به طور کلی بسته شده و ارتباط روستاها با همدیگر قطع می شود.

تسهیلات پرداخت شده

مرادی مسئول بسیج سازندگی چاراویماق با اشاره به تسهیلات قرض الحسنه اعطاء شده افزود: از محل صندوق های قرض الحسنه پایگاه های مقاومت در ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ بیش از ۹۰ میلیارد تومان به تولید کنندگان لبنیات تسهیلات پرداخت شده است.

مرادی در مورد گردش مالی کارگاه های لبنیاتی نیز گفت: میانگین گردش مالی هر کارگاه یک میلیارد تومان به صورت سالانه است.

وی خاطر نشان کرد: مردم شهرستان چاراویماق با تمام تنگناهای موجود با هم کار می کنند تا چرخ اقتصاد شهرستان را به گردش در آورند، آنها می خواهند شغل آب و اجدادی خود را حفظ کرده و آن را به نسل های آینده نیز انتقال دهند و از مسئولان انتظار دارند با تکمیل جاده میانه به میان دو آب این شهرستان را از بن بست بودن در آورند و در کنار آن با به روز رسانی تجهیزات و اعطای وام های کم بهره آنها را در تجهیز کارگاه های لبنی حمایت کنند تا میزان تولید آنها افزایش یابد.

مرادی ادامه داد: شهرستان چاراویماق با توجه به محرومیت و دورافتاده بودن آن نیازمند حمایت های بیشتری است. این انصاف نیست که در تخصیص اعتبارات با سایر شهرستان ها در یک ردیف و جایگاه قرار گیرد.

علی شرفی یکی از تولید کنندگان لبنیات در روستای خرم درق شهرستان چاراویماق است

۴۰ کارگاه فعال لبنیاتی

مسئول بسیج سازندگی چاراویماق تعداد کارگاه های فعال تولید لبنیات را ۴۰ کارگاه ذکر کرد و افزود: در حال حاضر ۴۰ کارگاه فعال بوده و ۲۰ کارگاه تولید لبنیات غیرفعال هستند، این کارگاه ها دارای ظرفیت تولید لبنیات هستند که با پرداخت تسهیلات می توانند دوباره راه اندازی شده و فعالیت کنند. با استفاده از تسهیلات بنیاد برکت و بنیاد علوی این کارگاه ها شناسایی شده و جهت دریافت تسهیلات به بانک های عامل معرفی می شوند.

وی با اشاره به اشتغالزایی تولید لبنیات گفت: در عرصه تولید لبنیات ۱۵۰ نفر به صورت مستقیم و ۵۰۰ نفر نیز به صورت غیرمستقیم فعال هستند.

تولید ۳۰ هزار تن شیر در چاراویماق

حجم تولید شیر به صورت سالانه ۳۰ هزار تن است که بعد از فرآوری و تولید لبنیات نصف آن به تهران و نصف دیگر آن به سایر شهرستان ها ارسال می شود و مشتریان در خرید شیر مشکلی ندارند. و از این مقدار شیر ۱۰ هزار تن لبنیات تولید

اگر آوازه لبنیات آذربایجان را شنیده و طعم خوش آن زیر زبانتان مزه کرده بهتر است بدانید این طعم خوش لبنیات حاصل زحمت و تلاش دامدارانی است که شیر مرغوب و با کیفیت تولید کرده و آن را به محصولات لبنی خوشمزه و خوش طعم تبدیل می کنند.

دامداران جهادگر در شهرستان چاراویماق برای اینکه سفره ما ایرانیان خالی از شیر و پنیر و سایر فرآورده های لبنی نباشد در طول سال فعالند تا هموطنان ما در تمام نقاط کشور از این فرآورده های لبنی در کمال آرامش و اطمینان نوش جان کنند.

شنیدن و خواندن این مطلب که شهرستان چاراویماق دورافتاده ترین و محروم ترین شهرستان آذربایجان شرقی بوده و در اوج محرومیت ها ۱۰ هزار تن شیر تولید می کنند کمی غیر قابل درک است. چرا که این شهرستان به دلیل بکر بودن منطقه در بیش از ۲۰۰ روستا بصورت سنتی و بعضاً نیمه صنعتی سالانه بیش از ۱۰ هزار تن لبنیات تولید می کند و انبار غله استان می باشد بطوری که امسال ۶۰ الی ۷۰ هزار تن گندم تولید نموده است و همچنین دارای منابع غنی معدنی می باشد.

تهیه و تولید لبنیات در این شهرستان شغل آب و اجدادی مردمان این دیار است به طوری که قدمت تولید لبنیات به بیش از ۱۰۰ سال می رسد.

اما موضوعی که مردمان مهربان و سختکوش این شهرستان را آزار می دهد در بن بست

۶۶۶

عسل‌های تولید شده در این منطقه معمولاً به صورت عمده به فروش می‌رود و چون صنعت بسته بندی وجود ندارد صادرات نمی‌شود و بازار هدف عسل این منطقه بیشتر شهرهای تبریز و تهران است.

با تقلبی گفت: داروهای اصلی که آلمانی و آمریکایی بود سالانه فقط یک بار استفاده می‌شد چرا که دارو تاثیر خیلی خوبی داشت و از ورود حشرات به کندو و نزدیک شدن به زنبور جلوگیری می‌کرد ولی داروهای فعلی بی‌تاثیر هستند و زنبوردار مجبور است چندین بار سمپاشی کند.

زنبوردار ورزقانی ادامه داد: حشره «گنه» مهم ترین آفت زنبور است، وقتی ملکه زنبور تخم گذاری می‌کند این حشره به کندو رفته و از غذای زنبورها می‌خورد و خودش فوراً

تخم ریزی کرده و زیادتر می‌شود و به این ترتیب باعث ضعیف شدن کندوها می‌شود. وی تهیه داروی مبارزه با حشرات مضر را یکی از عمده ترین چالش‌های زنبورداران ذکر کرد و افزود: وجود این نوع حشرات برای زنبورداری مانند یک سم است که همه ساله باعث ضرر و زیان زیادی به زنبورداران می‌شود. این حشرات با خوردن غذای زنبورها قوی تر شده و باعث ضعیف شدن کندوها می‌شوند بنابراین هر زنبوری که از تخم بیرون می‌آید دیگر کارایی ندارد و به اصطلاح به درد نمی‌خورد. ما مجبوریم به صورت دوره ای داروی گنه بزنییم یا تلفات بدهیم.

زنبوردار ورزقانی جابه جایی کندوهای زنبورو کوچ را عامل اصلی انتقال حشره گنه از یک منطقه به منطقه دیگر ذکر کرد. وی بهترین نژاد ملکه زنبور را نژاد قفقازی نام برد و گفت: ملکه نژاد قفقازی از تمامی گلهای منطقه آذربایجان شهد برداشت کرده و در تولید عسل باکیفیت و خوب بسیار مناسب است.

زنبورها است که داروی خوبی نمی‌توانیم تهیه کنیم. قبل از این سازمان دامپزشکی داروهای باکیفیت، خوب و مطمئنی به زنبورداران می‌داد و هزینه کمتری هم داشت ولی ۱۰ سال است که دیگر دامپزشکی به زنبورداران دارو نمی‌دهد و ما مجبوریم داروی تقلبی بخریم، نه اینکه خودمان داروی تقلبی بخریم بلکه داروها در ظرف آرم دار و با نشان داروی اصلی است وقتی استفاده می‌کنیم متوجه می‌شویم تاثیری نداشته و تقلبی بوده و به صورت قاچاق وارد شده است و تلفات زنبورها زیاد است.

وی افزود: پیش از این داروهای که از سازمان دامپزشکی تهیه می‌کردیم داروی خارجی با مارک آلمانی یا آمریکایی بود که بسیار خوب و تاثیرگذار بود ولی الان آن داروها در اثر تحریم وارد کشور نشده و به جای آن داروی قاچاق چینی می‌آید که باعث تلفات زنبورها می‌شود و متأسفانه هیچ فردی نظارت نکرده و مسئولیت این همه ضرر و زیان را پاس‌خگو نیست. تقی زاده با اشاره به تفاوت داروهای اصلی

تقی زاده یکی از زنبورداران شهرستان ورزقان است که در گفتگو با خبرنگار منه‌ای نفت با اشاره به عسل تولیدی خود گفت: زنبورداری شغل آبا و اجدادی ما است پدر بزرگم زنبورداری می‌کرد و ما نیز علم زنبورداری را از او یاد گرفتیم.

تقی زاده اظهار داشت: معمولاً یک بخش از عسل تولیدی، عسل با موم طبیعی خودبافت زنبور است که در اصطلاح محلی به آن «سبدبالی» گفته می‌شود و بخش دیگر نیز عسل رامکا است. در عسل موم خودبافت، ۱۰۰ درصد

موم را خود زنبور عسل کار می‌کند ولی در عسل رامکا زنبوردار یک ورق موم نازک برای تولید عسل قرار می‌دهد.

زنبوردار ورزقانی با اشاره به برداشت دو مرحله ای عسل اظهار داشت: معمولاً تعدادی از زنبورداران در دو مرحله برداشت عسل دارند. عسل بهاره و عسل پاییزه، کیفیت عسل بهاره بیشتر از عسل پاییزه است چون زنبورها از شهد و شیره طبیعی گلها و گیاهان در طبیعت استفاده می‌کنند.

تولید ۲۵ تن عسل

وی با اشاره به تعداد کندوهای خود گفت: هزار عدد کلنی دارم که سالانه ۲۵ تن عسل تولید می‌شود. و بیشتر مشتریان آن کارخانه‌های مربا سازی و مواد غذایی است.

داروهای تقلبی بالای جان زنبورها

تقی زاده در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به مشکلات کار زنبورداری گفت: یکی از مشکلات کار زنبورداری مریضی

تولید ۱۲۰۰ تن عسل در ورزقان

قطب عسل استان از نبود صنعت بسته بندی می‌رنجد

ورزقان به واسطه قرارگرفتن در منطقه جنگلی ارسباران باعث شده است عسل با کیفیت در انواع گونه‌های گیاهی همچون عسل گون، عسل آویشن و عسل چهل گیاه در این منطقه تولید شود.

وی ادامه داد: داشتن پوشش گیاهی متنوع باعث می‌شود زنبورداران برای تولید عسل از مقدار بسیار کمی شیره شکر استفاده کنند. چرا که زنبورداران برای تولید هرچه بهتر عسل خود کندوها را برای زمستان گذرانی به شهرهای جنوبی یا ساحل ارس که دارای آب و هوای گرم است می‌برند تا زنبورها از شهد و شیره طبیعی انواع گل‌ها استفاده کنند و عسل طبیعی به صورت عسل موم یا شهد عسل تولید کنند.

پورقلی افزود: عسل‌های تولید شده در این منطقه معمولاً به صورت عمده به فروش می‌رود و چون صنعت بسته بندی وجود ندارد صادرات نمی‌شود و بازار هدف عسل این منطقه بیشتر شهرهای تبریز و تهران است.

پرداخت یک میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه

مسئول بسیج سازندگی شهرستان ورزقان با اشاره به حمایت‌های بسیج سازندگی از زنبورداران این منطقه گفت: در سال ۱۴۰۱ چهار میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه به ۳۰ نفر از زنبورداران پرداخت شده است.

علم زنبورداری را از پدر بزرگم آموختم

نفر به صورت مستقیم و دو هزار نفر نیز به صورت غیر مستقیم در کار زنبورداری و تولید عسل فعال هستند.

نبود صنعت بسته بندی چالش بزرگ زنبورداران

یکی از مشکلات زنبورداران این شهرستان نبود صنعت بسته بندی است که مسئول بسیج سازندگی در این زمینه گفت: با وجودی که این شهرستان قطب تولید عسل آذربایجان شرقی است و عسل‌های باکیفیت و خوبی تولید می‌کند ولی متأسفانه واحد بسته بندی تولید عسل در اینجا وجود ندارد. با توجه به اینکه بسته بندی خوب و مناسب به بهتر و زیباتر دیده شدن محصول کمک می‌کند ضروری است واحد بسته بندی عسل در ورزقان ایجاد و راه اندازی شود.

وی با اشاره به پوشش گیاهی و طبیعت بکر و بی نظیر شهرستان ورزقان که در جنگل‌های ارسباران واقع شده است خاطر نشان کرد: موقعیت جنگلی شهرستان

بر اساس آخرین سرشماری، شهرستان ورزقان دارای ۱۳ هزار و ۳۹۷ خانوار و ۵۲ هزار و ۶۵۰ نفر جمعیت بوده و در همسایگی شهرستان‌های اهر، کلیبر، خداآفرین، تبریز، شبستر و مرند قرار دارد

شهرستان ورزقان به جهت داشتن شرایط خوب و مساعد آب و هوایی و پوشش گیاهی و طبیعت بکر آن، منطقه مناسبی برای تولید عسل است به طوری که سالانه یک هزار و ۲۰۰ تن عسل در این شهرستان تولید می‌شود.

فعالیت ۱۳۳۰ کارگاه تولید عسل

یاسین پورقلی، مسئول بسیج سازندگی شهرستان ورزقان با اشاره به اینکه شهرستان ورزقان قطب تولید عسل استان آذربایجان شرقی است به خبرنگار منهای نفت گفت: در این شهرستان کار زنبورداری رونق زیادی دارد به طوری که یک هزار و ۳۳۰ کارگاه زنبورداری فعال بوده و سالانه یک هزار و ۲۰۰ تن عسل تولید می‌شود. آن طور که پورقلی می‌گوید: دو هزار

سطح زیر کشت بادام در شهرستان عجب شیر ۱۲ هزار هکتار است

که سالانه سه هزار و ۵۰۰ تن بادام تولید می‌شود

هرچند بادام درخت مثمر خوبی است ولی یکی از آسیب‌های بادام این است که زود خشک می‌شود. آفت « شانکر باکتریایی » باعث خشکی زودرس درخت بادام می‌شود و هنوز کارشناسان جهاد کشاورزی نتوانسته‌اند علت آن را پیدا کنند. انسان زحمت می‌کشد آن را بزرگ می‌کند ولی با ناراحتی شاهد خشک شدن آن می‌شود.

تعویض درختان بادام با پسته

عباسیان با اشاره به تعویض درختان خشک شده بادام با پسته اظهار داشت: جهت جلوگیری از ضرر زیان بیشتر باغ بادام را به پسته تبدیل می‌کنیم. درخت پسته نیز بعد از پنج یا شش سال بار می‌دهد.

سم‌های تقلبی نفوس باغات را می‌گیرد

تولید کننده بادام شهرستان عجب شیر با انتقاد از نبود نظارت‌ها در زمینه سم و کود اظهار داشت: متأسفانه سم و کود موجود در بازار تقلبی است و هیچ نظارتی از سوی مسئولان صورت نمی‌گیرد. قبلاً سالانه یک بار باغات را سمپاشی و کوددهی می‌کردیم ولی اکنون هر چند سمپاشی و کوددهی می‌کنیم تأثیری در آفت زدایی ندارد. سم‌های موجود تقلبی هستند و ما باغداران مجبوریم درخت بادام را پنج الی هفت نوبت سمپاشی کنیم.

هیچ نظارتی صورت نمی‌گیرد

اظهار داشت: ۴۳ کارگاه فرآوری بادام در این شهرستان وجود دارد که ۱۳ کارگاه راکد بوده و ۳۰ کارگاه فعال هستند.

کاملی فر ادامه داد: گردو و بادام جزء محصولاتی هستند که میزان تولید زیادی دارند و تولید فرآورده‌های حاصل از آن‌ها مانند روغن گردو و بادام از مشاغل پیشنهادی در این حوزه است. ایران وضعیت بسیار خوبی در زمینه صادرات گردو دارد، اما خام فروشی این محصول باعث شده آن طور که باید و شاید به پتانسیل این محصول توجه نشود. با توجه به ظرفیتی که در شهرستان عجب شیر برای تولید روغن بادام و گردو وجود دارد، احداث واحدهای تولید روغن این دو محصول لازم است و صرفه اقتصادی بسیار خوبی را نیز به همراه دارد.

تولید ۳ تن بادام

رضا عباسیان یکی از تولید کننده‌های بادام در شهرستان عجب شیر است که ۲۸ سال است در این زمینه فعالیت می‌کند.

عباسیان با اشاره به رقم‌های تولید بادام گفت: چند نوع ارقام بادام که در این منطقه کشت می‌شود عبارتند از بادام یامتقا، اصفهان و آذر.

وی با اشاره به حجم باغات بادام خود گفت: مساحت باغ بادام من ۱۲ هکتار است و نوع بادام کاشته شده بادام آذراست که سالانه حدود سه تن بادام تولید می‌شود.

عباسیان با اشاره به ویژگی‌های درخت بادام خاطر نشان کرد: بادام درخت زودبازده بوده که طی چهار سال بار می‌دهد و از نظر اقتصادی به صرفه است.

این کشاورز شهرستان عجب شیر ادامه داد:

عباسیان با اظهار ناراحتی و انتقاد از وضع موجود تاکید کرد: متأسفانه در موضوع کشاورزی و بهره‌وری آن هیچ کنترل و نظارتی نیست.

وی با اشاره به استفاده بی‌رویه از سموم برای تولید محصولات کشاورزی گفت: نبود نظارت بر کودها و سموم تقلبی بازار باعث استفاده بی‌رویه شده است و عدم آگاهی و اطلاع برخی از کشاورزان بر این امر دامن می‌زند. چطور داروخانه‌ها برخی داروها را بدون نسخه پزشکی نمی‌فروشند باید این موضوع در مورد خرید و فروش سموم کشاورزی نیز لحاظ شود. نهادهای نظارتی به فروشندگان کود و سموم کشاورزی اعلام کرده و مجاب کنند فروش سم بدون نسخه گیاه پزشکی و کارشناس کشاورزی درختکاری ممنوع است.

اگر این سختگیری‌ها به صورت قانونی ابلاغ شود استفاده بی‌رویه از سموم کشاورزی تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند.

عجب شیر ۲۵۰۰ تن بادام به استان‌های شمالی صادر می‌کند

در جهت حمایت از فعالان عرصه کشاورزی و تولید بادام خاطر نشان کرد: تهیه مستند از فعالیت‌های جهادی کشاورزان، کمک به اخذ شناسه بهداشت، تامین نهاده‌ها، ارائه مشاوره در جهت تامین ماشین آلات برای تولیدات داخلی، مساعدت در اخذ مجوز بسته بندی و ثبت برند، برگزاری نمایشگاه محصولات کشاورزی از جمله بادام که قطب کشاورزی منطقه است، مساعدت کشاورزان در جهت بازاریابی و فروش محصول، مساعدت و رای زنی با مسئولان مربوطه در جهت تسهیل صادرات محصولات کشاورزی، تشکیل تعاونی‌های مرتبط با بادام و انعقاد تفاهم نامه همکاری با مسئولان ادارات، نهاده‌ها و تولیدکنندگان از جمله اقدامات بسیج سازندگی در این شهرستان است.

وی در مورد پرداخت تسهیلات به کشاورزان خاطر نشان کرد: به ۱۵ نفر تسهیلات قرض الحسنه اشتغالزایی برای محصول بادام به مبلغ ۶۵۰ میلیون تومان پرداخت شده است. به ۱۰ نفر وام به مبلغ ۵۰ میلیون تومان و به پنج نفر نیز وام ۳۰ میلیون تومانی پرداخت شده است. وی ادامه داد: مبلغ چهار میلیارد تومان کل وام اختصاص یافته به کشاورزان شهرستان است که برای خرید نهاده و کارگاه‌های اشتغالزایی اختصاص داده شده است.

۲۵۰۰ تن بادام به استان‌های شمالی صادر می‌شود

بنابه گفته وی میزان صادرات بادام به استان‌های شمالی دو هزار و ۵۰۰ تن است. مسئول بسیج سازندگی شهرستان عجب شیر در مورد کارگاه‌های فراوری بادام

برای ۸۰۰ نفر و اشتغالزایی غیر مستقیم نیز برای ۵۰۰ الی ۶۰۰ نفر است. وی ادامه داد: فصل کاری بادام از آخر شهریورماه شروع شده و در سه ماه فصل پاییز ادامه دارد و باعث رونق اقتصادی برای جوانان و اهل منطقه می‌شود.

کاملی فر با اشاره به فراوری بادام خاطر نشان کرد: فرآیند فراوری بادام شامل سه مرحله چیدن، پوست کندن، خورد کردن به صورت سنتی، صنعتی و فراوری هسته بادام است. همچنین بادام به صورت خام نیز به بازار مصرف عرضه می‌شود.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان عجب شیر با اشاره به انواع استفاده بادام خاطر نشان کرد: بیشترین مصرف بادام فراوری شده برای آجیل بوده و روغن بادام نیز در پزشکی، داروسازی، بهداشتی و آرایشی استفاده می‌شود. تولید سالانه بادام در سال سه هزار و ۵۰۰ تن است که یک هزار و ۵۰۰ تن برای تولید روغن بادام استفاده می‌شود.

حمایت‌های بسیج سازندگی

کاملی فر در مورد اقدامات بسیج سازندگی

یکی از ملزومات و چهارمغزهای مفید آجیل که اتفاقاً خیلی هم خاصیت زیادی در استحکام استخوان‌ها دارد بادام است. جالب است بدانیم این خوردنی خوشمزه آجیل به صورت فراوان در شهرستان عجب شیر تولید می‌شود. هر چند در برخی شهرستان‌ها نیز درخت بادام کاشته می‌شود ولی میزان تولید و فراوری آن در شهرستان عجب شیر باعث شده است تا این شهرستان به قطب تولید و فراوری بادام تبدیل شود.

اگرچه در این شهرستان محصولاتی همچون سیب زمینی، پیاز و گردو نیز وجود داشته و باعث رونق اقتصاد شهرستان می‌شود ولی وجود صنایع تبدیلی بادام را به قطب تولید تبدیل کرده است.

تولید ۳۵۰۰ تن بادام در عجب شیر

سطح زیر کشت بادام در شهرستان عجب شیر ۱۲ هزار هکتار است که سالانه سه هزار و ۵۰۰ تن بادام تولید می‌شود.

حیدر کاملی فر، مسئول بسیج سازندگی شهرستان عجب شیر در گفتگو با خبرنگار «منهای نفت» با اشاره به مرغوب بودن

زمین‌های کشاورزی عجب شیر ادامه داد: طی آزمایش‌های صورت گرفته زمین‌های کشاورزی این شهرستان برای محصول بادام و گردو بسیار مناسب است و طی سال‌های اخیر سطح زیر کشت بادام افزایش یافته و بر این اساس از سال بعد برداشت بادام نیز زیاد می‌شود. درخت بادام طی چهار سال بار می‌دهد.

وی با اشاره به اشتغالزایی محصول کشاورزی بادام در این شهرستان گفت: اشتغالزایی مستقیم تولید و فراوری بادام

سرآب از جمله کارخانه‌های مشهور این منطقه هستند.

سراسر کشور بازار فروش لبنیات سرآب

بنا به گفته وی کار کشاورزی و دامداری اهالی شهرستان به صورت سنتی است و عمده محصولات تولیدی به تهران، اصفهان، تبریز، مشهد، گلستان و شهرهای شمال کشور ارسال می‌شود و در بخش بازاریابی و فروش مشکل و چالش خاصی وجود ندارد.

تولید ۱۴۰۰ تن لبنیات

وی با استناد به آمار جهادکشاورزی میزان تولید سالانه لبنیات را ۱۴۰۰ تن اعلام کرد و افزود: ۹۰ درصد تولید لبنیات به پنی‌ر اختصاص دارد و در کنار آن سرشیر، خامه، ماست، دوغ و کره تولید می‌شود. میرزازاده با اشاره به تعداد کارگاه‌های تولید لبنیات اظهارداشت: در این شهرستان ۴۲ کارگاه غیرخانگی تولید لبنیات وجود دارد که از این تعداد سه کارگاه غیرفعال است. وی با اشاره به اشتغالزایی این کارگاه‌ها افزود: ۴۵۰ نفر به صورت مستقیم و یک هزار و ۳۵۰ نفر به صورت غیر مستقیم مشغول به فعالیت هستند.

لبنیات سرآب در کشورهای همسایه

مسئول بسیج سازندگی شهرستان سرآب از صادرات لبنیات این شهرستان به کشورهای مختلف خبرداد و افزود: لبنیات سرآب به کشورهای همسایه از جمله عراق، گرجستان، آذربایجان، ترکیه، کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و کشورهای همسایه شمالی

صادر می‌شود.

میرزازاده با اشاره به نژاد گاوهای سرآب خاطر نشان کرد: نژاد گاو در میزان شیردهی آن خیلی تاثیرگذار است. گاوهای این شهرستان نژاد هلندی و سمیتال است.

وی ادامه داد: همچنین یک مجتمع نژاد گاوی زیر نظر واحد بهمداری جهاد کشاورزی در این شهرستان فعالیت می‌کند که قبل از پیروزی انقلاب در این منطقه احداث و راه اندازی شده و به اصلاح نژادی گاوها می‌پردازد.

میرزازاده بحث شیردهی و گوشتی بودن را ویژگی بارز گاوهای این منطقه ذکر کرد و گفت: این دو ویژگی باعث شده است گاوهای این منطقه نسبت به سایر نقاط ایران خیلی خوب و بهتر باشند.

وی از فعالیت دو واحد کشتارگاه در شهرستان سرآب خبرداد و گفت: دو واحد کشتارگاه صنعتی زیر نظر شهرداری و دامپزشکی فعالیت می‌کنند که از نظر بهداشتی بر ذبح دام نظارت می‌کنند.

وی با اشاره به تولید گوشت قرمز و سفید در سرآب اظهارداشت: میزان تولید گوشت قرمز ۶ هزار و ۲۱۶ تن و میزان تولید گوشت سفید نیز چهار و ۸۶۵ هزار تن است.

جایگاه ویژه صنعت بسته بندی

میرزازاده فعالیت صنعت بسته بندی را در این شهرستان خوب توصیف کرد و افزود: صنعت بسته بندی در سرآب جایگاه

ویژه ای دارد،

معمولا پنیر در قالب‌های یک و دو کیلویی و دوغ نیز در بطری‌های یک تا دو لیتری بسته‌بندی می‌شود و کره به خاطر سلیقه مشتری پسند به صورت سنتی عرضه می‌شود.

در حالت کلی باید گفت مشکل بسته بندی، بازاریابی و فروش نداریم حتی اگر ۱۰ برابر ظرفیت نیز تولید شود بازار آن خوب بوده و چالشی در این زمینه وجود ندارد.

وی با اشاره به تعداد دام‌های این شهرستان گفت: تعداد دام‌های سبک ۲۷۰ هزار راس و تعداد دام‌های سنگین ۷۳ هزار راس است. میرزازاده با اشاره به حمایت‌های بسیج سازندگی از واحدهای تولیدی گفت: تسهیلاتی از طریق بسیج سازندگی به این شهرستان اختصاص می‌یابد الویت اول ما حمایت از دامداری و دامپروری‌ها در جهت رونق بخشی و تقویت قطب تولید لبنیات است. تسهیلات پرداخت شده

در سال جاری مبلغ سه میلیارد تومان تسهیلات به شهرستان سرآب اختصاص یافته است که مبلغ دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان تسهیلات به ۸۰ نفر از فعالان عرصه تولید لبنیات و حمایت از دام‌های سبک و سنگین پرداخت شده و بقیه تسهیلات نیز در بخش قالبی بافی، مشاغل خانگی و صنایع تبدیلی پرداخت شده است. مبلغ وام‌های پرداختی از ۳۰ الی ۵۰ میلیون تومان است.

کار کشاورزی و دامداری اهالی شهرستان به صورت سنتی است و عمده محصولات تولیدی به تهران، اصفهان، تبریز، مشهد، گلستان و شهرهای شمال کشور ارسال می‌شود و در بخش بازاریابی و فروش مشکل و چالش خاصی وجود ندارد

قدمت ۱۰۰ ساله لبنیات سراب

شهرستان سراب است که برای اطلاع از نحوه کار دامداران و تولید لبنیات این شهرستان با وی گفتگو کرده ایم.

تولید ۲۲۰۰ تن شیر در سراب

میرزازاده در مورد محصولات لبنی این شهرستان به خبرنگار «منهای نفت» گفت: این شهرستان مهد دامداری و دامپروری است، انواع لبنیات شامل شیر، پنیر، خامه، ماست، کره، شور، دوغ و سرشیر از جمله محصولات مهم تولیدی است.

وی افزود: این محصولات با راه اندازی و فعالیت گاوداری‌ها در روستاها تولید می‌شود. به طوری که سالانه دو هزار و ۲۱۵ تن شیر در این شهرستان تولید می‌شود. در روستاهای دور ییلاقات که عشایرنشین بوده و اسکان دارند لبنیات گوسفندی تولید می‌شود ولی در روستاهایی که تمرکز بر فعالیت‌های گاوداری است لبنیات حاصل از شیر گاو تولید می‌شود.

میرزازاده با اشاره به تعداد روستاهای دارای سکنه اظهار داشت: ۶۹ روستای سراب دارای سکنه بوده و مشغول دامداری بر مبنای گاوداری و گاو میش هستند.

مسئول بسیج سازندگی سراب بخش عمده فعالیت دامداری را به صورت خانگی و سنتی ذکر کرد و افزود: فعالیت دامداری خانگی زیاد است به طوری که می‌توان گفت ۷۰ درصد دامداری‌ها خانگی است. گاوداری صنعتی خیلی کمتر است حدود ۲۰ الی ۲۵ درصد می‌توان ذکر کرد.

کارخانجاتی مانند «آریالین» با نام تجاری نود و کارخانه «آتالار» با نام تجاری کیمیا سراب و کارخانه ناب لبن، خاتون، شبنم

۲۵۰ تا ۴۸۰ میلی متر متغیر است.

شهرستان سراب قطب تولید لبنیات آذربایجان شرقی است که آوازه پنیر آن را می‌توان در سراسر کشور و حتی کشورهای همسایه شنید. همین ویژگی باعث شده است سراب یکی از مهم ترین قطب‌های تولید لبنیات کشور محسوب شود.

مسلم میرزازاده، مسئول بسیج سازندگی

بیش از ۱۰۰ سال است که لبنیات سراب برای خودش اسم و رسمی بهم زده و وجود کارخانجات و کارگاه‌های متعدد تولید لبنیات در این شهرستان تولیدات آن را زبانزد خاص و عام کرده است.

پنیرخوشمزه، کره، خامه، دوغ، کشک و سرشیرهای دوست داشتنی که زینت بخش سفره‌هایمان هستند دسترنج افراد زحمتکشی است که در پی کسب روزی حلال بوده و لبنیات خوشمزه ای را به سراسر کشور ارسال می‌کنند.

پوشش گیاهی کوه‌های بزقوش و سبلان باعث حاصلخیزی شهرستان سراب و روستاهای آن شده و محصولات با کیفیتی را روانه بازار مصرف می‌کنند.

آب و هوای شهرستان سراب

دشت سراب با ارتفاع ۱۶۵۰ متری از سطح دریا به دلیل قرار گرفتن در بین دو کوه بزقوش و سبلان همواره از آب و هوای سرد و طبیعت زیبا و چشمه‌های خروشان و آبگرم‌های معدنی برخوردار است، به طوری که سراب را نگین آذربایجان می‌دانند.

به خاطر همین مورد (قرار گرفتن در بین دو رشته کوه) سراب همواره از آب و هوای سرد و معتدلی برخوردار است به طوری که ۱۴۸ الی ۱۵۰ روز از سال را دارای آب و هوای سر و یخبندانی است، میزان بارندگی در شهرستان سراب به نسبت ارتفاعات از

با توسعه صنایع تبدیلی، تولید سرانه روستاها ارتقاء می‌یابد و به تبع آن درآمد سرانه روستاییان نیز افزایش یافته و در نتیجه سطح اشتغال در روستاها بالا می‌رود

تبدیل می‌شود.

کارآفرین اقتصاد مقاومتی با اشاره به راه‌اندازی چند واحد دیگر تولیدی میوه خشک در شهرستان اهر خاطر نشان کرد: با همکاری، مشورت و نظارت بنده اعم از خرید دستگاه‌ها، نحوه خشک کردن میوه‌ها، بازاریابی و فروش محصولات چهار کارگاه دیگر تولید میوه خشک در شهرستان اهر راه‌اندازی شده است.

وی ادامه داد: در هر کدام از این کارگاه‌ها پنج الی ۱۰ نفر مشغول به کار شده‌اند و ظرفیت این کارگاه‌ها روزانه سه تن است که بعد از فرآوری ۳۰۰ کیلو میوه خشک تولید می‌شود.

نعمت پور با تاکید بر ایجاد راه‌اندازی کارگاه‌های خانگی تولید میوه خشک تصریح کرد: راه‌اندازی کارگاه‌های بزرگ صنعتی به اعتبار خیلی زیادی نیاز دارد. بهتر است مسوولان مربوطه در جهت ایجاد اشتغال و جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی با خرید یک دستگاه میوه خشک‌کنی کارگاه‌های خانگی راه‌اندازی کنند. با این کارگاه به طور چشمگیری از ضایعات شدن انواع میوه‌ها جلوگیری می‌شود و چون میوه خشک تا یک سال ماندگاری دارد به زودی فاسد و خراب نمی‌شود و ارزش افزوده بالایی دارد.

کارآفرین اقتصاد مقاومتی شهرستان اهر، بازارفروش چیپس میوه تولیدی را شهرهای تبریز، تهران، اصفهان، مشهد و شهرهای شمالی نام برد و گفت: تولید لواشک، رب گوجه فرنگی، ترشک، فرآوری زغال اخته از دیگر کارهای صورت گرفته در این کارگاه است.

چیپس ۱۲ میوه

وی ادامه داد: اخیراً در کنار سیب ترکیب ۱۲ میوه شامل سیب، نارگیل، آناناس، کیوی، پرتغال، خرمالو، نارنگی، موز، توت فرنگی، آلو و گلابی نیز خشک شده و به چیپس میوه

به چیپس میوه تبدیل می‌شود.

اول کارگاه خانگی بعد صنعتی

نعمت پور افزود: این کارگاه در زمینی به مساحت ۴۰۰ مترمربع در ابتدا با خرید دستگاه میوه خشک‌کنی ۱۰۰ کیلویی به عنوان کارگاه خانگی افتتاح شد بعد با خرید و تجهیز دستگاه‌های جدید به کارگاه صنعتی تبدیل شد و اکنون سه دستگاه در این کارگاه فعال است.

کارآفرین اقتصاد مقاومتی ادامه داد: برای راه‌اندازی و تجهیز یک کارگاه میوه خشک‌کنی از ۵۰ میلیون تا یک میلیارد تومان می‌توان برای تجهیز و خرید دستگاه‌ها سرمایه‌گذاری کرد.

وی با اشاره به ظرفیت اشتغالی این کارگاه گفت: در این کارگاه ۱۶ الی ۱۰ نفر به صورت مستقیم مشغول به کار بوده و به صورت غیر مستقیم و فصلی نیز ۲۵ نفر همکاری می‌کنند.

ظرفیت تولید این کارگاه نیز روزانه ۵۰۰ کیلو است که بعد از فرآوری ۵۰ کیلو چیپس میوه تولید می‌شود و امیدواریم به زودی ظرفیت ورودی کارگاه را روزانه به یک تن برسانیم که برای تجهیز و توسعه کارگاه و افزایش ظرفیت آن به ۲۰۰ میلیون تومان اعتبار نیاز است.

کارآفرین اقتصاد مقاومتی شهرستان اهر با اشاره به تولید انواع میوه‌های خشک اظهار داشت: عمده‌ترین محصول کشاورزی شهرستان اهر سیب است و ما در این کارگاه به صورت تخصصی در تولید میوه خشک سیب فعالیت می‌کنیم و در کنار سیب، آلو نیز خشک و فرآوری می‌شود.

صنایع تبدیلی کار خودش را کرد

جلوگیری از ۳/۵ تن ضایعات محصولات کشاورزی در اهر

صادرات ۱۰ هزار تن سیب به روسیه

وی با اشاره به صادرات سیب اهر گفت: سالانه ۱۰ هزار تن سیب اهر به کشور روسیه و آذربایجان صادر می‌شود. همچنین چپیس میوه نیز به کشورهای حوزه خلیج فارس از جمله عراق، سوریه و ترکیه صادر می‌گردد.

بفرمایید چپیس میوه

فرید نعمت پور یکی از فعالان عرصه اقتصاد مقاومتی در شهرستان اهر است که در زمینه صنایع تبدیلی فعالیت می‌کند. وی با ایجاد کارگاه صنایع تبدیلی میوه خشک کنی با نام صنایع غذایی «یمیشان آذر اس» از ضایعات محصولات کشاورزی جلوگیری می‌کند.

وی در گفتگو با خبرنگار منهای نفت با اشاره به ضرورت استفاده از صنایع تبدیلی گفت: با توسعه صنایع تبدیلی، تولید سرانه روستاها ارتقاء می‌یابد و به تبع آن درآمد سرانه روستاییان نیز افزایش یافته و در نتیجه سطح اشتغال در روستاها بالا می‌رود که این روند بر توسعه اقتصادی روستا می‌افزاید.

نعمت پور با اشاره به زمینه کاری کارگاه میوه خشک کنی گفت: این کارگاه پنج سال پیش راه اندازی شد در دو سال اول به صورت آزمون و خطا بود و کسب تجربه کارکردیم ولی اکنون سه سال است که بعد از کسب تجربه‌های مختلف به صورت تخصصی فعالیت می‌کنیم. در این کارگاه میوه‌های هر فصل به صورت جداگانه خشک شده و به اصطلاح

است.

مقدم با اشاره به اشتغالزایی سردخانه‌ها اظهارداشت: در این سردخانه‌ها ۵۰۰ نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم مشغول به کار هستند.

وی با اشاره به نوع سیب تولیدی در این شهرستان گفت: سیب کاشته شده در این شهرستان سیب لبنانی گل‌دن و رد است و در ۵۰۰ هکتار از زمین‌های زراعی سیب بومی منطقه ای کاشته می‌شود.

مسئول بسیج سازندگی اهر با اشاره به فرآوری سیب در این شهرستان اظهارداشت: متأسفانه یک کارخانه کنسانتره آب میوه در این شهرستان به علت مشکلات بانکی غیر فعال شده است. البته طی آخرین صحبتی که با مسئولان کارخانه داشتیم مشکل بانکی این واحد صنایع تبدیلی در حال پیگیری است تا رفع شود.

مقدم از فعالیت کارگاه فرآوری و تولید میوه خشک در این شهرستان خبرداد و افزود: یک کارگاه بزرگ تولید میوه خشک به عبارتی چپیس میوه در این شهرستان فعال است که برای پنج نفر اشتغالزایی ایجاد کرده و در کنار آن نیز ۱۵ کارگاه خانگی چپیس میوه فعال است.

فرید نعمت پور کارآفرین اقتصادمقاومتی در اهر گفت: صنایع تبدیلی در این شهرستان روزانه با ظرفیت ۳/۵ تن محصول کشاورزی فعالیت کرده و ۳۵۰ کیلو میوه خشک تولید می‌کنند.

شهرستان اهر ظرفیت بالایی برای تولید محصولات زراعی و باغی دارد و به جهت جنگلی بودن این منطقه محصولات کشاورزی متنوعی در این منطقه کشت و برداشت می‌شود که از آن جمله می‌توان به محصول سیب، آلو، آلوچه، و زغال اخته اشاره کرد. ولی در حالت کلی شهرستان اهر را به نام سیب‌های قره قرمز آن می‌شناسند و ۶ هزار هکتار زمین زراعی شهرستان اهر زیر کشت سیب قرار دارد.

تولید ۱۴۰ هزار تن سیب در اهر

این مطلب را عباس مقدم مسئول بسیج سازندگی شهرستان اهر به خبرنگار منهای نفت گفت و افزود: در ۶ هزار هکتار زمین زراعی ۱۴۰ هزار تن سیب تولید می‌شود. وی تعداد سردخانه‌های این شهرستان را هفت سردخانه ذکر کرد و افزود: در اهر هفت سردخانه برای ذخیره سیب فعال است که ظرفیت این سردخانه‌ها ۳۰ هزار تن

هر شیفت کاری ۳۰ نفر کار می‌کنند و اگر دو شیفت کاری باشد جمعاً ۶۰ نفر می‌شود. ولی کار این شرکت به صورت فصلی است معمولاً در ماه‌های مهر، آبان و آذر کار تولید پنبه رونق می‌گیرد، پس از آن تا زمان فصل کاری جدید ۸۰ درصد نیروی کاری شرکت به مرخصی می‌روند و این ناشی از کمبود و کاهش تولید پنبه است که این شرکت کمتر از ظرفیت خود کار می‌کند. وی در مورد فصل کاشت و برداشت پنبه نیز گفت: فصل کاشت پنبه از ۱۵ اردیبهشت بوده و زمان برداشت آن نیز از اول مهر شروع شده و تا آخر آذر ماه ادامه دارد.

کاهش تولید پنبه چالش اصلی

رئیس هیئت مدیره شرکت نگیں وش کاهش تولید سالانه پنبه را یکی از چالش‌ها و آسیب‌های بزرگ ذکر کرد و افزود: با وجودی که کشت برنج به جز استان مازندران و گیلان در سایر استان‌ها ممنوع است ولی در همین استان آذربایجان شرقی بیشتر کشاورزان برنج می‌کارند، در شرایط بحرانی و خشکسالی کشور باید سختگیری‌ها برای جلوگیری از کشت محصولات پرآب مثل هندوانه و برنج خیلی بیشتر باشد و در عوض کشاورزان را به کشت محصولات کم آبی مانند پنبه ترغیب کرد. یکی دیگر از چالش‌ها و مشکلات ما تأثیر تحریم‌ها بر برخی قطعات است. تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان باعث شده است تعدادی از قطعات کاربردی کارخانه‌ها وارد کشور نمی‌شوند این موضوع باعث استهلاک دستگاه‌ها و تجهیزات شده و راندمان و بهره‌وری را کاهش می‌دهد.

بندی شده و آماده تولید می‌کنیم. وی ادامه داد: در حالی که ظرفیت کار این شرکت ۱۲ هزار تن است ولی به علت کاهش سطح زیر کشت مزارع پنبه و تولید کم آن ظرفیت کار این شرکت نیز کمتر است و متأسفانه میزان تولید هر سال نیز کمتر می‌شود. جلالی اظهار داشت: پنبه‌های تولیدی در داخل کشور مصرف می‌شود و هیچگونه صادراتی صورت نمی‌گیرد. کشور ما وارد کننده پنبه است.

اصلاح الگوی کشت ضروری است

رئیس هیئت مدیره شرکت «نگیں وش» با تأکید بر اینکه باید الگوی کشت محصولات کشاورزی اصلاح شود تصریح کرد: به علت عدم حمایت‌ها و زحمت و در دسر زیاد کشت پنبه کشاورزان اعلام می‌کنند کشت پنبه صرفه اقتصادی برایشان ندارد و به کشت محصولات پرآبی مثل هندوانه و برنج اقدام می‌کنند. در حالی که دولت باید بذر خوب و اصلاح شده در اختیار کشاورز قرار دهد و با حمایت از کشاورزان پنبه کار آنها را با اهمیت محصول استراتژیک و پرکاربرد پنبه آشنا کند. اخیراً بذر ترکیه ای وارد کشور شده که میزان برداشت پنبه در هر هکتار پنج تن است ولی بذر ایرانی در هر هکتار بین سه تا پنج تن برداشت می‌شود. ضروری است دولت با در اختیار گذاشتن بذر اصلاح نژادی شده کشاورزان را حمایت کند.

وی ظرفیت اشتغالزایی این شرکت را ۳۰ نفر اعلام کرد و گفت: در شرکت نگیں وش در

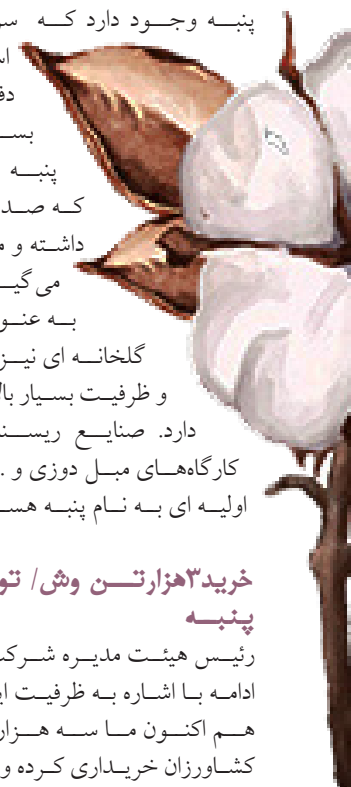
نگیں وش» در شهرستان خداآفرین با اشاره به فعالیت این شرکت در زمینه تولید و بسته بندی پنبه گفت: پنبه یک محصول استراتژیک و زیربنایی است که دولت باید توجه خیلی بیشتری به کشاورزان پنبه داشته باشد.

وی با اشاره به کاربرد پنبه در صنایع مختلف افزود: پنبه محصولی است که در بسیاری از زمینه‌ها و صنایع کاربرد دارد. تخم پنبه که به روغن کشی می‌رود، پنبه ماده اولیه صنعت ریسندگی در کشور است، برخی از ضایعات پنبه به عنوان خوراک دام استفاده می‌شود، برخی دیگر از ضایعات پنبه در کارگاه‌های مبل سازی کاربرد دارد، کرک‌هایی دور بذر پنبه وجود دارد که سرشار از سلولز

است و در صنایع دفاعی و نظامی بسیار کاربرد دارد. پنبه محصولی است که صد درصد آن کاربرد داشته و مورد استفاده قرار می‌گیرد. به عنوان کود در کشت گلخانه ای نیز استفاده می‌شود و ظرفیت بسیار بالایی برای اشتغال دارد. صنایع ریسندگی، بافندگی و کارگاه‌های مبل دوزی و... وابسته به مواد اولیه ای به نام پنبه هستند.

خرید ۳ هزار تن وش / تولید ۷۰۰ تن پنبه

رئیس هیئت مدیره شرکت «نگیں وش» در ادامه با اشاره به ظرفیت این شرکت گفت: هم اکنون ما سه هزار تن وش پنبه از کشاورزان خریداری کرده و ۷۰۰ تن پنبه بسته

خداآفرین نگین تولید طلای سفید

شده است.

شهرستان خداآفرین با تولید ۵ هزار تن پنبه قطب تولید طلای سفید در شمال غرب کشور به شمار می‌رود.

پنبه که در جهان به آن طلای سفید نام نهاده‌اند از جمله محصولات استراتژیک و ارزآور بوده که علاوه بر تامین مواد اولیه صنایع نساجی و روغن کشتی، در اشتغال‌زایی بخش کشاورزی، صنعت و بازرگانی و صنایع دفاعی و نظامی نقش مهمی ایفا می‌کند. کمتر محصولی از نظر قابلیت اشتغال‌زایی، ایجاد ارزش افزوده و تنوع فرآورده‌ها با پنبه برابری می‌کند.

شهرستان خداآفرین در ۲۱۰ کیلومتری شمال شرق تبریز و در حاشیه رودخانه مرزی ارس، قطب تولید پنبه، موسوم به «طلای سفید» در آذربایجان شرقی است. این شهرستان از شمال با کشور جمهوری آذربایجان، از شرق با شهرستان کلبر، از جنوب با شهرستان ورزقان و از غرب با شهرستان جلفا همسایه است. این شهرستان براساس عملکرد و سطح زیر کشت محصول پنبه (۹۵ درصد) رتبه نخست استان آذربایجان شرقی را دارد.

در آبان ماه سال ۱۴۰۰ رشید نظمی، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان خداآفرین در نشست خبری با خبرنگاران اعلام کرده است ۶۱۰ بهره‌بردار به صورت مستقیم در کار تولید پنبه مشغول به کار هستند و انواع ارقام پنبه همچون مای ترکیه (۸۵ درصد)، ورامین (۱۰ درصد) و سایر ارقام همچون خورشید، ساجد و... (۵ درصد) در این شهرستان کشت

فعالان این عرصه را برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه نحوه کاشت و برداشت پنبه، اعزام گروه‌های جهادی برای کمک به کشاورزان در زمان برداشت، آفت‌زدایی، کوددهی، سمپاشی و... اعلام کرد.

پرداخت تسهیلات قرض الحسنه

خیراللهی با اشاره به پرداخت تسهیلات قرض الحسنه به کشاورزان اظهار داشت: سه و نیم میلیارد تومان تسهیلات به کشاورزان پنبه کار پرداخت شده است. دو میلیارد تومان این تسهیلات از محل صندوق‌های قرض الحسنه مردم محور از مبلغ ۱۰ میلیون تا ۱۰۰ میلیون تومان پرداخت شده و یک و نیم میلیارد تومان تسهیلات نیز از طریق معرفی به بانک‌های عامل پرداخت شده است.

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به سطح زیر کشت سایر محصولات کشاورزی این شهرستان گفت: در کنار پنبه که عمده‌ترین محصول این شهرستان است باید گفت سطح زیر کشت گندم هفت هزار هکتار، برنج ۱۵۰۰ هکتار و یونجه سه هزار هکتار است و در محصولات باغی نیز انار ۲۰۰ هکتار و زغال‌اخته ۸۰ هکتار است.

پنبه محصولی استراتژیک و ارزآور

بابک جلالی، رئیس هیئت مدیره شرکت

تولید ۵ هزار تن پنبه در خداآفرین

امیر خیراللهی، مسئول بسیج سازندگی خداآفرین به خبرنگار «منهای نفت» گفت: گردش اقتصادی شهرستان خداآفرین از طریق کشاورزی و دامداری است. در زمینه کشاورزی محصولات باغی مانند زغال‌اخته و انار پررونق است و در محصولات کشاورزی دیم نیز کشت گندم، جو، برنج و پنبه در میان کشاورزان این منطقه رایج است.

وی با اشاره به فعالیت دو کارخانه بزرگ در زمینه پنبه پاک کنی گفت: سالیان متمادی در این شهرستان محصول پنبه کاشته می‌شود و دو کارخانه پنبه پاک کنی در این زمینه فعال هستند که پنبه تولیدی کشاورزان را خریداری و بعد از پنبه پاک کنی به سراسر کشور ارسال می‌شود.

خیراللهی با اشاره به سطح زیر کشت مزارع پنبه اظهار داشت: سطح زیر کشت پنبه در خداآفرین ۱۱۰۰ هکتار و حجم تولید سالانه پنبه ۶۵۰۰ بوده و افزایش حجم تولید سالانه نیز ۲۰ درصد است.

مسئول بسیج سازندگی خداآفرین با اشاره به تعداد شاغلین در این زمینه خاطر نشان کرد: اشتغال‌زایی مستقیم برای ۵۰۷ نفر و اشتغال غیرمستقیم نیز ۱۷۰۰ نفر است.

جهادگران در کنار کشاورزان

وی نحوه حمایت بسیج سازندگی از

سالانه از ۱۲۰ هزار تن انگور خریداری شده ۴۰ هزار تن انگور فرآوری شده به دست می‌آید که همه آنها صادراتی بوده و به کشورهای اتحادیه اروپا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس صادر می‌شود

صادق زینالی یکی از فعالان فرآوری کردن انگور در شهرستان بناب است که فرآوری کردن را راهکاری برای نگهداری طولانی مدت انگور عنوان می‌کند.

وی در مورد مصارف انگورهای تیزآبی به خبرنگار «منهای نفت» گفت: انگورهای تیزآبی معمولا برای مصرف خانگی است و بازار مصرف عمده آن کشور روسیه است به خاطر مشتری پسندی بیشتر به روسیه صادر می‌شود. مشتری انگور کالیفرنیا هم کشورهای عربی و اروپایی هستند.

صادق زینالی ۳۵ سال است که در زمینه فرآوری انگور به روش کالیفرنایی فعالیت می‌کند.

آن طور که وی توضیح می‌دهد: از سه کیلو انگور بی دانه یک کیلو تیزآبی کالیفرنایی تولید می‌شود.

وی با اشاره به فعالیت خود در کارگاه تیزآبی انگور اظهارداشت: معمولا در فصل انگور ۱۵ روز کار می‌کنیم هر روز ۱۰ نفر نیروی کار دارم و در مجموع ۱۵۰ نفر به صورت فصلی مشغول کار می‌شوند.

زینالی ادامه داد: معمولا از ۱۲۰ تن انگور در یک دوره ۴۰ تن انگور تیزآبی تولید می‌شود.

وی با اشاره به فروش انگورهای تیزآبی خاطرنشان کرد: بازار فروش انگورهای تیزآبی کارخانجات سبزه پاک کنی هستند. ۲۳ کارخانه سبزه پاک کنی در شهرستان بناب فعال است.

وی ادامه داد: انگورها بعد از پاک کنی و خشک کردن به کارخانه ارسال شده و در آنجا بعد از بسته بندی معمولا به کشورهای عربی حوزه خلیج فارس صادر می‌شود.

درون ماده تیزآبی می‌گذارند تا رنگ آنها تیره نشود و همچنین به راحتی خشک گردند.

البته در ایالت کالیفرنیا انگورها را در قفسه‌های مختلف قرار داده و آنها را با اسپری‌های قلیایی (همان تیزآبی) به مواد

کربنات پتاسیم خوراکی سبب ایجاد شیارهای ریز روی سطح جبهه انگور و خروج سریعتر آب گردیده و روغن سبزه نیز سبب نرم شدن کشمش می‌شود. برای خشک شدن یکنواخت جبهه‌ها با برگرداندن خوشه‌ها اقدام به خشک کردن

آغشته می‌نمایند. سپس آنها را به گوگرد آغشته می‌کنند.

این مرحله حدوداً ۶ ساعت طول می‌کشد. خوشه‌ها باید به خوبی به گوگرد آغشته گردند. به همین دلیل حدود ۵۰ الی ۸۰ گرم از گوگرد صرف اینکار می‌گردد. (معمولا برای هر متر از اتاق دود زنی)، دود گوگرد رنگ کشمش‌ها را زرد روشن می‌کند. گوگرد به منظور ضد عفونی کردن آنها و همچنین حفظ لعاب و رنگ کشمش‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد

قسمت پایین جبهه‌ها می‌نمایند. در این روش مدت خشک شدن ۸-۵ روز است

روش کالیفرنایی کردن انگور

در این روش، کشمش را از انگورهای بی دانه سبزی سفید به دست می‌آورند. در روش‌های سنتی تولید این کشمش ابتدا انگورها را جمع آوری کرده و با نخ می‌بندند. جمع آوری انگورها به صورت خوشه به خوشه است. سپس انگورها را در داخل جعبه‌های چوبی قرار داده و مرتب می‌کنند. آنها را

سازندگی شروع شده و طی سال جاری نیز مبلغ وام‌های پرداختی قرض الحسنه چهار درصدی ۷۰۰ میلیون تومان بود که به ۳۰ نفر پرداخت شده است.

فرآوری، روشی برای نگهداری طولانی مدت انگور

سه روش برای فرآوری انگور رایج است که عبارتند از روش تیزآبی، کالیفرنایی و کشمشی. روش کشمشی: روش کشمشی به صورت سنتی و زیر نور

وی ادامه داد: سالانه ۱۲۰ هزار تن انگور از شهرهای تاکستان، ارومیه، ملکان و شهرهای اطراف خریداری شده و در کارگاه‌های مختلف فرآوری می‌شود. سالانه از ۱۲۰ هزار تن انگور خریداری شده ۴۰ هزار تن انگور فرآوری شده به دست می‌آید که همه آنها صادراتی بوده و به کشورهای اتحادیه اروپا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس صادر می‌شود. وی با اشاره به میزان ارز آوری انگور صادراتی گفت: ارزآوری انگورهای فرآوری شده صادراتی سالانه ۶۰ میلیون دلار است.

شهرستان بناب یکی از شهرستان‌های آذربایجان شرقی است که به فرآوری انگور شهرت دارد. شهرستان بناب به دلیل شرایط خاص آب و هوایی در بین شهرستان‌های استان آذربایجان شرقی از نظر سطح باغ‌های انگور رتبه دوم را دارد، با توجه به وجود کارخانه‌های سبزه‌پاک‌کنی، بارگاه‌ها و اتحادیه باراندازان سالانه ۴۰ هزار تن انگور در بارگاه‌های این شهرستان فرآوری شده و پس از بسته‌بندی در کارخانه‌های سبزه‌پاک‌کنی به بازارهای مصرف داخلی و خارجی صادر می‌شود.

ارزآوری ۶۰ میلیون دلاری فرآوری انگور در بناب

آفتاب خشک می‌شود. روش تیزآبی کردن انگور در روش تیزآبی، ابتدا خوشه‌های چیده شده را در داخل سبد قرار داده و سپس سبد را در داخل محلول آماده شده (ترکیب روغن سبزه و کربنات پتاسیم خوراکی) به مدت یک دقیقه فرو می‌برند. بعد سبد را از محلول خارج کرده و روی سطح توری قرار می‌دهند تا آبکش شوند و آنگاه به بارگاه‌های سیمی یا توری (سایه) یا پهن کردن روی زمین (افتاب) جهت خشک شدن انتقال می‌دهند. محلول تیزآب در واقع عامل ضد عفونی کننده و کاتالیزگر فرآیند تبخیر است که باعث خشک شدن و خروج سریع آب از انگور و هر میوه ای شده و طعم و کیفیت میوه خشک شده را به حداکثر می‌رساند.

مسئول بسیج سازندگی بناب با اشاره به فعالیت کارگاه‌های کوچک فرآوری انگور اظهار داشت: ۶۰۰ کارگاه کوچک فرآوری تیزآبی کردن انگور و ۲۳ کارخانه بسته بندی انگور فرآوری شده در این شهرستان فعال هستند که به صورت تمیز و بهداشتی بسته بندی شده و به بازارهای هدف ارسال می‌شود.

اشتغال ۹ هزار نفری فرآوری انگور

طالبی، فصل کاری فرآوری انگور را شهریور، مهر و آبان اعلام کرد و گفت: ۹ هزار نفر در فصل پائیز در زمینه فرآوری کردن انگور مشغول فعالیت هستند. وی با اشاره به حمایت‌های بسیج سازندگی گفت: از سال ۹۵ حمایت از طرح‌های اقتصاد مقاومتی توسط بسیج

ارقام مختلف انگور از شهرهای دور و نزدیک همچون ارومیه، ملکان و تاکستان خریداری شده و در این شهر به روش‌های مختلف از جمله تیزآبی کردن، کالیفرنایی و کشمشی فرآوری شده و در بازار مصرف عرضه می‌شود.

شهرام طالبی مسئول بسیج سازندگی شهرستان بناب در گفتگو با خبرنگار «منهای نفت» گفت: شهرهای تاکستان، ارومیه، ملکان و بناب از قطب‌های انگور کشور محسوب می‌شوند که سالانه چند هزار تن انگور تولید می‌شود. انگور ارقام مختلفی دارد و با فرآوری کردن انگور مدت زمان ماندگاری آن افزایش پیدا کرده و به کشورهای مختلف صادر می‌شود.

۶۶۶

موضوع مهم در همه شهرستان‌ها بعد از فراوری کردن و تبدیل محصولات کشاورزی به خشکبار، بسته بندی است. ضعف بسته بندی در همه شهرستان‌ها به چشم می‌خورد و نیاز است مسئولان امر در جهت به روز رسانی دستگاه‌ها و صنایع به روز بسته بندی اقدام کنند

ویتامین A است که در حفظ بینایی چشم موثر است و بعنوان یک آنتی‌اکسیدان قوی جلوی تخریب سلول‌ها توسط رادیکال‌های آزاد را می‌گیرد.

در پایان باید گفت بندر شرفخانه، دریاچه ارومیه، و کوه‌های میشوداغ، از مظاهر طبیعی شبستر هستند. صیفی‌جات سیس و میوه‌های شندآباد و کارخانه‌های آجرپزی و ایقان و کارخانه‌های نساجی خامنه از مشخصه‌های شهرستان شبستر هستند. شبستر به شهر چشمه‌ها معروف است شهر فرهنگی، تاریخی خامنه و درختان چنار کهنسال آن و همچنین شهر کوزه‌کنان، به ساخت سفالینه شهرت دارد و محصولات سفالین آن به اکثر نقاط کشور صادر می‌شود. اگر به شهر شبستر سفر کردید می‌توانید در شهر کوزه‌کنان سفال‌های خوش و آب رنگی را ببینید که با هنر زنان و مردان این دیار به زیبایی جلوه‌گری می‌کنند و می‌تواند هدیه و سوغات بسیار خوبی برای عزیزانتان باشد.

۹۵۰ نفر و تعداد کارگاه‌ها نیز ۹۰ کارگاه است.

خواص زردآلو

زردآلو میوه ایست سرشار از ویتامین‌های A ، C و آهن. مواد مغذی موجود در زردآلو از چشم‌ها و قلب حفاظت می‌کنند و فیبر موجود در آن بر علیه بیماری‌ها مبارزه می‌کند.

زردآلو منبع غنی بتاکاروتن (پیش‌ساز) و ویتامین A است. زردآلوهایی که رنگ نارنجی تیره دارند، حاوی بتاکاروتن بیشتری هستند. مواد غذایی حاوی بتاکاروتن باعث کاهش خطر بروز بیماری‌های قلبی، سکته ، آب مروارید و بعضی سرطان‌ها می‌گردند.

مقادیر بالای بتاکاروتن و لیکوپن موجود در زردآلو باعث می‌شود غذای مفیدی برای حفظ سلامتی قلب باشد. این دو ماده بعنوان آنتی‌اکسیدان، از اکسیداسیون-کلسترول و بروز بیماری قلبی جلوگیری می‌کنند. بتاکاروتن در بدن ، به ویتامین تبدیل می‌شود . پس می‌توان گفت زردآلو منبع غنی

ارمنستان، ترکمنستان، ترکیه و آذربایجان است. همچنین علاوه بر تولید لواشک، سوغاتی‌هایی از جمله ریس و نوفا نیز تولید و به کشورهای همسایه صادر می‌گردد.

وی میزان تولید سالانه خشکبار در شهرستان شبستر را ۳هزار و ۵۰۰تن اعلام کرد و افزود : میزان مصرف خشکبار دو هزار و ۵۰۰تن و میزان صادرات نیز یک هزار تن است. علی‌اکبری بازار مصرف خشکبار شهرستان شبستر را کشورهای عراق، ارمنستان، آذربایجان، ترکیه ذکر کرد. بنا به گفته وی میزان اشتغالزایی تولید خشکبار

لواشک‌های ۲ روستای شبستر در کشورهای همسایه

محصولات کشاورزی
این منطقه گفت: شهرستان

شبستر و تسوج مهد و مرکز
خشکبار است، محصولات این منطقه از
کیفیت و جذابیت بسیار بالایی برخوردار است
و همه ساله مسافران و گردشگران زیادی از
سراسر کشور برای خرید خشکبار به این
منطقه می‌آیند.

وی سطح زیر کشت محصولات کشاورزی
خشکبار را ۱۱۰ هزار هکتار اعلام کرد و افزود:
عمده ترین خشکبار این شهرستان برگه
زردآلو و آلبالو است. طی چهار، پنج سال اخیر
کاشت درخت آلبالو افزایش پیدا کرده است.
علی اکبری ادامه داد: لواشک زردآلو یکی از
این فرآورده‌ها است که بازار فروش خوبی
دارد و در دو روستای ملک زاده و علی شاه که
پروانه و کد بهداشتی تهیه کرده اند لواشک
زردآلو تولید و بسته بندی شده و به شهرهای
مختلف کشور ارسال می‌گردد.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان شبستراز
صادرات لواشک زردآلو این روستاها به
کشورهای همسایه خبر داد و گفت: میزان
تولید لواشک زردآلودر شهرستان یک هزار
و ۲۰۰ تن و میزان صادرات هزار تن و
بازار مصرف کشورهای عراق، امارات، قطر،

گیلاس، آلبالو، گوجه، آلو و هلو تشکیل
می‌دهد.

علاوه بر پررونق بودن تولید محصولات
کشاورزی در این شهر، همه ساله با فرآوری
کردن این محصولات به برگه، لواشک، ترشک
و سایر محصولات، خشکبار خیلی خوب و
با کیفیتی را می‌توان مشاهده کرد که در بازار
به فروش می‌رسند و بسیاری از گردشگران و
مسافران نیز به هوای خشکبار شبستر راهی
این دیار می‌شوند.

ضعف بسته بندی چالش مهم تولید

موضوع مهم در همه شهرستان‌ها بعد از
فرآوری کردن و تبدیل محصولات کشاورزی
به خشکبار، بسته بندی است. ضعف بسته
بندی در همه شهرستان‌ها به چشم می‌خورد
و نیاز است مسئولان امر در جهت به روز
رسانی دستگاه‌ها و صنایع به روز بسته بندی
اقدام کنند.

حیف است محصولات بسیار مفیدی که
با هزاران زحمت تولید شده و به خشکبار
تبدیل می‌شود در اثر نبود بسته بندی زیبا
و مشتری پسند بازار فروش خود را از دست
دهد.

بسته بندی سنتی دیگر جوابگوی رضایت
مشتری و بازار نیست، زمانی که رقابت در بازار
فروش هر روز بیشتر و بهتر می‌شود پس
توجه به صنعت بسته بندی در تمام زمینه‌ها
باید جدی گرفته شود.

تولید ۱۲۰۰ تن لواشک زردآلو

حسن علی اکبری، مسئول بسیج سازندگی
شهرستان شبستر در گفتگو با خبرنگار
«منهای نفت» با اشاره به کیفیت و مرغوبیت

وجود هفت شهرک صنعتی، هفت واحد
دانشگاهی، تعدادی صنایع ساختمانی و شهرک
سرمایه گذاری خارجی با فعالیت بیش
از ۲۰۰ کارخانه و واحد صنعتی که باعث
افزایش سرمایه گذاری داخلی و خارجی در
این شهرستان شده از مهم ترین ویژگی‌های
شهرستان شبستر است که به گردش اقتصادی
شهرستان و استان آذربایجان شرقی کمک
بسیار زیادی کرده و باعث توسعه و رونق
استان می‌شود.

در کنار فعالیت صنایع و شهرک‌های سرمایه
گذاری محصولات کشاورزی شبستر نیز در
جایگاه خود حرفی برای گفتن دارند. شبستر
یک منطقه کشاورزی است و باغ‌های میوه و
تاکستان‌ها، شهر را در میان گرفته‌اند، درختان
مترکم در دو سوی خیابان‌های این شهر از
یک شهر آباد و پررونق خبر می‌دهد.

شهرستان شبستر، در غرب آذربایجان شرقی با
وسعت ۲۷۵۰ کیلومتر مربع واقع شده و در بین
شهرستان‌های مرند، تبریز، ورزقان، خوی،
سلماس و دریچه ارومیه قرار گرفته است.
شهرستان شبستر، از شهرستان‌های واقع در
جاده ترانزیت تبریز- ارومیه بوده و در مسیر
خط آهن ایران - ترکیه قرار گرفته است.
کوه میشو، با جهت شرقی - غربی با طول
بیش از یکصد کیلومتر و عرض سی کیلومتر،
مانند دیواری سرتاسر شمال منطقه شبستر
را می‌پوشاند و شبستر را از شهرستان مرند
و خوی جدا می‌کند. این کوه‌ها در امتداد
کوه‌های قره داغ قرار گرفته و بلندترین قله آن
علی علمدار، است.

فرآورده‌ها و محصولات کشاورزی شبستر را
گندم، جو، بنشن، دانه‌های روغنی، گیاهان
علافه‌ای، گلابی، سیب، گردو، زردآلو،

تبریز، سابقه صادرات واحدهای تولیدی، وجود بازارهای صادراتی منطقه ای به خصوص عراق، افغانستان و کشورهای حوزه قفقاز، وجود شبکه توزیع اعم از عمده فروشان و خرده فروشان.

راهبرد توسعه صنعت کفش

وی ایجاد زیر ساخت‌های انسانی، سازمانی، تحقیقاتی و فن آوری توانمند، کاهش هزینه‌های تولیدی و بهره وری تولید، مد و برند سازی و ایجاد شبکه‌های توزیع پیشرفته سرمایه گذاری مشترک خارجی در جهت حفظ و توسعه سهم بازار داخلی و خارجی، توسعه صادرات، تبلیغات هوشمندانه و اطلاع رسانی در جهت فرهنگ سازی و تشویق مردم به استفاده از تولیدات داخلی را از جمله راهبرد توسعه صنعت کفش اعلام کرد.

رحیم جدی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به تعداد واحدهای فعال صنعت کفش اظهار داشت: در بخش فروش تعداد ۱۵۰۰ واحد در سطح شهر تبریز و در بخش خدمات تعداد ۳۰۰ واحد فعالیت می‌کنند.

اشتغال ۹۰ هزار نفری در صنعت کفش

وی ادامه داد: در صنعت کفش تبریز حدود ۴۰ هزار نفر به صورت مستقیم فعالیت دارند که حدود ۱۱۰ هزار نفر از این صنعت به صورت مستقیم ارتزاق می‌نمایند و تعداد ۵۰ هزار نفر به صورت غیر مستقیم در این صنعت اشتغال دارند.

بنابه گفته وی حجم کل بازار کفش حدود یک میلیارد دلار است. واردات کفش ۳۵

محصولات چرمی و کفش تبریز اختصاص بخشی از منابع پیش بینی شده در تبصره شش قانون بودجه سال ۱۳۹۷ با هدف ایجاد برند کفش تبریز و شرکت در نمایشگاه‌های بین المللی تخصصی، پیگیری مسئولان استانی و کشوری برای اجرای تفاهم نامه منعقد شده با سازمان یونیدو جهت ایجاد مرکز تحقیقات و توسعه صنعت کفش تبریز، ایجاد شهرک‌های تخصصی کفش تبریز و زون نمایشگاهی و کارگاهی در داخل شهرک تبریز ۴، تامین اعتبار مورد نیاز واحدهای صنفی و صنعتی کفش تبریز با توجه به تهیه - تنظیم و تصویب آیین نامه تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۳۹۷ و سهم تسهیلات حداکثر با نرخ بهره ۱۰ درصد، گنجاندن تعرفه‌های ترجیحی با کشورهای همسایه و کشورهای هدف صادراتی، اعطای تسهیلات به ایجاد شبکه‌های فروش در داخل و خارج از کشور از جمله راهکارهایی است که می‌تواند در حل مشکلات و چالش‌های پیش روی صنعت چرم تبریز مفید و موثر باشد.

جدی، نقاط قوت شهر تبریز برای توسعه صنعت چرم به موارد زیر اشاره کرد

پتانسیل بالای تولید کفش مرغوب و تیراژ بالا، وجود شهرک صنعتی چرم شهر در تبریز تعامل و همکاری خوب تشکلهای با ادارات، نهادها و سازمان‌های مرتبط از جمله شرکت شهرک‌های صنعتی استان، سازمان صنعت، معدن و تجارت و سازمان فنی حرفه‌ای، دانشگاه هنر و دانشگاه مدیریت صنعتی و استانداری، قدمت طولانی و وجود حسن شهرت داخلی و جهانی برند کفش

نبود تکنولوژیست حرفه ای در طراحی و عدم وجود واحدهای تحقیقات و توسعه برخی از مشکلاتی است که فعالان صنعت چرم تبریز را آزرده می‌کند.

مسئول بسیج سازندگی ناحیه غدیرکلانشهر تبریز، پایین بودن سطح دانش و عدم وجود هنرستان و مراکز فنی و حرفه ای و دانشگاه فعال صنعت کفش، روند رو به افول نظام استاد شاگردی و عدم تمایل جوانان تحصیل کرده به اشتغال در صنعت کفش، نبود شرکت‌های صادراتی مستقل و عدم وجود شیوه‌های مدرن بازار یابی و تجارت از قبیل گشایش اعتباری و تجارت الکترونیکی و عدم وجود مشوقهای صادراتی، نبود و عدم توسعه فروشگاه‌های زنجیره ای، مالیات ارزش افزوده و افزایش مالیات بر درآمد که بطور سالانه در حالی که وضعیت فروش در حال پایین بودم می‌باشد، عدم وجود زیر ساخت‌های لازم جهت تولید محصول مشترک با همکاری برندهای معتبر خارجی، نداشتن استانداری مدرن برای تولید کفش را از دیگر مشکلات موجود در این زمینه ذکر کرد.

وی با اشاره به اینکه برخی راهکارها در این زمینه نوشته شده و نیازمند حمایت همه جانبه مسئولان است ادامه داد: تامین سرمایه در گردش واحدهای تولید با کارمزد تک رقمی، اعتبار یارانه ای برای صنعت با بازپرداخت طولانی مدت جهت بازسازی و نو سازی ماشین آلات از طریق بانک‌ها با سود پایین و ضمانت خود ماشین آلات خریداری شده، راه اندازی هنرستان تخصصی کفش با مرکزیت شهر تبریز، راه اندازی رشته کفش و رشته‌های مرتبط در مقطع کاردانی و کارشناسی، به منظور توسعه صادرات

شهر تبریز با تولید ۸۰ الی ۹۰ میلیون جفت کفش در سال حدود ۶۰ درصد تولید کشور همچنان ۹۰ درصد تولید کفش دست دوز تمام چرم کشور را در اختیار خود دارد. در شهر تبریز تعداد ۵۰ واحد صنعتی و ۳۰۰۰ واحد کوچک و متوسط در بخش تولید فعالیت دارد

غدیرکلانشهر تبریز در گفتگو با خبرنگار «منهای نفت» با اشاره به سابقه تبریز در تولید چرم و کفش گفت: آذربایجان شرقی و در راس آن شهر تبریز دارای یک قرن سابقه در تولید و صادرات چرم و کفش محسوب می‌شود و چرم و کفش دست دوز تبریز به عنوان یک برند ملی دارای شهرت جهانی است. رحیم جدی با اشاره به چالش‌های پیش روی صنعت چرم تبریز اظهار داشت: هر

۱۱جهان و با مصرف ۱۸۰میلیون جفت مصرف سالانه رتبه ۱۹ جهان قرار دارد و همچنین رتبه هفتم تولید کفش آسیا بعد از چین، هند، ویتنام، اندونزی، پاکستان و بنگلادش قرار دارد. شهر تبریز با تولید ۸۰ الی ۹۰میلیون جفت کفش در سال حدود ۶۰ درصد تولید کشور همچنان ۹۰ درصد تولید کفش دست دوز تمام چرم کشور را در اختیار خود دارد. در شهر تبریز تعداد ۵۰ واحد صنعتی و

شهر تبریز با تولید ۸۰ تا ۹۰ میلیون جفت کفش در سال حدود ۶۰ درصد تولید کشور و ۹۰ درصد تولید کفش دست دوز تمام چرم کشور را در اختیار خود دارد. صنعت چرم و پوست به گواه تاریخ سابقه ای پیش از ورود آریایی‌ها به ایران داشته و هم اکنون تبریز به عنوان نخستین شهر کشور در پرداخت صنعتی به این مقوله صاحب آوازه ای جهانی در زمینه تولید چرم و کفش است.

پای نیمی از ایرانی‌ها در کفش تبریزی‌ها

چند سابقه فعالیت طولانی این صنعت و شناخته شده بودن کفش تبریز در کشور یک پشتوانه قوی برای این صنعت به شمار می‌آید حضور رقباتی منطقه ای و جهان در بازار مصرف کشور و بازارهای منطقه ای این صنعت قدیمی را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. وی با بیان برخی مشکلات پیش روی صنعت چرم تبریز خاطر نشان کرد: عدم وجود نقدینگی و کمبود سرمایه در گردش که امسال به شدت آن افزوده شده است، فرسوده بودن و بروز نبودن ماشین آلات صنعت کفش، عدم وجود مواد اولیه مرغوب داخلی و پایین بودن دانش تولید مواد اولیه و نبود شرکت‌های بازرگانی تامین مواد اولیه، بالا بودن نرخ بهره تسهیلات اعطایی به صنعت کفش، پراکنده بودن در سطح شهر و عدم امکان توسعه واحدهای کفش و عدم وجود شهرک‌های تخصصی صنعت کفش،

۳۰۰۰ واحد کوچک و متوسط در بخش تولید فعالیت دارد. همچنین تبریز بزرگترین تولید کننده کفش‌های ایمنی و پوتین نظامی بوده و بزرگترین کارخانه چرم ایران و همچنین بزرگترین کارخانه تولید زیره کفش خاور میانه در تبریز قرار دارد. رحیم جدی، مسئول بسیج سازندگی ناحیه

آغاز فعالیت صنعت کفش در تبریز و استان آذربایجان شرقی به سال ۱۳۰۸ بازمی‌گردد. صنعت کفش به واسطه وجود کارگاه‌های سنتی تولید چرم در تبریز پا گرفت به گونه ای که در اواخر دوره قاجار نخستین کارخانه‌های چرم در تبریز و به پشتوانه آن بزرگترین کارخانه چرم ایران در سال ۱۳۱۰ هجری در تبریز تاسیس و شروع به کار کرد.

ارزنده ترین محصول چرمی تبریز، کفش‌های دست دوز آن است که شهرت جهانی دارند. کیفیت بالای چرم، دوخت ظریف و استادانه و دوام و راحتی، سبب شده است تا کفش دست دوز تبریز در داخل و خارج از کشور، طرفداران زیادی داشته باشد. کشور ایران با تولید ۱۹۰ میلیون جفت رتبه

در این شهرستان اظهار داشت: با وجودی که ایجاد و راه اندازی صنایع تبدیلی برای جلوگیری از ضایعات میوه ضروری است ولی متأسفانه صنایع تبدیلی صنعتی و کارخانه بزرگ فرآوری کشاورزی در جلفا وجود ندارد.

وی افزود: معمولاً میوه زردآلو دارای درجات مختلفی است که معمولاً درجه یک آن به صورت تازه خوری وارد بازار مصرف شده و بقیه آن به خشکبار تبدیل می‌شود. معمولاً از سه الی پنج کیلو زردآلو یک کیلو خشکبار به دست می‌آید.

بنا به گفته وی بخش عمده صادرات خشکبار زردآلو به عراق صورت می‌گیرد. مسئول بسیج سازندگی شهرستان جلفا دلالتی و واسطه‌گری را یکی از مهم‌ترین چالش‌های کشاورزان ذکر کرد و افزود: در زمان برداشت محصول واسطه‌ها و دلال‌ها سود اصلی را می‌برند آنها میوه‌ها را به قیمت ارزان از کشاورزان خریده و در شهرها به قیمت بسیار بالا می‌فروشند. اگر مسئولان مربوطه برای حذف واسطه‌ها و دلال‌ها یک شرکت تعاونی راه اندازی کنند دست این واسطه‌ها کوتاه‌تر می‌شود. ایجاد شرکت تعاونی مطالبه کشاورزان این شهرستان است با ایجاد تعاونی محصولات کشاورزی را به صورت مستقیم به تهران ارسال کرده و از آنجا صادر می‌شود. در این صورت کشاورزان نیز سود می‌کنند.

وی ادامه داد: ما این موضوع را به عنوان مطالبه بسیج سازندگی از مسئولان مطرح کرده و تلاش می‌کنیم با همکاری بخش خصوصی یک شرکت تعاونی یا بازارچه مخصوص زردآلو ایجاد شود که محصولات مستقیم و بدون واسطه به بازار مصرف برسد.

تومان وام پرداخت شده است. حاجی قاسمی مجموع تسهیلات پرداخت شده در طی هشت سال را چهار میلیارد اعلام کرد.

حاجی قاسمی ادامه داد: یکسری از تسهیلات نیز به صورت غیر مستقیم بود مثلاً تسهیلات برای توسعه باغات زردآلو بود که در کل باید گفت به ۷۰ نفر از کشاورزان تسهیلات توسعه باغات پرداخت شده است. حاجی قاسمی با اشاره به تازه خوری میوه زردآلو افزود: در ابتدا زردآلو به صورت تر وارد بازار مصرف می‌شد بنابراین بخش عمده آن به صورت تازه خوری مصرف شده و حدود ۱۰ درصد آن ممکن است به کشور روسیه و آذربایجان صادرات شود. البته برخی سال‌ها صادر شده و برخی سال‌ها صادر نمی‌شود.

زردآلوی جلفا در سراسر کشور

وی بازار مصرف زردآلو را کل کشور اعلام کرد و افزود: میوه زردآلو در ابتدا به صورت عمده به میدان میوه و تره بار تبریز ارسال شده و از آنجا به تهران و سایر شهرستان‌ها می‌رود. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: چون منطقه آزاد ارس محصور شده و باغات شهرستان جلفا خارج از محدوده هستند بنابراین منطقه آزاد ارس در توسعه باغات یا کشت و تولید میوه نقشی ندارد و منطقه آزاد ارس به کشت گلخانه‌ای تکیه کرده و اهمیت می‌دهد.

ایجاد صنایع تبدیلی یک ضرورت است

حاجی قاسمی با اشاره به نبود صنایع تبدیلی

به صورت عمده کشت می‌شود.

تولید ۷۴۰۰ تن خشکبار در جلفا

وحید حاجی قاسمی، مسئول بسیج سازندگی شهرستان جلفا در گفتگو با خبرنگار «منهای نفت» با اشاره به تولید برگه زردآلو در این شهرستان گفت: از ۳۶ هزار تن زردآلوی تولید شده در جلفا هفت هزار و ۴۰۰ تن خشکبار تولید می‌شود.

وی با اشاره به ضایعات میوه زردآلو افزود: سالانه حدود پنج درصد از زردآلوهای تولیدی ضایعات می‌شود و بخش عمده‌ای از آن با صنایع تبدیلی فرآوری می‌شود.

فعالیت ۱۶۰ کارگاه فرآوری خشکبار

حاجی قاسمی اظهار داشت: در این شهرستان ۱۷۵ کارگاه سنتی و نیمه صنعتی در زمینه فرآوری خشکبار فعال هستند.

مسئول بسیج سازندگی شهرستان جلفا با اشاره به اشتغالزایی میوه زردآلو خاطر نشان کرد: در جلفا ۸۰۰ نفر باغدار به صورت مستقیم به کار کشاورزی مشغول بوده و همچنین ۸۰۰ نفر نیز به صورت فصلی و غیر مستقیم فعالیت می‌کنند.

حاجی قاسمی با اشاره به راه اندازی کارگاه‌های فرآوری زردآلو ادامه داد: از سال ۹۲ تاکنون ۵۰ مورد کارگاه فرآوری خشکبار ایجاد شده و برای برخی از کارگاه‌ها در رفع موانع مربوط به صدور مجوزها مساعدت شده است.

اعطای تسهیلات قرض الحسنه

وی خاطر نشان کرد: از سال ۹۲ تاکنون به هر کدام از این کارگاه‌ها مبلغ ۳۰ الی ۴۰ میلیون

مطالبه کشاورزان جلفا

برای کوتاه کردن دست واسطه‌ها شرکت تعاونی ایجاد کنید

گرم سال همچون تابستان، دمای هوا در این شهر بسیار بالاست و در فصل زمستان نیز به دلیل واقع شدن آن در نزدیکی کوه کیامگی و همچنین کوه‌های سر به فلک کشیده شده دیگر دمای هوا پایین و بسیار سرد است. شهرستان جلفا براساس آخرین سرشماری دارای ۱۹ هزار و ۴۴۳ خانوار و ۶۱ هزار و ۳۸۵ نفر جمعیت است.

پشت بام‌های خوشمزه

در کنار بازارچه‌های مرزی، وجود محصولات کشاورزی نیز بر غنای این شهرستان می‌افزاید. اگر در تابستان گذرتان به این شهر افتاد می‌توانید در پشت بام خانه‌های روستایی آن زردآلوهای زردرنگ خوشمزه را ببینید که به شکل سستی به برگه زردآلو تبدیل می‌شوند. مردادماه زمان به بارنشستن میوه‌های تابستانی است و تولید ۳۶ هزار تن زردآلو در جلفا حاصل زحمت و دسترنج کشاورزانی است که در طول سال زحمت می‌کنند. حجم کل باغات جلفا چهار هزار و ۴۲۶ هکتار است که دو هزار و ۳۹۱ هکتار آن به باغات زردآلو اختصاص دارد.

در این شهرستان انواع ارقام زردآلو شامل عسگرآباد، نصیری، اردوبادی، گوشتی، تبرزه سیاه و قرمز است ورقم عسگرآباد و گوشتی

متعدد همچون حمام کردشت و کلیساهای تاریخی مختلف و کاروانسراها نشان از تاریخ غنی این منطقه و اهمیت آن در گذشته بوده و به شهر کلیساهای تاریخی مشهور است در کنار این پتانسیل‌ها، شهرستان جلفا به

دلیل موقعیت ویژه و واقع شدن در منطقه تجاری ارس، قطب مهم تجاری و بازرگانی ایران محسوب می‌شود و مسافران بسیاری هستند که برای خرید در بازارهای این شهر مرزی به سمت جلفا سفر می‌کنند. جلفا به لحاظ آب‌وهوایی شهری نیمه‌خشک و نیمه سرد محسوب می‌شود و در فصول

جلفا شهر گمرکی و مرزی ایران، در جنوب ساحل رود مرزی ارس در ۱۳۵ کیلومتری شمال تبریز و ۶۵ کیلومتری شمال مرند در استان آذربایجان شرقی واقع شده است. جلفا، به لحاظ جغرافیایی و به دلیل واقع شدن در نقطه صفر مرزی و همسایگی با کشورهای ارمنستان و آذربایجان و مهم‌تر از همه بهره‌مندی از خط آهن سراسری و اتصال آن به آسیای میانه و قفقاز از اهمیت فراوانی برخوردار بوده و یکی از شهرهای مهم و ترانزیتی کشور محسوب می‌شود. همچنین قرار گرفتن جلفا در منطقه آزاد تجاری-صنعتی ارس که در حال تبدیل به یکی از قطب‌های تجاری-صنعتی ایران و منطقه است، به اهمیت این منطقه افزوده است.

همسایگی شهرستان جلفا با منطقه آزاد ارس باعث شده است جلفا به یک شهرستان گردشگرپذیر و پر بازدید تبدیل شود به طوری که منطقه آزاد ارس و جلفا دومین مقصد گردشگری استان بعد از تبریز محسوب می‌شود و با توجه موقعیت مناسب مرزی بین سه کشور ایران، جمهوری آذربایجان و ارمنستان دارای بازارچه‌های مرزی، مراکز خرید و مجتمع‌های تجاری بسیار زیادی است. وجود آثار تاریخی

ایجاد بیش از ۳۰۰ هزار شغل پایدار در سطح کشور به مدیریت کارگاه متمرکز و غیرمتمرکز باعث کاهش نرخ بیکاری شده به حدی که می‌توان گفت نرخ بیکاری در این شهر در حد صفر است

هنر است.

حمایت‌های بسیج سازندگی

اسحقی با اشاره به همکاری و حمایت‌های همه جانبه بسیج سازندگی از صنعت تابلو فرش بافی در سردرود اظهار داشت: بسیج سازندگی همیشه در کنار هنرمندان تابلو فرش بوده و از سال ۹۴ با پرداخت تسهیلات کم بهره، برگزاری نمایشگاه‌های ملی در شهرهای تبریز، تهران، مشهد و سایر کلانشهرها تابلو فرش‌های سردرود را معرفی می‌کند.

عضو فعال اتحادیه تابلو فرش سردرود ادامه داد: یکی دیگر از حمایت‌های بسیج سازندگی، بازاریابی در کل کشور و ایجاد زمینه‌های اشتغال برای این هنر و صنعت است، معرفی افراد جویای کار به عنوان بافنده و ایجاد ارتباط بین آنها و از همه مهم تر تسهیل گری در امر تهیه مواد اولیه از جمله پشم مرغوب، ابریشم مصرفی، ابریشم چله، الوان ثابت و .. است که اگر حمایت‌های بسیج سازندگی نبود تمام بافندگان تابلو فرش در تهیه مواد اولیه با مشکلات بسیار زیادی مواجه می‌شدند.

اسحقی در پایان ضمن تقدیر و تشکر از مسئولان سازمان بسیج سازندگی خاطر نشان کرد: سردار زهرایی رئیس سازمان بسیج سازندگی کشور و آقای ملک لو رئیس سازمان بسیج سازندگی استان آذربایجان شرقی در جهت شناسایی قطب‌های اقتصادی کشور و معرفی سردرود به عنوان قطب تابلو فرش در کشور زحمات خیلی زیادی متحمل شده و حمایت‌های همه جانبه ای به عمل آوردند که صمیمانه از آنها تشکر و قدردانی می‌کنم.

در هر خانه‌ای از خانه‌های با صفای سردرود بویی از تابلو فرش نباشد، در سردرود هر خانه یک کارگاه هنری است.

نرخ بیکاری در سردرود صفر است

اسحقی، کارآفرین تابلو فرش سردرود با اشاره به کاهش نرخ بیکاری در این شهر خاطر نشان کرد: ایجاد بیش از ۳۰۰ هزار شغل پایدار در سطح کشور به مدیریت کارگاه متمرکز و غیرمتمرکز باعث کاهش نرخ بیکاری شده به حدی که می‌توان گفت نرخ بیکاری در این شهر در حد صفر است و در کنار آن فعالیت مستمر بیش از ۴۰۰ طراح چیره دست و وجود ۳۰۰ کارگاه رنگرزی فعال ماهر باعث شده است تابلو فرش‌های تولید شده دارای کیفیت بسیار بالایی باشد.

سید باقر اسحقی در ادامه با اشاره به برخی از فعالیت‌های اتحادیه تابلو فرش سردرود خاطر نشان کرد: صدور کارت قالی بافی برای ۴۷۰۰ نفر رسمی و ۵ هزار نفر غیر رسمی که به دلیل مشکلات قطع بیمه و ... عضو اتحادیه نیستند. صدور پروانه کسب برای ۴۵۰ نفر، برگزاری نمایشگاه تابلو فرش در کنگره بین‌المللی جغرافی دانان جهان اسلام در دانشگاه تبریز جهت معرفی تابلو فرش، تلاش برای تدوین پروژه تحقیقاتی جامع تابلو فرش، در زمینه فیلم، عکس و کتاب به زبان‌های مختلف، تلاش برای ثبت طرح تابلو فرش‌ها در اتحادیه جهت جلوگیری از سرقت و سوء استفاده از آن از سوی افراد ناشایست، تدوین و تنظیم قرارداد کارشناسی شده بین تولیدکنندگان تابلو فرش سردرود و عاملیت‌های مختلف در سراسر کشور برخی از اقدامات اتحادیه تابلو فرش سردرود در جهت حمایت از این

۱۸ هزار دار تابلو فرش در سردرود برپاست وی ادامه داد: قالی‌های سردرود دارای تاریخچه صد ساله است، ۸۵ درصد از تابلو فرش‌های کشور در سردرود تولید می‌شود وجود بیش از ۱۸ هزار دار تابلو فرش فعال در این شهر و فعالیت بیش از ۸۰۰ کارگاه صنفی و خانگی در سردرود ظرفیت بزرگی برای این شهر محسوب می‌شود.

طرح‌های دلخواه را سفارش بده

سردرود پایتخت تابلو فرش دنیا است. با هر سلیقه‌ای که در ذهننت جای می‌گیرد به سردرود بیایی و سفارش تابلو فرش بدهی بی‌شک خواسته‌ات بی‌جواب نمی‌ماند، خواسته‌ات می‌تواند یک پائیز برگ ریز باشد با همه دلربایی آن، یک نماد زیبا، یک طرح نقاشی، یک چهره زیبای دوست‌داشتنی و به یاد ماندنی و خلاصه آن که هنرمندان این شهر هنرمندانه خواسته دلت را اجابت می‌کنند. در سردرود انواع تابلو فرش‌ها، با نقشه‌های متفاوت بافته می‌شود که بیشترین آن را نقشه‌های پرتره، اعم از میناتور، مناظر طبیعی، طرح‌های ایلاتی، برجسته، دو رویه، حجمی، اصیل ایرانی و پرتره‌های شخصی تشکیل می‌دهد.

میراث دار نیاکان

سردرودی‌ها هنر و علم تابلو فرش را در کنار دارقالی از پدران خود به ارث برده و این هنر زیبا سینه به سینه و نسل به نسل از پدری به پسری انتقال یافته و تابلو فرش با گوشت و پوست مردمان این دیار عجین شده و امروزه تابلو فرش سردرود جزء لاینفک این دیار محسوب می‌شود. چراکه کمتر یافت می‌شود

تولید سالانه ۷۰ هزار تابلو فرش فرش سردرود در بازارهای جهانی

فرش بی‌بدیل‌ترین هنر ایرانی و شاهکار انسانی است که مقام انسانی او را از فرش تا به عرش پیوند زده و رنگ‌ها و نقوش زیبای فرش، ایرانی فرهنگ‌دوست را شهره آفاق کرده است. فرش‌هایی که در قابی چهار وجهی جای می‌گیرند و می‌شوند تابلو فرش.

فرش سردرود سفیر فرهنگی ایران در دنیا

سال ۸۷ بود که نمایشگاه تابلو فرش سردرود برای اولین بار در سطح کشور برگزار شد و سردرود به عنوان پایتخت تابلو فرش ایران نام گرفت. تابلو فرش سردرود آن قدر برای خودش اسم و رسم دارد که در سال ۱۳۹۱ در فهرست آثار معنوی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور به شماره ۴۷۷ به نام تابلو فرش دستبافت ایران ثبت شده و حالا فرش سردرود سفیر فرهنگی کشورمان در تمام نقاط دنیا است.

فرش سردرود در بازارهای جهانی

تولید سالانه ۷۰ هزار تابلو فرش در سردرود و صادرات بخش عمده آن به کشورهای چین، ژاپن، آلمان و موجب اشتغال زایی برای ۳۵۰ هزار ایرانی در ۱۸ استان کشور شده است. آن طور که روح اله صدیق انور، مسئول بسیج سازندگی ناحیه امامت تبریز به خبرنگار منهای نفت می‌گوید: مقصد صادرات فرش سردرود کشورهای چین، آلمان، ترکیه، امارات، قطر و کشور آذربایجان است که علاوه بر اشتغالزایی در داخل کشور ارزآوری خوبی برای کشور دارد.

وی افزود: تکنولوژی این هنر کاملاً بومی است و باعث اشتغالزایی شهر تبریز، روستاهای

نیستند و علیرغم تلاش شبانه روزی از مزایای بیمه محروم هستند.

موضوع دوم افزایش بی رویه قیمت مصالح از جمله نخ، رنگ و ابریشم که به شکل مافیای و انحصاری در کشور عمل می‌شود عامل اصلی کندی توسعه این صنعت است.

تابلو فرش سردرود ثبت جهانی شد

سید باقر اسحقی عضو فعال اتحادیه تابلو فرش سردرود نیز با اطلاعات تکمیلی در مورد فرش سردرود به خبرنگار منهای نفت گفت: فرآیند ثبت جهانی تابلو فرش دستبافت از طریق مرکز ملی فرش ایران، مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی و تلاش و ممارست تنها اتحادیه تابلو فرش کشور - سردرود - با اتکا به هنر هنرمندان این شهر بر اساس فرمت معاهده لیسبون در سازمان جهانی مالکیت فکری وایپو (WIPO) مستقر در ژنو به ثبت رسید و رونمایی از آن در شهر سردرود در تاریخ ۱۶ دی ۱۳۹۵ صورت گرفت.

اطراف تبریز و استان‌های کردستان، کرمانشاه و زنجان شده است. همچنین با پشتیبانی اتحادیه تابلو فرش سردرود و بسیج سازندگی سپاه ناحیه امامت تبریز ۲۵۰۰ نفر از خانواده‌ها در این صنعت شاغل هستند (باسمنج، سردرود، تبریز، میان و آناختون)

وی اظهار داشت: از منظر تولید شغل تابلو فرش سردرود دارای ۲۳ شغل جانبی از جمله جمله رنگرزی، طراحی، بافت، تجارت، ساخت ادوات، گلوله کردن چله‌ها و پشمها، چله کشی، ارائه مواد اولیه، برجسته زنی، روفه گری - دارکشی و دغه زنی، پرداخت زنی، قالی شویی، قایق و شیرازه زنی، قباب سازی، بازاریابی الکترونیکی، تجارت و با تاسیس مرکز مهارت آموزی تابلو فرش سردرود و دادن آموزش میزان اشتغال و توسعه تابلو فرش بیشتر فراهم خواهد شد.

صدیق انور با بیان موانع و چالش‌های موجود در این زمینه گفت: دو مانع عمده در این زمینه نیاز به بررسی کارشناسی دارد، موضوع اول اینکه زنان قالی باف تحت پوشش بیمه

دستگاه‌ها و ابزارآلات این کار نیز خودکفا است.

فاخری با شماره به فعالیت کارگاه‌های تولید و تعمیر ماشین آلات ادامه داد: پنج کارگاه تولید و تعمیر ماشین آلات نخودچی در این شهرستان فعال هستند و با همکاری دانشگاه آزاد سما نیز دستگاه‌های اتوماتیک ساخته می‌شود.

بر اساس توضیحات وی برای ساخت صفر تا ۱۰۰ دستگاه‌های نخودچی هزینه ای معادل ۱۵۰ میلیون تومان اعتبار لازم است تا یک دستگاه ساخته شود.

ماشین آلات مورد نیاز هم شامل دستگاه تفت، پوست کن، آب زن، سرند، سائز بندی، دستگاه پنج کاره، دستگاه پرکن و دستگاه سردوز که در بسته بندی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

هر کدام از این دستگاه‌ها هر هشت سال یک بار باید تعمیر و بازسازی شود. دستگاه‌هایی مانند دستگاه تفت که در آجیل فروشی‌ها کاربرد دارد در این شهرستان ساخته شده و به شهرهایی همچون مشهد و سایر شهرها و حتی به ارمنستان ارسال می‌شود.

در پایان باید گفت: استفاده از امکانات و تکنولوژی‌های روز دنیا مهمترین و اساسی ترین دغدغه فعالان و تولید کنندگان نخودچی این شهرستان است. بنابراین رسیدن به این نقطه از سطح پیشرفت کیفی در عرصه صنعت غذایی مستلزم اقدامات مؤثر و مجدانه مسئولین زیربسط در راستای عمل به فرمایشات مقام معظم رهبری در رابطه با اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال است.

در خصوص بیمه تامین اجتماعی نیز باید همانند قالیبافان از صنف ما نیز به صورت اختصاصی حمایت شود.

اشتغال زایی ۸ هزار نفری نخودچی

کارگاه‌های نخودچی به قدری در این شهرستان فعالیت چشمگیری دارد که هشت هزار نفر به صورت مستقیم در این صنف مشغول به فعالیت هستند و از آن جایی که نخودچی پای ثابت آجیل و خشکبار است می‌توان گفت با احتساب همه فعالان این عرصه بیش از دو میلیون نفر در این صنف مشغول به کار هستند.

تسهیلات یک میلیاردی حمایت‌های بسیج سازندگی

فاخری مسئول بسیج سازندگی شهرستان آذرشهر نیز با تاکید بر حمایت از کارگاه‌های نخودچی این شهرستان گفت: این کارگاه‌ها در شرایط تحریمی کشور همچنان سرپا ایستاده و با حمایت‌های سازمان بسیج سازندگی مشغول به فعالیت هستند.

حمایت‌های بسیج سازندگی در قالب تسهیلات بانکی است که تا کنون بیش از یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان وام به این کارگاه‌ها پرداخت شده است و آنها برای توسعه و تجهیز کارگاه‌های خود حمایت‌های بیشتری را انتظار دارند.

خودکفایی در تولید دستگاه‌های نخودچی

شهرستان ممقان نه تنها در تولید نخودچی حرف اول را می‌زند بلکه در تولید

طراحی و ساخته می‌شود و هر سال بر تنوع و توسعه دستگاه‌ها از نظر نوع و بهینه سازی افزوده می‌شود.

کل دنیا پذیرای نخودچی ممقان

آن طور که آقای آذری توضیح می‌دهد کشورهای همسایه چون عراق، دبی، افغانستان و در ادامه کشورهای آمریکایی، اروپایی، آلمان، چین، استرالیا و بسیاری از کشورهای دیگر نیز خواهان نخودچی ممقان هستند.

وی اظهارداشت: وجود دوهزار و ۵۰۰ کارگاه نخودچی که در حال حاضر یک هزار و ۳۰۰ کارگاه فعال هستند و وجود شهرک صنعتی در آذرشهر باعث شده است مشکل اشتغال در این شهرستان وجود نداشته باشد.

دانستن این نکته نیز جالب است که بدانیم نوعی از نخودچی با زردچوبه تولید و فرآوری می‌شود که فقط به کشور آلمان صادر می‌شود و در کشورهای چین و استرالیا در باشگاه‌های ورزشی به صورت بسته بندی مصرف می‌شود.

آذری در مورد مشکلات فعالان نخودپزی خاطرنشان کرد: کارگاه‌های نخودچی ممقان از لحاظ سوخت گاز و برق با مشکلات عمده ای مواجه هستند، با توجه به اینکه نوع کار و فعالیت آنها فرآوری محصول کشاورزی است ولی تعرفه برق و گاز آنها به صورت صنعتی محاسبه می‌شود و این مشکلی است که فعالان نخودپزی را اذیت می‌کند. درخواست ما این است که به جای تعرفه صنعتی، تعرفه کشاورزی حساب شود و

سفر به شهر جهانی نخودچی ممقان ۶۰ درصد نخودچی تولیدی را به جهان صادر می‌کند

کرد. مردم در کارگاه‌های کوچک و خانگی، زنجیره به هم پیوسته تولید نخودچی از جمله تهیه مواد خام، حمل و نقل، پاک کردن، فرآوری، بسته بندی و فروش را تشکیل داده و از درآمد آن بهره مند می‌شوند. آنها ۴۰ درصد نخودچی‌هایشان را در بازار آجیل ایران می‌فروشند و ۶۰ درصد باقی مانده را صادر می‌کنند.

نخودچی پای ثابت آجیل و خشکبار است و علاوه بر اینکه بازار داخلی را پوشش می‌دهد طبق صحبت‌های

جواد اژدری رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار ممقان، ۱۳۰ هزار تن نخودچی در این شهرستان تولید می‌شود و با توجه به وجود پتانسیل‌های موجود و در صورت تأمین مواد اولیه کافی، ظرفیت افزایش تولید نخودچی به میزان ۲۳۰ هزار تن در سال ممکن است و ۴۰ درصد آن به مصرف بازار داخلی رسیده و ۶۰ درصد آن به کل دنیا صادر می‌شود و حدود ۲۰۰ میلیون دلار در سال ارزآوری دارد.

جوانانی که در این کارگاه‌ها مشغول هستند روی هم رفته ۱۱۰ الی ۱۵ ساعت کار می‌کنند.

اژدری ادامه داد: دستگاه‌های لازم برای تولید نخودچی دستگاه نخودپاک کن، سورتینگ اولیه، دستگاه آتش، دستگاه پوست کن و دستگاه سورتینگ نهایی بوده و تمامی این دستگاه‌ها توسط متخصصان بومی منطقه

بیکاری را به صفر برسانند به دلیل اشتغال اغلب مردم به شغل نخودپزی و تأمین ۹۰ درصدی این محصول فرآوری شده به شهر جهانی نخودپزی شهرت دارد.

صادرات ۶۰ درصدی نخودچی ممقان

سابقه نخودچی ممقان به ۷۰ سال قبل باز می‌گردد. اهالی سختکوش این شهر با ابتدایی‌ترین امکانات سختی و مشقت این صنعت را به جان خریدند و با گذشت زمان و بهره‌گیری از خلاقیت بومی و ابتکارات صنعتگران سخت‌کوش، این صنعت به شکل مدرن صنعتی ارتقا یافته و توانسته است محصولات با کیفیت و ارزش غذایی بالا به بازارهای جهانی ارائه نماید و سهم عمده‌ای در این عرصه به خود اختصاص دهد.

در این شهر به سختی می‌توان بیکار پیدا

اگر شهرت و آوازه نخودچی به گوشتان خورده و می‌دانید که نخود و کشمش دو رفیق ثابت بوده و پای ثابت آجیل چهارشنبه سوری هستند پس بیایید با هم به شهر نخودچی که به شهر اقتصاد مقاومتی شهرت یافته است سفر کنیم.

شهر نخودچی جهان به اسم ممقان در استان آذربایجان شرقی واقع شده است برای رفتن به شهرستان ممقان مقصد حرکت را تبریز در نظر می‌گیریم.

شهرستان ممقان در فاصله ۳۵ کیلومتری جنوب غربی تبریز واقع شده است از تبریز که راهی جاده

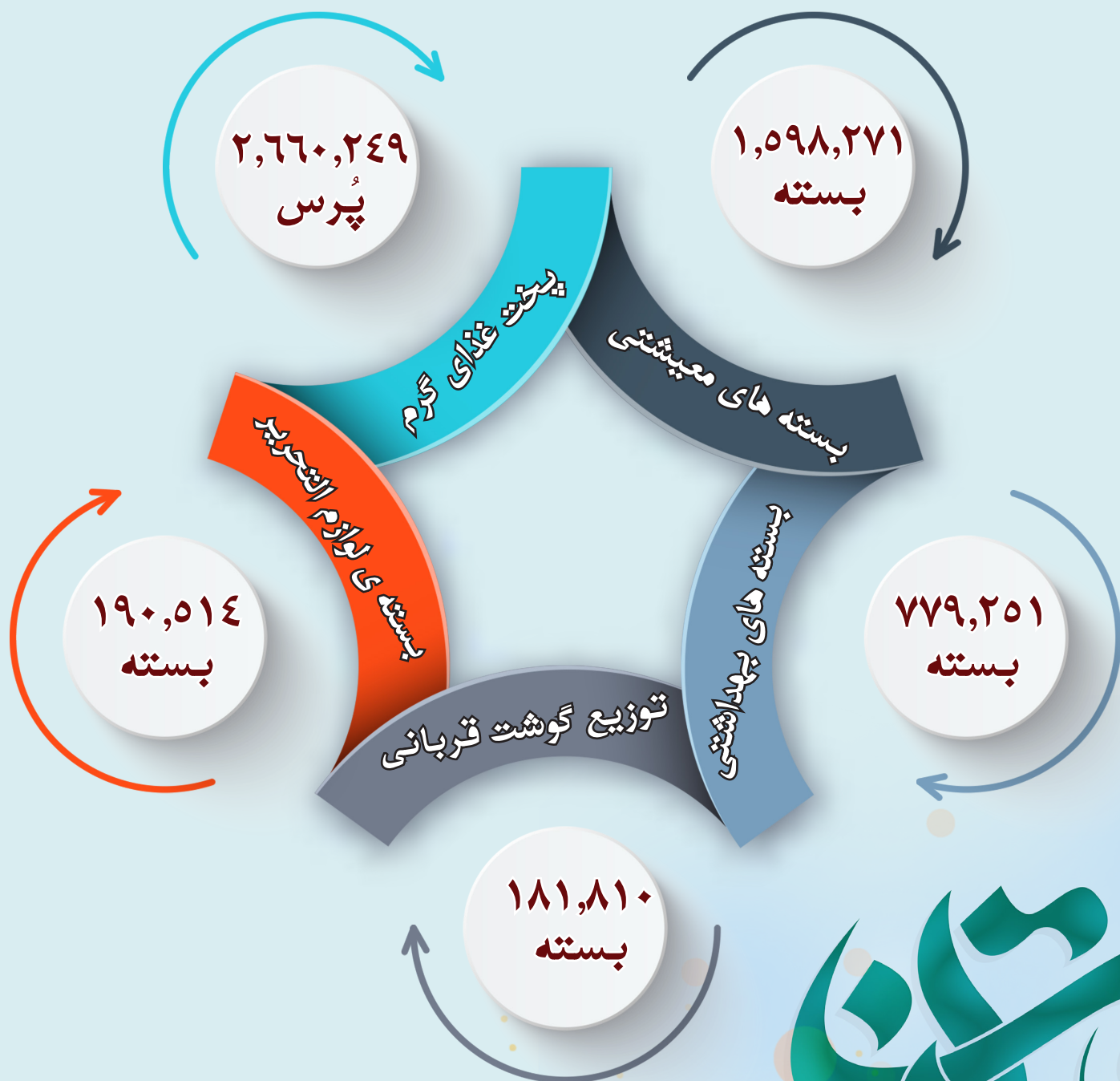
شویم نیم ساعت دیگر به شهر نخودچی جهان می‌رسیم که جمعیتی در حدود ۱۵ هزار نفر را به خود اختصاص داده است حالا همراه با کلمات و واژه‌ها در شهر ممقان هستیم.

در شهر ممقان در همه کوچه‌ها بوی نخودچی فضای شهر را پر کرده است، می‌توان به راحتی در هر کوچه تعدادی کارگاه نخودپزی را دید که جوانان مشغول کار کردن هستند و این شغل را از آبا و اجداد خود آموخته‌اند. هر کارگاه نخودپزی در ممقان معمولاً ۳ یا ۴ نفر کارگر دارد که اکثراً خانوادگی اداره می‌شوند و این شغل یک شغل خانگی است.

وجود یک هزار و ۳۰۰ کارگاه نخودچی فعال باعث شده است جوانان سرحال و سرزنده این شهرستان در کارگاه‌های نخودچی به فعالیت مشغول باشند و نرخ

از شروع کرونا تا پایان سال ۱۴۰۲

بسته های معیشتی

اندامات قرارگاه رزمایش کمک مومنانه سپاه پاسداران استان آذربایجان شرقی

خطه
میره

رزمایش جهادگران فاطمی ۳ - به روایت تصویر

مقام معظم رهبری (مدظله العالی):

نگاه به بیرون برای حل مسائل اقتصادی هیچگاه به نتیجه نخواهد رسید، بنابراین باید همواره به دنبال استفاده از ظرفیت های داخلی کشور بود و اقتصاد مقاومتی که مورد استقبال همی صاحب نظران اقتصادی قرار گرفت نیز، ناظر بر توانایی ها و ظرفیت های درونی کشور و ملت است.